

Ajuntament de Sallent

Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Sallent (Bages)

VOLUM IV. DOCUMENT AMBIENTAL ESTRATÈGIC (desembre 2023)

Equip Redactor:

Adela Geli-Anticó, Arquitecta
Carme Bosch i Arauz, Arquitecta
Gemma Caballé i Crivillés, Arqueòloga
David del Río i Castelló, Ambientòleg
Núria Camps i Bossacoma, Advocada

Coordinació:

Imma Vilamala Aliguer, Historiadora

Col·laborador:

Jordi Grabau Fígols, Gestor de base de dades
SPAL

Gestió: SPAL, desembre 2023

Diputació
Barcelona

Àrea d'Infraestructures
i Espais Naturals

**PLA ESPECIAL URBANÍSTIC DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI I CATÀLEG DE BÉNS
ARQUITECTÒNICS, HISTÒRICS I AMBIENTALS DE SALLENT (BAGES)**

DOCUMENT AMBIENTAL ESTRATÈGIC

Equip redactor:

Adela Geli-Anticó, Arquitecta
Carne Bosch i Arauz, Arquitecta
David del Rio i Castelló, Ambientòleg
Gemma Caballé i Crivillés, Historiadora-Arqueòloga
Núria Camps i Mas, Advocada

Coordinació:

SPAL

Imma Vilamala i Aliguer, Historiadora

Col·laboradors:

Jordi Grabau i Fígols, Gestor de Base de Dades

Col·laborador:

Ajuntament de Sallent:

Miquel Estruch i Capdevila, regidor d'Urbanisme.

Gemma Basiana i Ribera, arquitecta municipal.

Sallent, desembre de 2023

DADES BÀSIQUES

MUNICIPI:

Denominació: Sallent

Comarca: Bages

Pla urbanístic vigent: Text refós del Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM) de Sallent, aprovat definitivament per la Comissió Territorial d'Urbanisme de la Catalunya Central, en sessió de 19 de maig de 2010.

TREBALL:

Promotor: Ajuntament de Sallent

Òrgan contractant: Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona

Títol: Pla Especial de protecció de patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Sallent (Bages)

Equip redactor: Adela Geli Anticó, arquitecta directora
 Carme Bosch i Arauz, arquitecta coautora
 Gemma Caballé i Crivillés, arqueòloga
 David del Río i Castelló, ambientòleg
 Núria Camps i Bossacoma, advocada

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DE PATRIMONI I CATÀLEG DE BÉNS ARQUITECTÒNICS, HISTÒRICS I AMBIENTALS DE SALLENT

Autor/a	Llista de documents
Adela Geli Anticó Arquitecta adjudicatària de la redacció David del Río Castelló Ambientòleg redactor de l'estudi de paisatge i del DAE	Memòria informativa i justificativa Normativa Estudi econòmic i financer Fitxes Plànols Estudi de paisatge DAE
VIST I PLAU	
José Luis Sanz Botey Cap del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local	

ÍNDEX**VOLUM IV: DOCUMENT AMBIENTAL ESTRATÈGIC**

1. OBJECTE	8	6.3.1. Camins històrics.....	31
2. DESCRIPCIÓ DE L'ÀMBIT TERRITORIAL DEL PLA	8	6.3.2. Camins i rutes naturals.....	31
3. TRETS BÀSICS DEL PEPPIC DE SALLEN	9	6.3.3. Miradors i punts d'observació i gaudi	32
3.1. MARC NORMATIU.....	9	6.3.4. Construccions de pedra seca	32
3.2. ANTECEDENTS.....	10	6.4. VALORS PRODUCTIUS.....	32
3.3. OBJECTE DEL PLA.....	10	6.4.1. Economia	32
3.4. OBJECTIUS DEL PLA.....	10	6.4.2. Activitat agropecuària.....	32
3.5. DOCUMENTACIÓ I TRAMITACIÓ DEL PLA I CATÀLEG	10	6.4.3. Aprofitaments forestals.....	32
3.5.1. Volum I. Memòria, normativa, quadre resum i plànols.....	10	6.5. RISCOS AMBIENTALS I ANTRÒPICS.....	33
3.5.2. Volum II i III. Fitxes individualitzades de cada element	11	6.5.1. Incendis forestals	33
3.5.3. Volum IV. Estudi del paisatge	11	6.5.2. Riscos geològics	33
3.5.4. Volum V. Document ambiental estratègic.....	11	6.5.3. Inundabilitat	34
3.5.5. Bibliografia.....	11	6.5.4. Riscos tecnològics	35
3.6. CONTINGUT DEL CATÀLEG	11	7. EFECTES AMBIENTALS SIGNIFICATIUS	36
3.7. LLISTA DE TOTS ELS BÉNS CATALOGATS	11	7.1. EFECTES AMBIENTALS SIGNIFICATIUS QUE ES PODEN DERIVAR DE L'EXECUCIÓ DEL PLA.....	36
3.8. TIPOLOGIES DE BÉNS	13	7.2. EFECTES PREVISIBLES SOBRE ELS PLANS SECTORIALS I TERRITORIALS.....	41
3.9. CATEGORIA DE PROTECCIÓ DELS BÉNS.....	14	7.2.1. Pla director urbanístic del Pla del Bages (PDUPB)	41
3.10. NIVELLS DE PROTECCIÓ PROPOSATS.....	14	7.2.2. Pla territorial parcial de les Comarques Centrals (PTPCC)	41
3.11. INTERVENCIÓ PROPOSADA.....	15	7.2.3. Catàleg de paisatge de la Catalunya Central.....	41
4. ANÀLISI D'ALTERNATIVES	16	7.2.4. Pla director urbanístic de l'activitat minera al Bages (PDUAMB).....	42
5. DESENVOLUPAMENT PREVISIBL DEL PLA	18	7.2.5. Pla director urbanístic de les Vies Blaves Barcelona (PDUVB).....	43
6. ASPECTES AMBIENTALS RELLEVANTS DEL MUNICIPI	18	8. LA MOTIVACIÓ DE L'APLICACIÓ DEL PROCEDIMENT D'AVUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA SIMPLIFICADA	44
6.1. VALORS FÍSICS	18	8.1. MOTIVACIÓ DE L'APLICACIÓ DEL PROCEDIMENT D'AVUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA SIMPLIFICADA.....	44
6.1.1. Geologia.....	18	8.2. CONCLUSIONS AMB RELACIÓ A LA NECESSITAT DE DUR A TERME O NO L'AVUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA ORDINÀRIA DEL PLA	44
6.1.2. Geomorfologia	19	9. RESUM DELS MOTIUS DE LA SELECCIÓ DE LES ALTERNATIVES CONTEMPLADES	45
6.1.3. Hidrologia i hidrogeologia	20	10. MESURES PREVISTES PER PREVENIR, REDUIR I CORREGIR QUALSEVOL EFECTE NEGATIU RELLEVANT EN EL MEDI AMBIENT	46
6.1.4. Medi natural.....	21	11. PROGRAMA DE VIGILÀNCIA AMBIENTAL PER FER EL SEGUIMENT DEL PLA	47
6.2. VALORS NATURALS I PAISATGÍSTICS	21	11.1. PROGRAMA DE VIGILÀNCIA AMBIENTAL.....	47
6.2.1. Hàbitats d'interès	21	11.2. SEGUIMENT I SUPERVISIÓ	50
6.2.2. Espais naturals protegits	22	12. BIBLIOGRAFIA	50
6.2.3. Espais naturals d'interès	22		
6.2.4. Espais d'interès agrícola	29		
6.2.5. Connectivitat ecològica	29		
6.2.6. Arbres i arbredes d'interès.....	29		
6.2.7. Fonts naturals, canals i la Séquia de Manresa	30		
6.3. VALORS SOCIALS	31		

1. OBJECTE

L'objecte del Document Ambiental Estratègic (en endavant, DAE) del Pla Especial de Protecció del Patrimoni i Catàleg de Béns Arquitectònics, Històrics i Ambientals de Sallent és l'anàlisi dels aspectes ambientals que puguin ser rellevants en l'establiment de l'ordenació proposada pel pla especial.

A la tramitació del Pla Especial de Protecció del Patrimoni i Catàleg de Béns Arquitectònics, Històrics i Ambientals de Sallent (en endavant, PEPPiC) li són d'aplicació les determinacions de la normativa següent:

- Directiva 2001/42/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 27 de juny de 2001, relativa a l'avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient.

- Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. Aquesta llei estatal transposa en l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol la directiva comunitària esmentada anteriorment i la Directiva 2011/92/UE, de 13 de desembre de 2011, relativa a l'avaluació de les repercussions de determinats projectes públics i privats sobre el medi ambient. La llei ha patit diverses modificacions, com les del 2018 i 2020.

- Llei 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes. Feu la transposició de la Directiva Europea abans que la llei estatal. S'aplica íntegrament a Catalunya a aquells plans i programes d'avaluació ambiental dels quals s'hagi iniciat abans del 12 de desembre de 2013 (data d'aplicació de la Llei estatal 21/2003). Ha patit modificacions als anys 2011 i 2012.

- Llei 16/2015, del 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica. Mentre no es produeixi l'adaptació a la llei bàsica estatal de la Llei 6/2009, cal adoptar les regles establertes per la disposició addicional 8a. de la Llei 16/2015.

Segons la legislació esmentada, el PEPPiC de Sallent queda sotmès a l'Avaluació Ambiental Estratègica Simplificada i en la fase d'Avanç del Pla haurà d'incloure un Document Ambiental Estratègic (DAE). Aquest fet es justifica perquè s'aprova com un pla especial dins l'apartat 6.b) Segon de la Disposició Addicional Vuitena de la Llei 16/2015, del 21 de juliol:

- No crea el marc per a la futura autorització de projectes i activitats sotmesos a avaluació d'impacte ambiental o que pugui tenir efectes apreciables en espais de la Xarxa Natura 2000 en els termes establerts per la Llei 42/2007, del 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, o en altres espais del Pla d'espais d'interès natural.

El contingut del document ambiental estratègic ve fixat a l'article 29.1 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Els objectius del DAE són:

- La integració dels aspectes mediambientals en l'elaboració i tramitació del PEPPiC.

- Identificar i analitzar els valors naturals i paisatgístics del municipi i avaluar els probables efectes significatius sobre el medi ambient que puguin derivar de l'execució del PEPPiC, així com els requeriments ambientals significatius que siguin d'aplicació.

- Establir les mesures que permetin prevenir, corregir, i si s'escau, compensar els efectes adversos sobre el medi ambient.

2. DESCRIPCIÓ DE L'ÀMBIT TERRITORIAL DEL PLA

Sallent és un municipi situat al sector nord-est de la comarca del Bages, a la zona de transició entre la plana i els altiplans del Lluçanès i el Berguedà.

El territori del municipi comprèn una part del sector septentrional del Pla de Bages, els plans de Cabrianes i de la Sala de Sant Ponç, el corredor fluvial o vall del Llobregat, des del congost de Sallent a la Botjosa, els altiplans de Serraïma i de Serra-sanç i la vall del riu de Cornet. Diversos accidents orogràfics modelen el paisatge: el Montcogul (594 m) a l'extrem oriental del terme; els serrats del Guix (454 m) i del Xipell (400 m), a l'esquerra del Llobregat; el Cogulló (472 m) i la Costa Gran (468 m) a la dreta del riu, i les serres de Sant Sadurní (570 m) i de Viranes (612 m) al límit amb els municipis d'Avinyó i Gaià, respectivament. A més del Llobregat, drena el territori el riu de Cornet, afluent d'aquell per l'esquerra. Afluents menors del Llobregat, de corrent discontinua són els torrents de Soldevila i de la Corbatera, a la dreta, i la Riereta, a l'esquerra del riu. La riera de Conangle és el límit NW del terme, com la Riera Gavarresa ho és al SE. Al sud del nucli urbà hi ha l'Espai Natural de la Corbatera, que inclou un petit aiguamoll del Llobregat.

El terme és un dels més grans de la comarca, és el resultat de la suma del nucli històric de la vila i els seus agregats de Cabrianes i Sant Ponç amb el terme de Cornet i les antigues quadres o jurisdiccions autònomes de Serraïma i Serra-sanç. El terme limita al nord amb Gaià, a l'est amb Avinyó, al sud amb Artés, Navarcles i Sant Fruitós de Bages i a l'oest amb Santpedor, Castellnou de Bages i Balsareny.

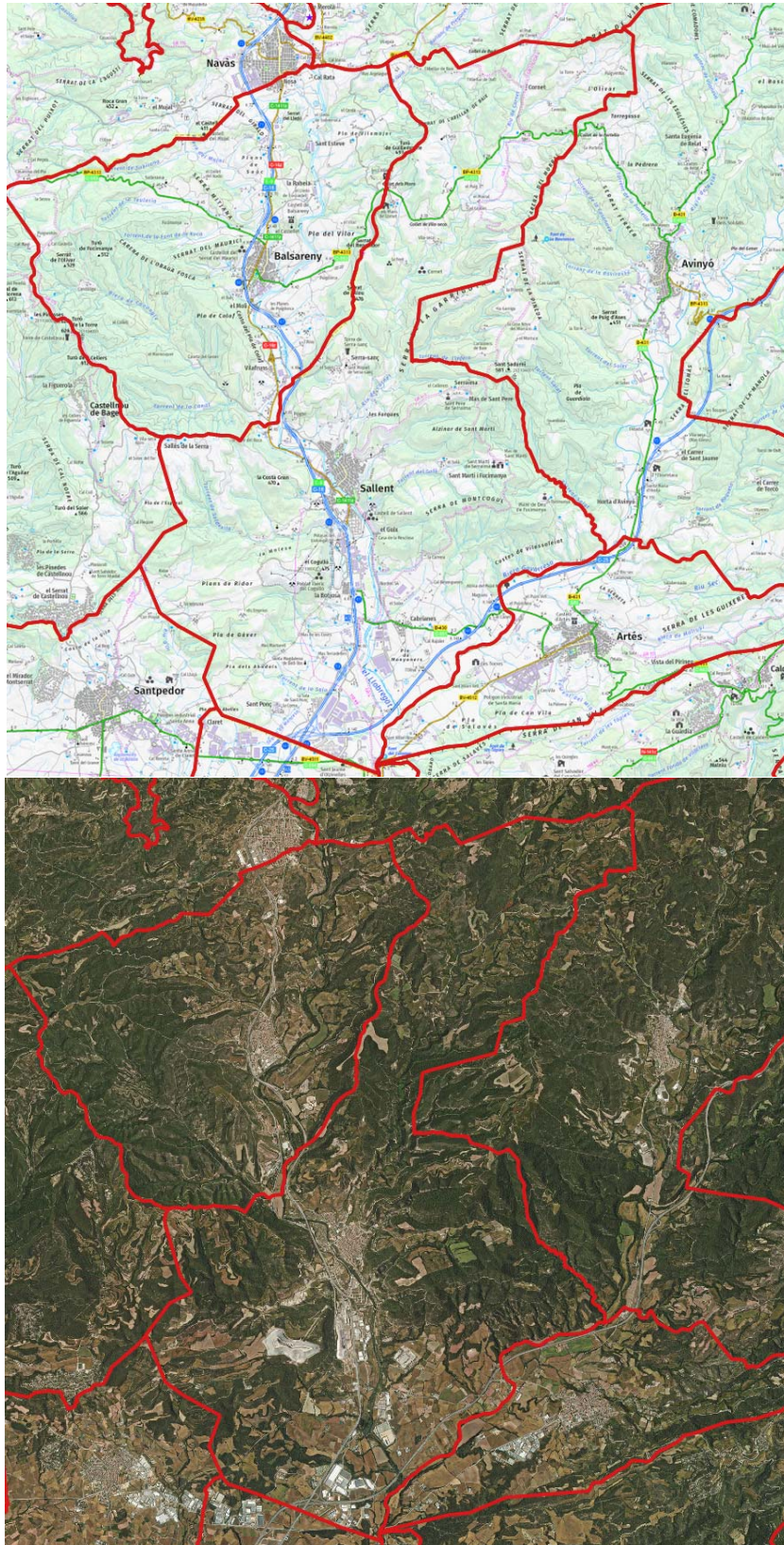
És un indret de població antiga, com demostra el Poblat Ibèric del Cogulló, declarat Bé Cultural d'Interès Nacional, el qual forma part de la ruta dels ibers.

El riu Llobregat, que creua el terme de nord a sud, dibuixa el traçat i la fisonomia del municipi i dona nom a la vila: Sallent significa salts del riu. Tot i que existeix, també, documentació històrica, datada de l'any 980, que explica que el topònim prové de "*ipso castro salente*", és a dir, pedra que surt de la terra.

Té agregats els nuclis de Cornet al nord i de Cabrianes al Sud.

Cornet és un agregat de Sallent des de 1840, compta amb una cinquantena de masos i està dividit pels termes de Balsareny, Gaià, Avinyó i Sallent. La història de Cornet es remunta a l'any 2000 a.C. quan es troben les restes de la primera manifestació humana al territori. No és fins l'any 1025 d.C. quan es converteix en població, anomenada "Villa Cornetto".

Pel que fa al nucli de Cabrianes, El Pla de Cabrianes ja era ocupat durant l'època ibèrica; el Cogulló, que domina el pla exercia una capitalitat entre els ibers lacetans del Pla de Bages i s'han pogut identificar els primers vestigis d'un assentament rural d'època ibèrica i romana al pla de Cabrianes. La presència de material romà al jaciment de l'Oliva fa suposar que l'assentament ibèric es convertí en una petita vil·la romana (habitatge rural semblant a un mas). La primera referència documental de Cabrianes correspon a una donació que l'any 1006 Sendred de Gurb, senyor del Castell de Sallent va fer al monestir de Sant Benet de Bages d'un alou situat al lloc que anomenen Cabrilianes. En els documents medievals, Cabrianes (escrit primerament Cabrilianes, Cabrihanas i el 1254 Cabrianes) apareix com una referència geogràfica per tal de situar un punt concret: una propietat, una casa.

Terme municipal de Sallent sobre mapa topogràfic (base 1:50 000) i sobre ortofotomapa (base 1:25 000). Font: Elab. pròpia a partir de la cartografia de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

3. TRETS BÀSICS DEL PEPPIC DE SALLENT

El PEPPiC de Sallent té per objecte identificar els elements del municipi que configuren el seu patrimoni històric, arquitectònic, arqueològic i ambiental, i regular-ne les intervencions, establint les mesures per a la seva conservació, recuperació i millora.

A continuació, es fa una breu descripció dels principals trets del pla, l'abast, contingut i de les seves alternatives raonables, viables tècnica i ambientalment. Així com també s'indica el desenvolupament previsible del pla i els instruments que es preveuen per al seu desenvolupament posterior.

3.1. MARC NORMATIU

La redacció del Pla Especial de Protecció del Patrimoni i Catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals) PEPPiC de Sallent s'entén com a planejament derivat del Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM) de Sallent vigent, aprovat definitivament per la Comissió territorial d'Urbanisme de la Catalunya Central en sessió de 19 de maig de 2010 (DOGC núm. 567216/07/2010). Posteriorment, l'Ajuntament ha tramitat onze modificacions puntuals, aprovades definitivament per la Comissió territorial d'Urbanisme de la Catalunya Central.

El present PEPPiC, així com la seva Normativa, s'ha desenvolupat d'acord amb la legislació vigent i el seu desenvolupament reglamentari, en especial:

- El Text refós de la Llei d'Urbanisme de Catalunya (en endavant, TRLUC), aprovat per Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost (DOGC núm. 5686 del 05/08/2010), així com les seves nombroses modificacions.
- El Reglament de la Llei d'Urbanisme de Catalunya (en endavant, RULC), aprovat per Decret 305/2006, de 18 de juliol (DOGC núm. 4682 del 24/07/2006), així com les seves modificacions.
- Decret 64/2014, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament sobre protecció de la legalitat urbanística (DOGC núm. 6623 del 15/05/2014), així com les seves modificacions.
- La Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge (DOGC núm. 5044 del 09/01/2008), així com les seves nombroses modificacions, i desplegada, entre d'altres, pel Decret 141/2012, de 30 d'octubre, pel qual es regulen les condicions mínimes d'habitabilitat dels habitatges i la cèdula d'habitabilitat (DOGC núm. 6245 del 02/11/2012).
- Pla Territorial Parcial de les Comarques Centrals, aprovat definitivament pel Govern de Catalunya el dia 16 de setembre de 2008 (DOGC núm. 5241 del 22/10/2008).

Així mateix, la present Normativa s'ha formulat d'acord amb les normes jurídiques que regulen específicament el patrimoni historicoartístic i natural, és a dir:

- La Llei 12/1985, de 13 de juny, d'espais naturals (DOGC núm. 556 del 28/06/1985).
- El Decret 328/1992, de 14 de desembre, pel qual s'aprova el Pla d'espais d'interès natural (DOGC núm. 1714 del 01/03/1993).
- L'Acord de Govern GOV/112/2006, de 5 de setembre, pel qual es designen zones d'especial protecció per a les aus (ZEPA) i s'aprova la proposta de llocs d'importància comunitària (LIC) (DOGC núm. 4735 del 06/10/2006).
- La Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català (LPCC) (DOGC núm. 1807 del 11/10/1993).
- El Reglament de protecció del patrimoni arqueològic, aprovat per Decret 78/2002, de 5 de març (DOGC núm. 3594 del 13/03/2002).
- Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge (DOGC núm. 4407 del 16/06/2005).
- Acord GOV/150/2014, de 4 de novembre, pel qual es declaren zones especials de conservació de la regió biogeogràfica mediterrània, integrants de la xarxa Natura 2000, se n'aprova l'instrument de gestió (DOGC 6744 del 06/11/2014).

D'acord amb els articles 69.1 i 71 TRLUC, els catàlegs han d'incloure com a mínim els béns culturals protegits amb el grau de protecció previst i la regulació de les actuacions permeses conforme a la legislació sectorial.

3.2. ANTECEDENTS

- El Text refós del Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM) de Sallent, aprovat el maig de 2010, en les seves Normes Urbanístiques, Article 16. Catàleg de béns a protegir, hi podem llegir: *El POUM inclou un inventari d'elements d'interès històric-artístic que el Catàleg de Béns a Protegir valorarà, per establir les condicions de la seva protecció.* Inclou un llistat amb 141 edificis, conjunts i elements arquitectònics, 5 elements urbans i 15 jaciments. A l'apartat 3 del mateix article determina que: *Les mesures de protecció dels elements integrants del Catàleg es definiran mitjançant la redacció d'un Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i elements d'interès artístic, històric i paisatgístic de Sallent. El termini per a la realització del Pla especial del Catàleg de Béns Protegits es fixa en el període dels propers 4 anys a partir de l'aprovació definitiva del POUM.*

- El POUM va ser aprovat definitivament per la Comissió Territorial d'Urbanisme de la Catalunya Central, en sessió de 19 de maig de 2010, han transcorregut més d'onze anys. El present Pla especial urbanístic de protecció del patrimoni i Catàleg de Béns arquitectònics, històrics i ambientals de Sallent (PEPPIC) es redacta per tal de donar compliment a aquest mandat del POUM.

El mateix article 16, apartat 4, determina que: Mentre no es redacti el Pla Especial de Protecció referit en l'apartat anterior, els edificis i elements inclosos en el Catàleg de Béns a protegir només podran ser objecte de conservació, manteniment i millora, o restauració. El fet de no disposar del Pla especial de protecció dificulta molt la gestió i la preservació d'aquest patrimoni, en especial la seva actualització. Per fer-les efectives és imprescindible conèixer les condicions d'intervenció, de les que sense el Pla especial no es disposa.

La mirada més atenta que implica la redacció d'un Pla especial suposa la inclusió en el Catàleg de Béns de nous elements arquitectònics. També cal incloure els béns naturals, ambientals i paisatgístics, béns que en l'actualitat no gaudeixen de protecció. Alhora, disposar d'una normativa detallada permet contemplar una casuística àmplia ajustada a les necessitats reals.

- Per tal de donar compliment a les determinacions del POUM pel que fa a la protecció del patrimoni, l'Ajuntament de Sallent va sol·licitar a la Diputació de Barcelona el suport tècnic i econòmic per a la redacció del Pla Especial de Protecció del Patrimoni i Catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals.
- Amb aquest objectiu, el Servei de Patrimoni Arquitectònic Local, en la línia de suport als municipis, en el marc del Pla "Xarxa de Govern Locals 2016-2019", col·labora amb l'Ajuntament de Sallent redactant aquest Pla Especial Urbanístic de Protecció i Catàleg de béns, entès com a eina "*per aconseguir l'efectivitat de les mesures urbanístiques de protecció de monuments, edificis, jardins, paisatges o béns culturals*", d'acord amb el que estableix la Llei d'urbanisme de la Generalitat de Catalunya, Decret 1/2010, de 3 d'agost, Text refós, i la Llei 3/2012, del 22 de febrer, modificacions al Text refós, així com el Reglament de la Llei d'urbanisme, Decret 305/2006 de 18 de juliol.
- La redacció del present treball s'inicià l'octubre del 2020. La pandèmia del COVID impedí celebrar un acte obert al públic per tal d'exposar tant els criteris com la metodologia de treball de l'equip redactor. El 20 d'octubre es va fer una videoconferència de presentació a l'Ajuntament, amb l'assistència del regidor de Cultura, l'arquitecta municipal i els membres de l'equip redactor. En tot cas l'equip redactor s'ha posat en contacte amb els propietaris dels béns del Catàleg per tal de realitzar la corresponent visita, contacte que s'ha aprofitat per exposar la finalitat dels treballs.

3.3. OBJECTE DEL PLA

L'objecte d'aquest Pla especial és la protecció, la conservació, la investigació, la difusió i el foment del patrimoni cultural de Sallent, de tots aquells béns que mereixen una protecció i una defensa especial, de manera que puguin ésser gaudits pels ciutadans i els puguem trametre en les millors condicions a les generacions futures.

En el marc del planejament urbanístic, el Pla Especial de protecció del patrimoni i Catàleg de Béns arquitectònics, històrics i ambientals de Sallent (en endavant, PEPPIC) és un document normatiu que permet a l'Ajuntament protegir el patrimoni més significatiu del municipi.

A través de fitxes individualitzades identifica els conjunts i els béns patrimonials rellevants (arquitectònics, arqueològics, naturals i ambientals o paisatgístics) i estableix el nivell de protecció al qual estan subjectes, determinant els tipus d'intervencions o actuacions possibles d'acord amb el contingut normatiu del Pla, per tal de garantir la preservació dels valors i de les formes tradicionals d'ocupació humana del sòl.

3.4. OBJECTIUS DEL PLA

En aquest marc, els objectius bàsics del Pla Especial de protecció del patrimoni i Catàleg de Béns arquitectònics, històrics i ambientals del municipi de Sallent són els següents:

- Inventariar els béns immobles, els jaciments arqueològics i altres elements singulars de valor patrimonial, així com els valors naturals i paisatgístics del municipi, amb la finalitat d'aprehendre el territori i facilitar la presa de decisions pel que fa a quins béns cal protegir. Determinar per a cada bé els motius de la seva inclusió al catàleg, destacar les parts susceptibles de ser conservades i suggerir les propostes d'actuació.
- Aprofundir en el coneixement de la història de cadascun d'aquests béns, així com dels trets urbanístics i arquitectònics que els defineixen i caracteritzen, per a determinar els seus valors històrics, tipològics i ambientals, definir els motius de la seva catalogació i fixar la categoria i el nivell de protecció.
- Establir un seguit de mesures urbanístiques de protecció jurídica que serveixin d'instrument normatiu capaç de permetre la preservació i la posada en valor de tots aquests béns i valors.
- Proporcionar a l'Ajuntament una documentació que li permeti explicar fàcilment el treball a terceres persones: equip de govern, ciutadania, etc.
- Permetre la difusió i el coneixement per part de la ciutadania dels valors patrimonials i paisatgístics i de la història que aquests elements transmeten.

3.5. DOCUMENTACIÓ I TRAMITACIÓ DEL PLA I CATÀLEG

Els documents que integren aquest Pla Especial són:

3.5.1. Volum I. Memòria, normativa, quadre resum i plànols

La memòria conté diferents apartats; pretén ser una eina de contextualització i explicació de la feina realitzada, i, per tant, s'especifica l'equip de treball, la metodologia emprada, les fonts documentals i altres aspectes relacionats amb la temàtica del patrimoni. A la memòria es defineixen, també, els criteris de selecció i valoració dels elements arquitectònics, urbanístics i naturals de caràcter patrimonial identificats, les diferents categories de protecció i el marc normatiu d'aplicació.

També s'inclou un apartat on es defineixen els mecanismes d'intervenció que es detallen a les fitxes particularitzades de cada element catalogat i els criteris d'actuació en els edificis inclosos dins els conjunts ambientals i fronts urbans del nucli antic.

Finalment, també hi figura una evolució urbana de Sallent a mode de resum.

S'incorpora també a la memòria planimetria d'anàlisi, on de forma gràfica s'identifiquen les tipologies dels béns, la cronologia del valor inventariat i, finalment, plànols d'anàlisi que han servit per definir els esquemes d'evolució urbana.

El volum I també incorpora la planimetria sobre cartografia 1:5.000, 1:1000, on s'identifiquen els béns inventariats seguint els criteris establerts en els documents de sistematització del planejament urbanístic de la Direcció General d'Urbanisme (Departament de la Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori) i el Departament de Cultura pel que fa a colors i codis.

3.5.2. Volum II i III. Fitxes individualitzades de cada element

La major part del PEU es centra en les fitxes individualitzades de cadascun dels elements que integren el catàleg, on s'identifiquen i es descriuen els elements que formen part del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Sallent. Les fitxes recullen tota la informació obtinguda tant en el treball de camp com de les dades obtingudes en la recerca documental.

3.5.3. Volum IV. Estudi del paisatge

L'estudi fa una descripció dels aspectes naturals i valors paisatgístics del municipi, els principals impactes i riscos ambientals, la dinàmica del paisatge, i proposa un conjunt de recomanacions de conservació i millora ambiental i paisatgística.

3.5.4. Volum V. Document ambiental estratègic

És el present document i realitza una avaluació ambiental estratègica del PEPPiC.

3.5.5. Bibliografia

Com a base documental, han estat consultats els inventaris i catàlegs següents:

- ACB Arxiu Comarcal del Bages
- AEV Arxiu i biblioteca Episcopal de Vic
- CEC Arxiu Fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya
- AMS Arxiu Municipal de Sallent
- APS Arxiu Parroquial de Sallent
- COAC Arxiu Històric del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya
- DIBA Arxiu Històric de la Diputació de Barcelona
- ANC Arxiu Nacional de Catalunya
- SPAL Arxiu del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local. Diputació de Barcelona
- Calaix Dipòsit digital del Departament de Cultura
- IPAC Inventari del Patrimoni Arquitectònic, Generalitat de Catalunya
- IPCE Inventari del Patrimoni Cultural Europeu
- IPCIC Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya
- ICGC Cartoteca de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

3.6. CONTINGUT DEL CATÀLEG

El document del catàleg de béns protegits inclou les fitxes individualitzades dels elements i conjunts arquitectònics (EA i CA), béns arqueològics i paleontològics (BARP), béns socioculturals i etnològics (BSE), béns naturals (BN) i béns ambientals i paisatgístics (BAMP) que es proposen protegir.

Aquesta fitxa individualitzada inclou la informació física i jurídica necessària de cada bé, i estableix el nivell de protecció al qual està subjecte i el tipus d'intervencions o actuacions possibles, d'acord amb les determinacions establertes pel pla general. Les fitxes s'han elaborat d'acord els criteris de la guia *Directrius de contingut per als catàlegs de béns protegits i plans especials de protecció* (març 2013), elaborada conjuntament pel Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i segons les aportacions realitzades pel Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona.

3.7. LLISTA DE TOTS ELS BÉNS CATALOGATS

El catàleg de béns inclou un total de 217 béns dels quals 9 corresponen a Conjunts urbans (CA), 123 a Elements Arquitectònics (EA), 39 a Béns Arqueològics i Paleontològics (BARP), 3 a Béns Socioculturals i Etnològics (BSE), 14 a Béns Naturals (BN) i 16 a Béns Ambientals i Paisatgístics (BAMP).

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: CONJUNTS

CODI	Nom	Categoria	Nivell de protecció
01	NUCLI ANTIC	BPU	Diversos
02	NUCLI DE CABRIANES	BPU	Diversos
03	BARRAQUES I MURS DE PEDRA SECA	BPU	Nivell 2. Conservació i
04	FORNS DE CALÇ, GUIX I OBRA	BPU	Nivell 2. Conservació i
05	POUS DE GLAÇ	BCIL	Nivell 1. Integral i
06	ORATORIS	BPU	Nivell 2. Conservació
07	COLÒNIA MINERA DE LA BOTJOSA	BPU	Diversos (veure àmbits
08	MINES DE POTASSA	BPU	Diversos (veure àmbits
09	PONTS, AQUEDUCTES	BCIN, BCIL I BPU	Diversos (veure àmbits

PATRIMONI ARQUITECTÒNIC: ELEMENTS

CODI	Nom	Categoria	Nivell de protecció
001	EL PRAT DE CORNET	BPU	Nivell 3. Parcial
002	TERRADELLETES	BCIL	Nivell 1. Integral;
003	LA TORRE DE CORNET	BCIL	Nivell 3. Parcial;
004	MAS ARGELAGUERS	BPU	Nivell 3. Parcial;
005	SANTA SUSANNA DE L'ABELLAR	BCIL	Nivell 1. Integral;
006	L'ABELLAR DE BAIX	BCIL	Nivell 2. Conservació;
007	L'ABELLAR DE DALT	BCIL	Nivell 3. Parcial;
008	LA RECTORIA DE CORNET	BCIL	Nivell 2. Conservació;
009	SANTA MARIA DE CORNET	BCIL	Nivell 1. Integral;
010	CREU DEL CEMENTIRI DE CORNET	BCIL	Nivell 1. Integral;
011	CAL BRUNYOC	BCIL	Nivell 3. Parcial;
012	SERAROLS	BCIL	Nivell 3. Parcial;
013	ELS HOSTALETS	BPU	Nivell 3. Parcial
014	EL SOLÀ DE CORNET	BCIL	Nivell 3. Parcial;
015	LES ESCOLES DE CORNET	BCIL	Nivell 3. Parcial
016	EL MAS DE CORNET	BCIL	Nivell 2. Conservació;
017	MANIVERTES	BPU	Nivell 3. Parcial;
018	EL PUIG DE CORNET	BCIL	Nivell 2. Conservació;
019	ELS PLANS DE CORNET	BPU	Nivell 3. Parcial;
020	EL MORRAL	BPU	Nivell 3. Parcial;
021	EL GRANER	BCIL	Nivell 3. Parcial;
022	LA CASA NOVA DE DALT	BPU	Nivell 3. Parcial
023	LA CASA NOVA DE BAIX	BPU	Nivell 3. Parcial
024	VILASECA DE CORNET	BCIL	Nivell 3. Parcial;
025	LA FONT	BCIL	Nivell 3. Parcial;
026	LA SALETA	BCIL	Nivell 3. Parcial
027	VILASECA DE SERRASANÇ	BPU	Nivell 3. Parcial;
028	ESGLÉSIA DE SANT MIQUEL DE SERRASANÇ	BCIL	Nivell 1. Integral;
029	EL SOLER DE SERRA-SANÇ	BPU	Nivell 3. Parcial;
030	EL SELLARÉS	BCIL	Nivell 3. Parcial;
031	MAS DE SANT PERE	BCIL	Nivell 3. Parcial;
032	SANT PERE DE SERRAÏMA	BCIL	Nivell 1. Integral;
033	PUIGBÓ	BCIL	Nivell 3. Parcial;
034	LA TORRE D'EN ROCA	BCIL	Nivell 3. Parcial;
035	CELLERS DE LA SERRA	BCIL	Nivell 3. Parcial;
036	L'ESPINALT	BCIL	Nivell 3. Parcial;
037	EL SOLER DEL FAR	BPU	Nivell 3. Parcial;
038	EL SOLÀ DE SERRAÏMA	BCIL	Nivell 3. Parcial;
039	ESGLÉSIA DE SANT MARTÍ DE SERRAÏMA	BCIL	Nivell 1. Integral;
040	MAS SANTMARTÍ DE SERRAÏMA	BCIL	Nivell 2. Conservació;
041	ESGLÉSIA DE SANTA MARIA DE FUSSIMANYA	BCIL	Nivell 1. Integral;
042	FUSSIMANYA	BCIL	Nivell 2. Conservació;
043	MAS PUJOL I NOSTRA SENYORA DELS MIRACLES	BCIL	Nivell 3. Parcial;
044	MAS SOLDEVILA	BCIL	Nivell 3. Parcial;
045	SANT SEBASTIÀ DEL CASTELL	BCIN	Nivell 1. Integral;
046	LA CASA DE LA RESCLOSA	BPU	Nivell 3. Parcial;
047	LA CARRERA	BPU	Nivell 3. Parcial;
048	L'ILLA	BCIL	Nivell 3. Parcial;
049	RIDOR	BCIL	Nivell 3. Parcial;
050	TORREBRUNA	BCIL	Nivell 2. Conservació;
051	EL SOLER DE CABRIANES	BCIL	Nivell 3. Parcial;
052	EL CAMP	BCIL	Nivell 3. Parcial;
053	MAS DE LES COVES	BCIL	Nivell 2. Conservació;
054	MAS MARTORELL	BCIL	Nivell 3. Parcial;
055	SANTA MAGDALENA DE BELL-LLOC (NOVA)	BPU	Nivell 1. Integral;
056	MAS TERRADELLES	BCIL	Nivell 3. Parcial;
057	CAL RAJOLER	BPU	Nivell 3. Parcial;
058	CEMENTIRI DE CABRIANES	BPU	Nivell 3. Parcial;

059	L'OLIVA	BCIL	Nivell 3. Parcial;
060	AGUAIT DE LA SÍNIA	BPU	Nivell 3. Parcial;
061	LA COMA	BCIL	Nivell 2. Conservació;
062	EL COLL DE SANT PONÇ	BPU	Nivell 3. Parcial;
063	ESGLÉSIA DE SANT PONÇ	BCIL	Nivell 1. Integral;
064	LA SALA DE SANT PONÇ	BCIL	Nivell 3. Parcial;
065	LA FABRIQUETA	BPU	Nivell 3. Parcial;
066	CEMENTIRI DEL PONT DE CABRIANES	BCIL	Nivell 3. Parcial;
067	FÀBRICA DEL PONT DE CABRIANES	BCIL	Nivell 3. Parcial;
070	CAL BADIA	BCIL	Nivell 2. Conservació
071	ÀNGEL GUIMERA 16	BPU	Nivell 4. Ambiental
072	CASA DEL GUIX	BCIL	Nivell 3. Parcial;
073	CARRETERA 3	BPU	Nivell 3. Parcial;
074	CAL FÈLIX	BCIL	Nivell 3. Parcial
075	CAL SELLARÈS	BCIL	Nivell 3. Parcial
076	FÀBRICA DEL MALPÀS	BPU	Nivell 4. Ambiental
077	RECTORIA VELLA	BCIL	Nivell 2. Conservació;
078	Cases del carrer del Clos, 5 i 7	BCIL	Nivell 3. Parcial;
079	CAL MARTORANO	BCIL	Nivell 3. Parcial;
080	ANTIC PORTAL SANT BERNAT	BCIL	Nivell 3. Parcial;
081	CASA NATAL I ESGLÉSIA SANT ANTONI MARIA CLARET	BPU	Nivell 2. Conservació;
082	Casa del carrer del Cos, 13	BPU	Nivell 3. Parcial
083	CA L'ARDENUY	BCIL	Nivell 2. Conservació;
084	CASA XIPELL	BCIL	Nivell 2. Conservació
085	CAL TOMASÓ	BCIL	Nivell 3. Parcial;
086	Finestra gòtica de la casa del carrer de l'Església, 7	BCIL	Nivell 1. Integral
087	Casa del carrer de l'Església, 8 i 10	BCIL	Nivell 3. Parcial;
088	Casa del carrer de l'Església, 9	BCIL	Nivell 3. Parcial
089	Casa del carrer de l'Estació, 1 i 3	BPU	Nivell 3. Parcial;
090	FÀBRICA DE GASES	BCIL	Nivell 2. Conservació;
091	INSTITUT PÚBLIC LLOBREGAT	BPU	Nivell 3. Parcial
092	FÀBRICA DE CAL SALA	BCIL	Nivell 2. Conservació;
093	Casa del carrer del Molí, 6	BCIL	Nivell 2. Conservació;
094	PARC PERE SALLÉS	BCIL	Nivell 2. Conservació;
095	GRUP ESCOLAR TORRES I AMAT	BCIL	Nivell 3. Parcial
096	BIBLIOTECA POPULAR ST. ANTONI M. CLARET	BCIL	Nivell 2. Conservació
097	ANTIC ESCORXADOR	BCIL	Nivell 3. Parcial
098	CASA GRAN	BCIL	Nivell 3. Parcial;
099	LA CREU DE LA CONCÒRDIA	BCIN	Nivell 1. Integral
100	CAL SALA	BCIL	Nivell 2. Conservació
101	ESGLÉSIA PARROQUIAL DE SANTA MARIA	BPU	Nivell 2. Conservació;
102	GLORIETA DE PESCA	BCIL	Nivell 1. Integral
103	XEMENEIA DE LES CULLERES	BCIL	Nivell 1. Integral
104	CEMENTIRI DE SALLENT	BCIL	Nivell 2. Conservació
105	TORRE DEL GAS	BCIL	Nivell 2. Conservació
106	EDIFICI FÀBRICA VELLA I XEMENEIES	BCIL	Nivell 1. Integral;
107	PONT DEL BATLLE PERE OTGER	BCIL	Nivell 1. Integral;
108	CASA ARAU	BCIL	Nivell 2. Conservació
109	TEATRE POPULAR	BPU	Nivell 3. Parcial i
110	CAL VALLS	BPU	Nivell 3. Parcial
111	ANTIC HOSPITAL DE POBRES	BPU	Nivell 4. Ambiental;
112	Casa del carrer Sant Bernat, 25	BPU	Nivell 3. Parcial;
113	Casa del carrer Sant Esteve, 1	BPU	Nivell 3. Parcial
114	CAL TRAVAL	BCIL	Nivell 2. Conservació;
115	CASA CLARET	BCIL	Nivell 2. Conservació;
116	CAL MOLINER	BPU	Nivell 3. Parcial;
117	Casa del carrer Torres Amat, 33-35	BPU	Nivell 3. Parcial
118.01	FÀBRICA TORRES I AMAT	BCIL	Nivell 2. Conservació;
118.02	CASA TORRES I AMAT	BCIN	Nivell 1. Integral
119	CASES PER A OBRERS	BCIL	Nivell 3. Parcial
120	FÀBRICA BERENGUER DE CABRIANES	BCIL	Nivell 3. Parcial
121	CA LA GRÀCIA	BPU	Nivell 3. Parcial;
122	ESGLÉSIA DE SANT RAMON DE CABRIANES	BCIL	Nivell 2. Conservació;

PATRIMONI ARQUEOLÒGIC

CODI	Nom	Categoria	Nivell de protecció
01	Balma dels ossos de la Torre de Cornet	BCIL	Nivell 1. Integral;
02	Santa Fe del Solà		Nivell 1. Integral;
03	Manivertes	BPU	Nivell 1. Integral;
04	Dolmen de Cornet	BCIL	Nivell 1. Integral;
05	Tombes del Graner	BPU	Nivell 1. Integral;
06	Cornet	BPU	Nivell 6. AEA

07	Castell de Cornet	BCIN	Nivell 1. Integral;
08	Pla de l'Arençada	BPU	Nivell 6. AEA
09	Mas de Serra-sanç	BPU	Nivell 1. Integral;
10	Restes d'estructures del "Tir Nou"	BPU	Nivell 6. AEA
11	Vessant sud-est Serra-sanç	BPU	Nivell 6. AEA
12	Fossar de Sant Pere de Serraiïma	BPU	Nivell 6. AEA
13	Caseta de Sant Martí	BPU	Nivell 6. AEA
14	Plans de Puigbò	BPU	Nivell 6. AEA
15	Pont del Torrent dels Enamorats	BPU	Nivell 6. AEA
16	Necròpolis de Sant Martí de Serraiïma		Nivell 6. AEA
17	Mas Santmartí de Serraiïma	BPU	Nivell 6. AEA
18	Costa Gran	BPU	Nivell 6. AEA
19	Fortí de la Rampinya	BPU	Nivell 1. Integral;
20	Fàbrica Vella	BPU	Nivell 6. AEA
21	Fàbrica Torres Amat	BPU	Nivell 6. AEA
22	Antiga rectoria de Sallent	BPU	Nivell 6. AEA
23	Muralles de Sallent	BCIN	Nivell 1. Integral;
24	Castell de Sallent	BCIN	Nivell 1. Integral;
25	La Castellona	BPU	Nivell 6. AEA
26	El Cogulló	BCIN	Nivell 1. Integral;
27	Mas Cogulló	BPU	Nivell 6. AEA
28	Cal Mateu	BPU	Nivell 6. AEA
29	Vilasoletà	BPU	Nivell 6. AEA
30	Els Emprius	BPU	Nivell 6. AEA
31	El Concep	BPU	Nivell 6. AEA
32	Santa Magdalena Vella	EPA	Nivell 1. Integral;
33	Serrat de les Bruixes	BPU	Nivell 6. AEA
34	El Mujal	BPU	Nivell 6. AEA
35	El Serrat dels morts	BPU	Nivell 6. AEA
36	Torre Xiverga	BCIL	Nivell 1. Integral;
37	El pont Vell de Cabrianes	BPU	Nivell 1. Integral;
38	Jaciment Paleontològic Plans de Magrans	BPU	Nivell 6. AEA
39	Jaciment paleontològic Pedrera Riu d'Or	BPU	Nivell 6. AEA

PATRIMONI SOCIOCULTURAL I ETNOLÒGIC

CODI	Nom	Categoria	Nivell de protecció
01	Monument al Pare Claret	BPU	Nivell 1. Integral
02	Enllumenat de gas del s.XIX	BPU	Nivell 1. Integral
03	Escut del carrer Sant Bernat	BPU	Nivell 1. Integral

PATRIMONI NATURAL

CODI	Nom	Categoria	Nivell de protecció
01	Alzina d'Argelaguers	BPU	Nivell 4. Ambiental
02	Serrat de l'Abellar de Baix	BPU	Nivell 4. Ambiental
03	Roure de les Escoles de Cornet	BPU	Nivell 4. Ambiental
04	Alzina Grossa del Mas de Cornet	BPU	Nivell 4. Ambiental
05	Riu de Cornet	BPU	Nivell 4. Ambiental
06	Bosc de Can Grifol	BPU	Nivell 4. Ambiental
07	Baga de Puigbò	BPU	Nivell 4. Ambiental
08	Lledoner del Mas de Sant Pere de Serraiïma	BPU	Nivell 4. Ambiental
09	Torrent de Soldevila	BPU	Nivell 4. Ambiental
10	La Malesa	BPU	Nivell 4. Ambiental
11	Riu Llobregat	BPU	Nivell 4. Ambiental
12	Serrat del Xipell	BPU	Nivell 4. Ambiental
13	Torrents del Solà i de l'Hisop	BPU	Nivell 4. Ambiental
14	Montcogul-Roques Albes	BPU	Nivell 4. Ambiental
15	El Cogulló	BPU	Nivell 4. Ambiental
16	El Soler	BPU	Nivell 4. Ambiental
17	Lledoner de la Carrera	BPU	Nivell 4. Ambiental
18	Gresos d'Artés	BPU	Nivell 4. Ambiental
19	Magrans	BPU	Nivell 4. Ambiental
20	La Corbatera	BPU	Nivell 4. Ambiental
21	Bosc i plans de Sant Ponç	BPU	Nivell 4. Ambiental
22	Torrent de la Sala	BPU	Nivell 4. Ambiental

PATRIMONI AMBIENTAL-PAISATGÍSTIC

CODI	Nom	Categoria	Nivell de protecció
01	Camí ramader del Lluçanès	BPU	Nivell 4. Ambiental /
02	Camí de Sallent a Cornet	BPU	Nivell 2. Conservació /
03	Pla de Serra-sanç	BPU	Nivell 4. Ambiental
04	Camí de Sallent a Castellnou	BPU	Nivell 4. Ambiental /

05	Mirador de la costa Gran	BPU	Nivell 4. Ambiental
06	Passeig de plàtans de la carretera de Cabrianes	BPU	Nivell 4. Ambiental
07	Mirador del serrat del Xipell	BPU	Nivell 4. Ambiental
08	Mirador del Castell de Sallent	BPU	Nivell 4. Ambiental
09	Forns de guix de Cal Garrell	BPU	Nivell 4. Ambiental /
10	Falla del Guix	BPU	Nivell 4. Ambiental
11	Camí de Sallent a Santpedor	BPU	Nivell 2. Conservació /
12	Mirador del Cogulló	BPU	Nivell 4. Ambiental
13	Camí ral de Barcelona a Berga	BPU	Nivell 2. Conservació /
14	Pla de Cabrianes	BPU	Nivell 4. Ambiental
15	Sèquia de Manresa	BPU	Nivell 2. Conservació /
16	Camí de Sallent al pont de Cabrianes	BPU	Nivell 4. Ambiental /
17	Plana de Terradellas-Martorell	BPU	Nivell 4. Ambiental
18	Canals i rescloses del riu Llobregat	BPU	Nivell 4. Ambiental /
19	Fonts	BPU	Nivell 4. Ambiental
20	Vinyes de varietats autòctones	BPU	Nivell 4. Ambiental
21	Horts	BPU	Nivell 4. Ambiental

3.8. TIPOLOGIES DE BÉNS

Els béns del Catàleg, segons la seva naturalesa i el tipus de valors associats, i d'acord els criteris de la guia *Directrius de contingut per als catàlegs de béns protegits i plans especials de protecció* (març 2013), del Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona, s'han classificat en les tipologies següents:

* ARQUITECTÒNIC (EA, CA)

Com a patrimoni arquitectònic s'han considerat aquells elements o conjunts amb valor cultural, històric o identitari del municipi, com:

- Monuments arquitectònics historicoartístics declarats i fortificacions.
- Conjunts: conjunts històrics, barris, carrers, cementiri, cases, etc.
- Edificis i construccions: esglésies, monestirs, edificis històrics, etc.
- Elements: creus de terme, escuts, pedres heràldiques, etc.
- Fragments: una portalada, una tanca, una tribuna, un relleu, una pintura mural a una façana, etc.
- Obra civil: camins, ponts, vies de comunicació, obres d'abastament d'aigua, etc.
- Estructures urbanes
- Arquitectura popular: és la manifestació material en què es barregen factors econòmics, socials, culturals, etc. En conseqüència és un dels elements que més contribueix a potenciar les senyes d'identitat d'un territori.

Entre el patrimoni arquitectònic destacarien els següents:

- Nucli antic, Santa Maria de Cornet, església de Sant Martí de Serraïma, Sant Sebastià del Castell...

* ARQUEOLÒGIC-PALEONTOLÒGIC (BARP)

El patrimoni arqueològic, el configuren el conjunt de jaciments o àrees que poden servir per al coneixement de la història o la cultura de l'indret, sempre que per obtenir aquest coneixement calgui estudiar-los amb metodologia arqueològica.

Així constitueixen patrimoni arqueològic:

- Els jaciments arqueològics (JA): elements que es conserven in situ i presenten interès arqueològic: estructures constructives positives o negatives evidents, concentració de béns, etc.
- Els espais de protecció arqueològica (EPA): àrees en les quals o bé per evidències materials, o per antecedents històrics o per altres indicis documentats, es pensa que poden existir restes arqueològiques o paleontològiques. Tenen una protecció transitòria.
- Les àrees d'expectativa arqueològica (AEA): zones on s'han produït troballes aïllades i superficials, que no proporcionen la suficient informació per situar el jaciment possible. En aquestes zones, prèviament a la

- concessió de llicència d'obres, s'haurien de realitzar sondeigs i prospeccions arqueològiques d'acord amb el Servei d'Arqueologia de la Direcció General del Patrimoni Cultural, per tal de confirmar l'existència del jaciment. Poden tenir aprofitament privat sempre i quan no hi hagi restes arqueològiques.
- Les Àrees d'Expectativa Paleontològica (AEP): llocs on hi ha vestigis fossilitzats (fòssils (esquelets, closques, impressions de plantes, etc.), petjades, fems fossilitzats, etc.), que constitueixen una unitat coherent i amb entitat pròpia, encara que cadascun individualment no tingui valors rellevants.

Com a jaciments arqueològics destaquen el Fortí de la Rampinya, Castell de Sallent o el pont Vell de Cabrianes.

* SOCIOCULTURALS I ETNOLÒGICS (BSE)

Són aquells elements o indrets d'interès sociocultural de la memòria històrica, com:

- Zones d'interès etnològic: formes residencials (tipologies famílies, relacions econòmiques i arquitectura), testimonis i vestigis d'activitats industrials, militars, religioses, agropecuàries forestals, pesqueres, extractives; intervencions en el paisatge natural, etc.
- Llocs de transformació urbana; camins, fonts, pous, basses i/o pantans. S'ha determinat el monument al Pare Claret, l'enllumenat de gas del segle XIX i l'escut del carrer Sant Bernat.

* NATURALS (BN)

Com a béns naturals, es proposen indrets i/o elements puntuals amb valor del municipi, però també grans espais referents a la biodiversitat del territori:

- Arbres monumentals:
Alzina d'Argelaguers, roure de les Escoles de Cornet, Lledoner de la Carrera, entre d'altres.
- Espais d'interès natural i connector
Serrat de l'Abellar de Baix, riu de Cornet, la Malesa, Montcogul-Roques Albes, entre d'altres.
- Entorns fluvials i humits
Torrent de Soldevila, riu Llobregat, la Corbatera, entre d'altres.
- Altres elements d'interès:
Bosc de Can Grífol, serrat del Xipell, entre d'altres.

* AMBIENTAL - PAISATGÍSTIC (BAMP)

El patrimoni paisatgístic, el conformen les àrees el valor de les quals és el resultat de la humanització de l'entorn, fruit de la interacció dinàmica entre els factors naturals (geologia, climatologia, hidrologia, etc.) i els humans (activitat econòmica, assentaments, etc.).

Aquests béns s'han classificat de la manera següent:

- Camins històrics
Camí ramader del Lluçanès, camí de Sallent a Santpedor, camí ral de Barcelona a Berga, entre d'altres.
- Àrees i entorns d'interès paisatgístic
Pla de Serra-sanç, pla de Cabrianes, entre d'altres.
- Jardins i passejos històrics
Passeig de plàtans de la carretera de Cabrianes.
- Miradors
Mirador de la costa Gran, mirador del serrat del Xipell, entre d'altres.
- Espais d'interès geològic
Forns de guix de Cal Garrell, falla del Guix, entre d'altres.
- Elements vinculats amb l'aigua
Sèquia de Manresa o canals i rescloses del riu Llobregat.
- Fonts

Diverses fonts.

- Elements caracteritzadors del paisatge
- Vinyes de varietats autòctones i horts.

TIPOLOGIA DE BÉNS	NOMBRE	PERCENTATGE (%)
Conjunts Arquitectònics (CA)	9	4,15%
Elements Arquitectònics (EA)	123	56,68%
Béns Arqueològics i Paleontològics (BARP)	39	17,97%
Béns Socioculturals i Etnològics (BSE)	3	1,38%
Béns Naturals (BN)	22	10,14%
Béns Ambientals i Paisatgístics (BAMP)	21	9,68%
TOTAL	217	100,00%

3.9. CATEGORIA DE PROTECCIÓ DELS BÉNS

Les categories de protecció s'estableixen de la manera següent:

1. BCIN (BÉ CULTURAL D'INTERÈS NACIONAL)

Són els béns immobles més rellevants del patrimoni cultural català, inclosos en el Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional del Departament de Cultura. La Direcció General del Patrimoni Cultural és l'òrgan encarregat de la tramitació i seguiment de la seva conservació, investigació i difusió.

Es proposen vuit elements arquitectònics i arqueològics com a BCIN al municipi de Sallent. Aquests són:

- Aqüeducte del Vilar i aqüeducte de Conangle
- Sant Sebastià del Castell
- La creu de la Concòrdia
- Casa Torres i Amat
- Castell de Cornet
- Muralleres de Sallent
- Castell de Sallent
- El Cogulló (BARP)

2. BCIL (BÉ CULTURAL D'INTERÈS LOCAL)

Són els béns immobles integrants del patrimoni cultural que, tot i la seva significació i importància, no compleixin les condicions pròpies dels béns culturals d'interès nacional, però que cal preservar i mantenir com a identificadors del municipi. Estan inclosos en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català del Departament de Cultura. Els instruments de protecció i de control recauen principalment en els municipis.

Actualment a Sallent hi ha 3 elements amb aquesta protecció, el PEPPiC els manté, regula i n'afegeix 84 més. Els 3 existents són:

- Església de Sant Miquel de Serrasanç
- Cal Sellarès
- Casa Xipell

3. BPU (BÉ DE PROTECCIÓ URBANÍSTICA)

Són aquells béns immobles (elements, conjunts, indrets, etc.), no declarats BCIN o BCIL, els valors dels quals identifiquen a l'arquitectura tradicional del lloc i/o el paisatge del municipi, que el pla vol protegir pels seus valors d'interès cultural i/o ambiental.

Actualment a Sallent hi hauria 141 edificis, conjunts i elements arquitectònics, 5 elements urbans i 15 jaciments declarats pel POUM com a BPU i el PEPPiC en proposta 117.

En resum, es proposa la protecció de 217 elements: 9 Conjunts urbans (CA), 123 Elements Arquitectònics (EA), 39 Béns Arqueològics i Paleontològics (BARP), 3 Béns Socioculturals i Etnològics (BSE), 14 Béns Naturals (BN) i 16 Béns Ambientals i Paisatgístics (BAMP).

CATEGORIA DE PROTECCIÓ DELS BÉNS	NOMBRE
Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN)	8
Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)	87
Bé de Protecció Urbanística (BPU)	122
TOTAL	217

3.10. NIVELLS DE PROTECCIÓ PROPOSATS

Cal tenir en compte que a vegades un mateix bé, té diferents nivells de protecció:

NIVELL DE PROTECCIÓ 1: INTEGRAL

Nivell de protecció total aplicable a aquells béns que s'han de mantenir íntegrament, amb especial respecte de les seves característiques específiques, siguin o no arquitectòniques, i dels elements o parts que els componen.

D'aquest nivell es proposen 35 elements.

NIVELL DE PROTECCIÓ 2: CONSERVACIÓ

Nivell de protecció aplicable als béns lliures de modificacions substancials que els desfiguren i que cal preservar i revalorar. Afecta aquells edificis o elements de singular valor que conserven la seva fesomia original, o bé que, tot conservant-la en els aspectes bàsics, han perdut la coherència unitària genuïna a causa d'intervencions sobre la construcció original, d'un procés de degradació o d'un canvi d'ús.

D'aquest nivell es proposen 35 elements.

NIVELL DE PROTECCIÓ 3: PARCIAL

Nivell de protecció aplicable als béns on interessa preservar i revalorar algun dels seus elements. Aplicable a tots aquells edificis inclosos en la categoria de BPU a proposta d'un inventari previ, els valors dels quals resideixen principalment en la seva estructura tipològica, exteriorment reflectida en la façana, i en la disposició dels elements comuns (vestíbuls i caixes d'escala), que seran les parts protegides; la resta de l'edifici podrà ser afectat per actuacions de rehabilitació sempre que es mantinguin o revalorin els esmentats elements comuns.

D'aquest nivell es proposen 72 elements.

NIVELL DE PROTECCIÓ 4: AMBIENTAL

Nivell de protecció aplicable als béns i/o conjunts el valor ambiental dels quals resideix principalment en la seva configuració com a paisatge urbà, rural o natural, o en la seva qualificació com a béns socioculturals i etnològics. Quant als béns arquitectònics, aquest nivell protegeix els béns o conjunts que hagin estat catalogats amb la categoria BPU, els valors dels quals es troben fonamentalment en les façanes, per formar part d'un context d'edificacions tipològicament reiteratives que defineix un determinat ambient o paisatge urbà o rural. Quant als béns d'interès paisatgístic, aquest nivell protegeix àrees i entorns naturals, com també elements puntuals que tinguin valor ecològic i mediambiental.

D'aquest nivell es proposen 42 elements.

NIVELL DE PROTECCIÓ 5: DOCUMENTAL

Aquests béns estan inclosos en inventaris que no gaudeixen d'una protecció legal ni des de la Llei de Patrimoni Cultural ni des de la Llei d'Urbanisme.

D'aquest nivell es proposen 1 element.

NIVELL DE PROTECCIÓ 6: AEA

Nivell de protecció aplicable a aquells espais on existeixin indicis racionals per evidències materials, antecedents històrics o altres, que permetin suposar l'existència de restes arqueològiques. Aquesta categoria compren: les troballes aïllades sense constància d'estructures, la suposició de l'existència d'estructures per la dinàmica històrica, les estructures en el subsol encara no estudiades i les àrees excavades i analitzades totalment. Aquest nivell no afecta només als jaciments la existència dels quals ha estat documentada a través de la troballa fortuïta, la remoció del subsol o la prospecció sistemàtica, sinó també a tots aquells elements arquitectònics que poden contenir, tant en el subsol com en alçat, restes arqueològiques.

D'aquest nivell es proposen: 24 elements.

NIVELL DE PROTECCIÓ DELS BÉNS	NOMBRE
1. Integral	35
2. Conservació	35
3. Parcial	72
4. Ambiental	42
5. Documental	1
6. AEA	24

3.11. INTERVENCIÓ PROPOSADA

La proposta de PEPPiC defineix diferents tipus d'intervenció en funció del tipus de bé:

A) Per als **Elements i conjunts arquitectònics (EA i CA)** s'identifica els mecanismes d'intervenció que són possibles en els BCIL i BPU. En el cas dels BCIN, és el Departament de Cultura, a través de la Comissió Territorial de Patrimoni Cultural que correspongui, qui regula les intervencions d'acord amb els criteris detallats en l'Art. 35 de la LPCC.

Les intervencions arquitectòniques proposades són les següents, en funció dels requeriments de cada element en particular i sense que cada tipus d'intervenció n'exclouï necessàriament un altre, ja que en un conjunt arquitectònic es podran aplicar diferents criteris d'intervenció:

1. Conservació

Acció de tenir cura d'una cosa impedit que sigui alterada o destruïda; no deixar perdre o desaparèixer.

No es permet, doncs, enderrocar l'element, ni total ni parcialment, ni modificar-lo en els seus trets essencials considerats com a patrimonials. (art. 29 RLUC, sobre els deures d'ús, de conservació i de rehabilitació).

2. Manteniment i/o reparació

Manteniment: acció orientada a fer que alguna cosa romangui en el mateix estat, no s'alteri, malmeti, destrueixi o perdi. Reparar: tornar a posar en bon estat allò que ha sofert un dany.

Es tracta d'intervencions que tenen per objecte mantenir en correctes condicions de salubritat, ornat i neteja, sense alterar-ne l'estructura i la distribució, ni ocultar o modificar valors constructius o morfològics (art. 29 RLUC). La reparació exigeix utilitzar materials iguals als existents o que es demostrï que són compatibles, per les seves característiques físiques i químiques, amb els existents.

3. Consolidació

Procés de conversió d'un material solt o tou en un altre de dur i compacte. Fer més sòlida una cosa. Concepte aplicable a reforços estructurals, muraris o de cobertes, i també a elements d'arts aplicades, com ara materials petris, ceràmics, metàl·lics o vidrats ornamentals, escultures o relleus escultòrics, revestiments estucats o pintures murals.

4. Reforma, millora, remodelació o rehabilitació

Acció de modificar alguna cosa donant-li una nova forma, disposició, condició, especialment amb l'intent de millorar-la.

Es refereix al conjunt d'intervencions físiques que tenen per objectiu l'adequació, millora o actualització de les condicions d'habitabilitat, amb el manteniment de les característiques morfològiques. Inclou conceptes de: modernització, adaptació, acondicionament, reutilització o reestructuració morfològica (art. 29 RLUC). El concepte de remodelació inclou el conjunt de modificacions o reparacions a introduir en un edifici o element, relacionades o derivades de l'activitat que s'hi desenvolupa, i que han de ser compatibles amb la seva protecció.

5. Restauració

Procés o conjunt d'intervencions progressives que, de forma simple o combinada, tenen per objectiu prolongar l'existència dels béns culturals, millorant fins al màxim llurs condicions físiques.

Es tracta d'intervencions complexes que tenen per objectiu, a més, restituir un bé catalogat o part d'aquest a les seves condicions o estat originals; executar les obres de consolidació necessàries, i, fins i tot, de demolició parcial, sempre que aquesta estigui justificada per la restauració projectada, tot fent-ne una lectura històrica de les diverses etapes de l'element.

6. Eliminació

Intervencions físiques que tenen per objecte la supressió d'elements afegits a les edificacions amb valor patrimonial, com ara cossos, volums, antenes, dipòsits de fibrociment o altres.

B) Per als **Béns arqueològics i paleontològics (BARP)** les intervencions arqueològiques i paleontològiques, segons el decret 78/2002, de 5 de març, que es proposen són:

1. Excavacions

Són les remocions en la superfície, en el subsol o en medis subaquàtics que es fan amb la finalitat de descobrir i investigar sistemàticament tota classe de restes arqueològiques o paleontològiques.

També són excavacions els sondeigs que tenen com a finalitat la comprovació de l'existència o la delimitació de vestigis arqueològics o paleontològics en un punt determinat.

2. Prospeccions

Són les exploracions superficials, del subsol, sense remoció de terrenys i amb recollida de materials arqueològics o paleontològics o sense, adreçades a la localització i l'estudi o l'examen de dades per detectar vestigis arqueològics o paleontològics, s'apliquin o no mitjans tècnics especialitzats.

C) Per als **Béns naturals i per als Béns ambientals i paisatgístics (BN i BAMP)** les intervencions proposades són:

1. Preservació del paisatge / Conservació

Mecanismes adreçats a salvaguardar els valors ambientals, culturals, visuals i perceptius d'un paisatge del seu deteriorament o pèrdua (definició d'Observatori del Paisatge). Intervenció que té per objecte la protecció, a través de la gestió de l'ús dels recursos naturals, com són el sòl, el paisatge etc... com també el manteniment, la rehabilitació, el restabliment i l'increment, si s'escau, de les poblacions.

4. ANÀLISI D'ALTERNATIVES

El present document descriu les alternatives que es plantegen considerant:

- Alternativa 0. Escenari de no desenvolupament del PEPPiC
- Alternativa 1. Proposta de PEPPiC

Alternativa 0. Manteniment de l'escenari actual sense el desenvolupament del PEPP i Catàleg de Sallent

El planejament urbanístic vigent que té 11 anys de vigència no incorpora un catàleg de béns pròpiament dit i en alguns casos no ha estat tampoc una eina eficient a l'hora de protegir i dinamitzar el patrimoni local. L'article 16 llista una sèrie d'elements a mode d'inventari, però recorda que s'aprovarà un Pla Especial de catalogació dels elements. Però l'inventari no recull tots els elements amb valor i és del tot insuficient.

A part del catàleg de masies de Sallent i l'esment al POUM, no hi ha cap altra figura de planejament que identifiqui ni protegeixi adequadament el patrimoni del municipi.

D'acord amb el que estableix l'article 71 del Text Refós de la Llei d'Urbanisme de Catalunya, les administracions han d'incloure en un catàleg els béns que calgui protegir.

L'alternativa 0, escenari de no realització d'un catàleg de béns a protegir i desenvolupament d'un pla especial, estaria en desacord amb el que estableix la llei d'urbanisme. Com que han d'incloure normativa, la figura urbanística pel desenvolupament del catàleg és un pla especial.

Alternativa 1. Proposta de PEPPiC

El PEPPiC de Sallent com alternativa 1 es redacta per iniciativa de l'Ajuntament de Sallent que va sol·licitar a la Diputació de Barcelona suport tècnic i econòmic per a la redacció del Pla Especial Urbanístic de Protecció i Catàleg del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental, d'acord amb el que estableix la Llei d'Urbanisme de la Generalitat de Catalunya i el POUM del municipi.

Amb aquest objectiu, el Servei de Patrimoni Arquitectònic Local, dins del programa d'actuacions previstes en el marc del règim regulador del Catàleg de serveis del Pla "Xarxa de Govern Locals" ha col·laborat amb l'Ajuntament de Sallent redactant aquest Pla Especial Urbanístic de Protecció i Catàleg de béns, entès com a eina per aconseguir l'efectivitat de les mesures urbanístiques de protecció de monuments, edificis, jardins, paisatges o béns culturals.

L'alternativa 1 respecte a l'alternativa 0:

- Cataloga i protegeix amb la categoria de BCIN (Béns Culturals d'Interès Nacional) aquells béns que per les característiques i d'acord amb la legislació vigent ja gaudeixen d'aquesta protecció, i l'amplia a d'altres.
- Cataloga i protegeix com a BCIL (Béns Culturals d'Interès Local) elements ja inclosos en el Catàleg del Patrimoni Cultural Català del Departament de Cultura i n'afegeix encara més.
- Cataloga els elements arquitectònics i històrics de l'inventari inclòs en el POUM i d'inventaris anteriors i proposa nous elements i conjunts arquitectònics i històrics en les tipologies de EA i CA i els protegeix com a BPU (Béns de Protecció Urbanística).
- Cataloga els elements arqueològics i paleontològics d'inventaris anteriors i altres de nous en la tipologia de BARP i els protegeix com a BPU.
- Cataloga uns pocs béns socioculturals i etnològics.
- Cataloga els elements naturals i ambientals de l'inventari inclòs en el POUM i d'inventaris anteriors i proposa nous elements en la tipologia de BN i BAMP i els protegeix com a BPU.
- Defineix els perímetres corresponents de cada element i el contingut de la seva protecció específica, contempla el règim concret de les obres de conservació, restauració, millora, ampliació, substitució, etc. així com el règim d'usos. També estableix els mecanismes de supervisió de les llicències d'obres en el

patrimoni arquitectònic i en les zones arqueològiques, i defineix un règim particular econòmic-fiscal, tendint a estimular i fomentar la conservació, millora i reposició dels béns catalogats.

- L'alternativa de PEPPiC es planteja com a instrument d'adequació als objectius i criteris que el mateix pla estableix.

La següent taula compara els aspectes més rellevants de cada una de les alternatives d'acord als objectius plantejats:

OBJECTIUS	ALTERNATIVES CONSIDERADES	
	ALTERNATIVA 0	ALTERNATIVA 1. PEPPiC1
Identificar i documentar els edificis, masies, jaciments arqueològics i altres elements singulars de valor patrimonial, així com els valors paisatgístics del municipi.	El POUM enumera i identifica béns immobles d'interès que cal protegir (elements d'interès històrico-arquitectònic o elements d'interès natural, etc.), però d'una forma incompleta i insuficient. Existeix un catàleg de masies aprovat.	- Analitza i inclou aquelles que pel seu interès (arquitectònic, històric,...) mereixen també la seva inclusió en el PEPPiC. - Proposa els béns identificats i documentats com a béns arqueològics, BCIN i BCIL. - Proposa altres béns identificant i documentant altres elements de valor patrimonial, ambiental i paisatgístic.
Determinar en cada element els motius de la seva catalogació i una proposta de categoria i de nivell de protecció.	Manca un document normatiu que proposi categories, nivells de protecció i normativa específica completa.	S'assoleix aquest objectiu mitjançant el treball de recerca documental i treball de camp i l'elaboració d'una fitxa individualitzada que tipifica els elements, inclou la informació física i jurídica necessària de cada bé, i estableix el nivell de protecció, tipus d'intervencions o actuacions possibles.
Aprofundir en el coneixement de la seva història i dels trets urbanístics i arquitectònics que els defineixen i caracteritzen.	La informació històrica i els trets urbanístics i arquitectònics no es troben en cap document urbanístic.	- Unifica aquesta informació en el document Catàleg recollint i aportant noves referències bibliogràfiques.
Crear l'instrument normatiu per al desenvolupament de les polítiques i instruments que permetin la preservació i posada en valor d'aquests elements.	La normativa urbanística del POUM és del tot insuficient per protegir i posar en valor els elements.	La normativa preveu pels elements catalogats: - Documentació mínima per les intervencions. - Regulació de les intervencions.
Permetre la difusió i coneixement per part de la ciutadania dels valors patrimonials i paisatgístics i de la història que aquests elements transmeten.	Manca un instrument de coneixement del patrimoni arquitectònic, històric i ambiental que apropi el seu accés públic.	El PEPPiC i Catàleg és una eina de coneixement del patrimoni i es facilitarà el seu accés públic.
Revisar i actualitzar les dades proporcionades pel Servei d'Arqueologia i Paleontologia del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, pel que fa als jaciments i àrees arqueològiques, per tal de poder aplicar les mesures preventives necessàries que n'evitin la destrucció o desaparició. També	No existeix	Revisa i actualitza dades del Servei d'Arqueologia i Paleontologia. I la normativa estableix que qualsevol intervenció pública o privada als àmbits que s'han inclòs en el PEPPiC, inclosos com a Zones Arqueològiques associades a Béns Culturals d'Interès Nacional (ZA), Espais de Protecció Arqueològica (EPA), Espais de Protecció Paleontològica (EPP) i

OBJECTIUS	ALTERNATIVES CONSIDERADES	
	ALTERNATIVA 0	ALTERNATIVA 1. PEPPiC1
indicar si es tracta d'una Àrea d'Expectativa Arqueològica a tenir en compte en actuacions futures.		Jaciments Arqueològics (JA) requeriran l'aprovació prèvia per part del Depart.de Cultura de la Generalitat de Catalunya del corresponent projecte d'intervenció.
Definir les àrees o conjunts urbans amb interès ambiental per tal que es pugui preservar l'estructura urbana del conjunt.	Les edificacions o elements no catalogats no tenen cap tipus de protecció física i poden ser enderrocats o alterats de manera que perdin els seus valors.	Es garanteix la preservació dels valors dels elements catalogats, ja siguin històrics, arquitectònics, ambientals o socioculturals
Delimitar un conjunt d'elements d'interès natural i d'interès paisatgístic que configuren el paisatge propi del municipi que, pel seu interès ambiental, convé preservar. Determinar entorns al voltant dels EA o CA com són masies o cases de pagès per tal de vetllar per la seva preservació.	No existeix explícitament.	- Proposa instruments de custòdia del territori per poder adoptar acords amb propietaris de finques privades i entitats de custòdia per vetllar per la conservació dels recursos i dels valors naturals, culturals i del paisatge de les finques que continguin elements catalogats definits en aquest Pla especial. - Es defineixen mesures concretes de regulació de les intervencions sobre el bé en les corresponents fitxes individualitzades. - Possibilita preservar i millorar el paisatge agrària i forestal del sòl no urbanitzable, al voltant de les masies, fonts, etc.

5. DESENVOLUPAMENT PREVISIBLE DEL PLA.

D'acord amb la normativa del PEPPiC (Capítols 2 i 3), de forma general, per al desenvolupament d'aquest pla, seran d'aplicació els següents instruments de planejament:

- a) Plans especials urbanístics i plans de millora urbana que tinguin com a finalitat l'ordenació i protecció de recintes, conjunts, indrets o entorns arquitectònics i per a la recuperació i millora del paisatge urbà, així com per a espais i/o elements en sòl no urbanitzable amb valors naturals i/o paisatgístics i per a la protecció dels jaciments arqueològics (Art 67 i 70 del TRLUC).
- b) Plans de millora urbana per regular la composició volumètrica i de façanes en sòl urbà consolidat, en els termes que estableix l'article 70.1.b, in fine, del TRLUC.
- c) Concreció de l'ordenació volumètrica prèvia o simultània a la concessió de llicència d'edificació, de conformitat amb l'article 45 del Decret 64/2014.
- d) Projectes d'obra i urbanització que tinguin per objecte protegir i millorar els elements catalogats.

Cada fitxa del Catàleg proposa, quan s'escau, la formulació d'algun d'aquests instruments necessaris per tal d'acomplir amb els objectius de preservació i protecció corresponents.

I de forma particular, per als béns catalogats on el planejament urbanístic prevegi al desenvolupament d'aquest PEPPiC seran d'aplicació els següents instruments de plantejament:

- a) Plans de millora urbana per regular la composició volumètrica i de façanes en sòl urbà consolidat, en els termes que estableix l'article 70.1.b, in fine, del TRLUC.
- b) Concreció de l'ordenació volumètrica prèvia o simultània a la concessió de llicència d'edificació, de conformitat amb l'article 58.3 del TRLUC.

Les fitxes del catàleg indiquen els casos on no s'exhaureix l'aprofitament de l'edificabilitat i determinen, en cada cas, l'instrument més adient per tal d'acomplir amb els objectius de preservació i protecció corresponents.

6. ASPECTES AMBIENTALS RELLEVANTS DEL MUNICIPI

A continuació, es fa una descripció de quins són els aspectes rellevants del medi ambient i del territori del municipi de Sallent, a partir fonamentalment del *Pla especial de Catàleg de masies, cases rurals i altres construccions en sòl no urbanitzable de Sallent (2019)*.

6.1. VALORS FÍSICS

6.1.1. Geologia

En relació a la geologia, la singularitat del municipi radica en el sistema de falles que el creuen entre els nuclis urbans de Sallent i de Cabrianes. La principal d'aquestes falles, amb una inclinació cap el nord, se situaria a l'alçada del Guix, on és plenament visible.

Aquest sistema de falles inclou una contrafalla (inclinada a sud) que se situa a l'alçada de la riera de Soldevila.

Context geològic regional

Des del punt de vista geològic el municipi de Sallent es troba situat en la unitat de la Depressió Geològica de l'Ebre. Aquesta unitat ve definida, a la comarca del Bages, per l'aflorament exclusiu de roques del Terciari continental de l'Eocè superior i Oligocè inferior, cal destacar però, la presència dels sediments salins de Cardona-Súria, que es trobarien entre 200 i 400 metres per sota de la cota topogràfica, i arriben a aflorar a sectors com Cardona.

A la comarca, doncs, afloren principalment roques sedimentàries, des de conglomerats a lutites passant per les evaporites (sals), del Cenozoic. Del conjunt de litologies dominants cal destacar els materials que constitueixen la Formació Artés, potser la que ocupa una major extensió dins de la comarca i la més ben desenvolupada.

La formació Artés està formada per una seqüència litològica de lutites i margues amb intercalacions de capes de gres de potència variable (centimètrica i decimètrica).

Les lutites es mostren força compactades, tot i que presenten un cert grau d'alteració i bioturbació, capes de calcàries de potència rarament superior al metre. Apareixen també molt puntualment, amb una potència reduïda, nivells carbonosos. El conjunt d'aquests materials mostra una coloració rogenca i ocre amb nivells gris blavosos corresponents a les margues i les calcàries. La formació Artés amb una potència superior als 700 m en molts punts de la Depressió Geològica de l'Ebre, mostra cap a sostre una seqüència grano i estratocreixent, una disminució dels estrats de gres i una augment de margues i calcàries, mentre que els gresos totalment consolidats presenten una mida de gra variable entre molt fi i mig. Les calcàries presenten una textura micrítica, estan afectades per diàclasis i són d'origen lacustre.

Per altra banda cal destacar com a materials geològics importants a la comarca, les evaporites: la sal gemma o halita, les sals potàssiques (silvinita i carnal·lita) i el guix, roques solubles que provenen de l'evaporació de l'aigua d'un antic mar que s'emplaça a la zona durant l'era Terciària. Al Bages hi ha petits afloraments de guix, però l'aflorament més important d'evaporites és el de la Muntanya de Sal de Cardona, on s'ha explotat la sal des de l'antiguitat. Les evaporites de la Muntanya de Sal formen un diapir -relacionat amb un plec- que s'ha anat obrint pas a través de les capes suprajacents a causa del seu comportament plàstic, la seva baixa densitat en relació amb les roques que l'envolten i el pes dels materials superiors.

Estructuralment la comarca ve definida per un sistema de plecs suaus de vergència dominantment sud i de direcció est-oest. D'aquests sistema diferenciem de nord a sud el Sinclinal de Navàs, l'Anticlinal de Balsareny, que continua cap a l'oest en forma de falla inversa, en el denominat anticlinal de Súria, al qual s'associa l'anticlinal diapíric de Cardona i que engloba els materials salins, i finalment el Sinclinal de Callús. Aquests sinclinals sovint estan relacionats amb falles com la del Mig-món o la del Guix a Sallent.

Els materials que presenten un major grau de deformació són els evaporítics i els terrígens de la formació Cardona, mentre que el grau de deformació és menor per als materials eocènics infrajacentes.

Aquest fet ve relacionat amb la tectònica condicionada per les sals que actuen com un nivell de desenganxament, a través del que es propaga l'encavalcament basal dels Pirineus, aprofitant que aquest nivell plàstic té més de 250 m d'espessor.

La Geomorfologia del Bages ve definida clarament per relleus suaus i plans, típicament mostra una morfologia "en cuesta", és dir una geomorfologia de tipus estratigràfic marcada per l'alternança de materials de diferent competència.

La xarxa fluvial dels rius Llobregat i Cardener constitueix el sistema de drenatge actual que continua l'evacuació dels productes de l'erosió cap a la mar Mediterrània. Aquest procés erosiu ha tingut localment episodis de sedimentació enregistrats a les terrasses fluvials quaternàries de graves, sorres i llims.

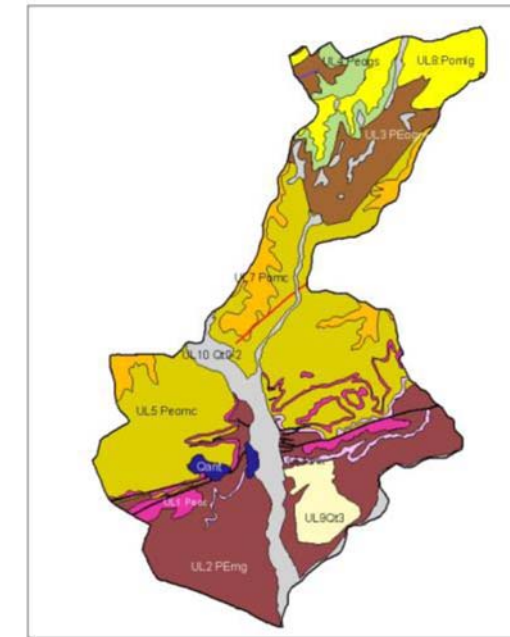
Detall de la Falla del Guix i la Formació d'Artés. Font: Geoparc de la Catalunya Central i DRC.

Marc geològic local

Tal i com s'ha comentat, el municipi de Sallent s'inclou en la unitat de la Depressió Geològica de l'Ebre. Tres aspectes marquen el context geològic de Sallent, per una banda l'aflorament exclusiu de materials del terciari, principalment calcutites, calcàries, gresos i lutites, per una altra la presència de guixos i sals en tot el subsol del municipi, a profunditats variables (entre 200 i 400 m de profunditat), i finalment el tercer aspecte és la presència d'estructures tectòniques importants, entre elles la falla del Guix, amb una contrafalla associada. Aquests aspectes tot i que aparentment donen una uniformitat geològica impliquen una gran complexitat geològica.

Aquesta complexitat geològica ha donat lloc a una intensa activitat minera per a l'explotació de les sals del subsol, així com algunes explotacions a cel obert per l'extracció d'àrids, però també inclou un interessant patrimoni geològic com la falla del Guix, els sediments de la Formació Artés o els processos d'inestabilitat de vessant de la zona del Guix o del Xipell.

Cal considerar, així mateix, el document de l'Institut Geològic de Catalunya IGC-AP-020/09, d'abril de 2009, anomenat "Informe de valoració sobre la informació referent a riscos geològics exposats en el POUM de Sallent", que inclou una recomanació de zonificació i una proposta d'actuacions (Zones: sector Rocaus, zones A, B i C; sector Cornet, de les Granges i Puigbò, zones A, B i C; barris de l'Estació i de la Rampinya).

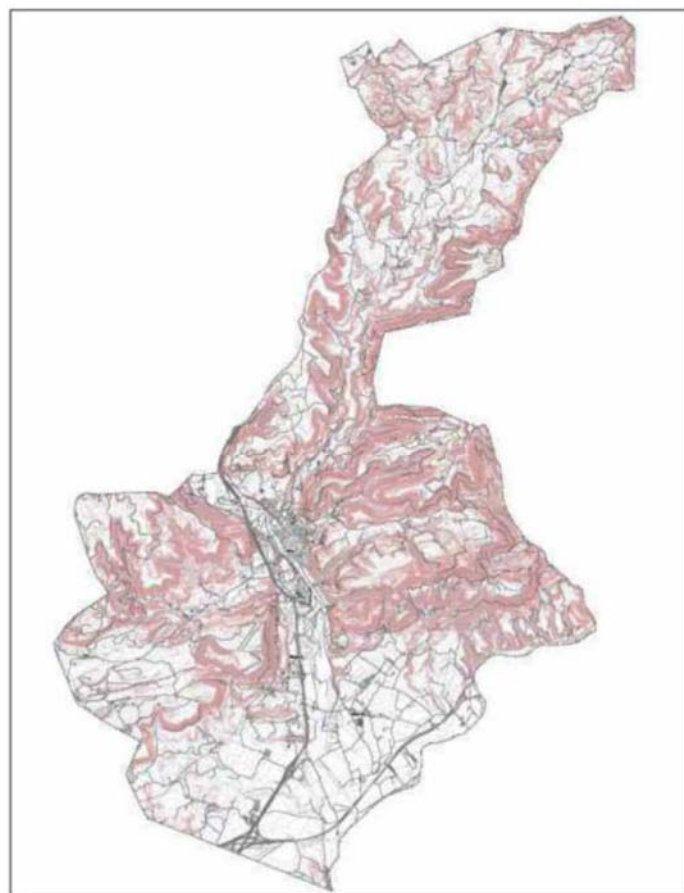
Geologia de Sallent. Font: POUM, estudi de riscos geològics.

6.1.2. Geomorfologia

Geomorfològicament el municipi de Sallent es caracteritza per la presència de dos tipus d'unitats de relleu:

- **Valls fluvials:** s'inclouen en aquesta unitat la vall del Llobregat, que travessa el municipi de sud a nord-oest, la vall que conforma la riera de Cornet (tributària del Llobregat) i que s'estén des del nord del poble de Sallent cap al nord-est del terme. Aquestes valls constitueixen un relleu pla i suau configurat per planes d'inundació i terrasses, en almenys tres nivells pel Llobregat. Es tracta d'un relleu de tipus sedimentari on dominen els processos de transport i sedimentació. Cal destacar que el riu Llobregat al seu pas per el municipi fa alguns salts provocats per la morfologia "en cuesta" dels materials del cenozoic.
- **Relleus tabulars i morfologia "en cuesta":** la resta del municipi geomorfològicament ve definit per un relleu tabular, suau, amb algunes peneplanes i un clara morfologia "en cuesta" definida per la diferent competència dels materials del cenozoic davant els agents erosius. Així els gresos i les calcàries es comporten com materials competents, mentre que les lutites i margues actuen com a materials poc competents, erosionant-se i deixant una morfologia esglaonada. Cal destacar però en les zones on hi ha la presència de falles, principalment la zona on es reconeix la falla del Guix el relleu típic es perd deixant una morfologia més irregular.

En general les altituds en el municipi són més bé moderades, i no superen mai els 700 metres, amb desnivells màxims d'uns 500 metres. Les parts més elevades coincideixen amb les carenes que envolten el municipi: el serrat de Viranes al nord, els serrats de la Pineda i del Morral i el Montcogul i Fucimanya més al sud. L'extrem meridional del municipi està dominat per una gran plana agrícola, allà on la vall del Llobregat s'obre, anomenada pla de Manyaners.

Mapa de pendents de Sallent. Font: POUM, estudi de riscos geològics.

6.1.3. Hidrologia i hidrogeologia

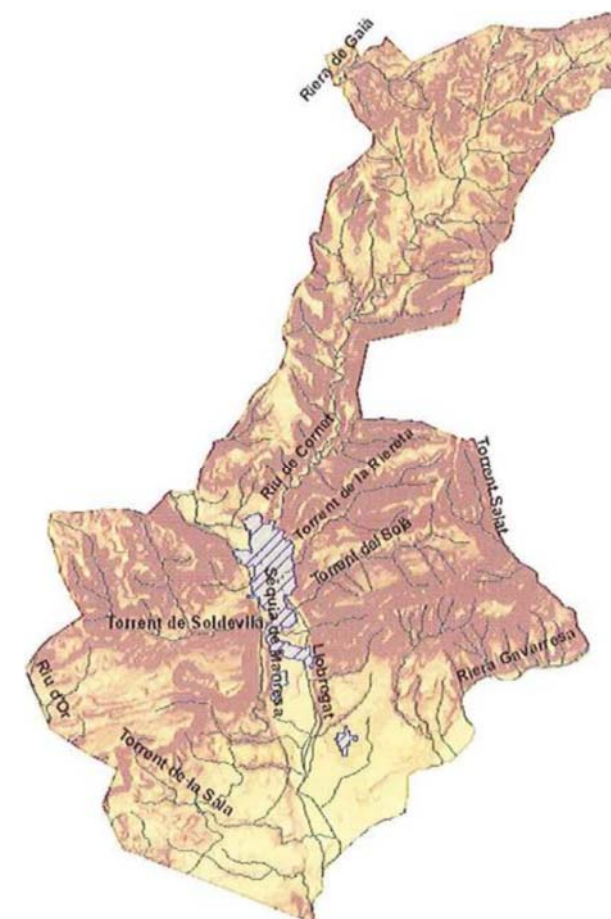
Hidrologia superficial

El principal curs fluvial dins el municipi de Sallent és el riu Llobregat, el qual creua de nord a sud el municipi fins a la confluència amb la riera Gavarresa. El riu Llobregat al seu pas pel municipi de Sallent deixa endarrere el seu tram nord, que prové del Prepirineu i comença a eixamplar la seva vall. A mesura que la vall es va obrint, les zones més planeres pròximes al riu es troben ocupades per activitats humanes (nucli urbà, indústries, etc.) que queden delimitades per serres boscoses que s'estenen a llevant cap a Avinyó i a ponent cap a Castellnou de Bages. Les aigües que drenen aquestes serres i que van a desembocar al Llobregat es recullen mitjançant rieres i torrents que marquen l'orografia del terreny.

La vall del Llobregat constitueix l'espai lliure amb major potencial ordenador al municipi. És la columna vertebral dels espais lliures i s'hi poden distingir tres àmbits: les façanes urbanes, la zona d'hortes i els espais d'alt valor natural. Concretament trobem tres façanes urbanes al municipi de Sallent: la del nucli urbà de Sallent, la de la Riba Dreta (des del pont de la Concòrdia al barri de l'Estació), i la façana dels nous creixements de Cabrianes. D'altra banda, la zona d'hortes presenten un alt valor des de múltiples punts de vista, tant lúdic, com natural i paisatgístic. Al costat de les hortes trobem algunes zones humides, tant zones inundables com aiguamolls, que tenen un alt interès natural al municipi i, fins i tot, a la comarca del Bages. El conjunt d'espais de la confluència entre el Llobregat i la riera Gavarresa i el torrent dels plans de la Sala constitueixen l'espai de major interès natural del municipi. La zona humida d'interès natural de la Corbatera, amb una superfície de 15 ha, compresa en entre el pont de Cabrianes i la confluència del riu Llobregat amb la riera Gavarresa, és un dels seus espais més destacats.

Pel que fa a la qualitat de les aigües superficials, el principal problema és la seva salinització produïda per l'activitat minera que caracteritza tota aquesta zona de la conca del Llobregat i que és a Sallent on podem trobar el seu màxim exponent. La salinització de les aigües a Sallent és un aspecte molt problemàtic i complex, que afecta diverses zones del municipi.

Com a afluents més importants del riu Llobregat cal destacar el riu Cornet. Aquest afluent de l'esquerra del Llobregat es forma a les vessants de ponent de l'altiplà del Lluçanès, dins el terme de Gaià, i desguassa dins de la mateixa vila de Sallent. Afluents menors del Llobregat, de poc corrent o molt continu, són els torrents de Soldevila i de la Corbatera, a la dreta, i la Riereta, a l'esquerra del riu. La riera de Conangle és el límit nord-oest del terme, la riera Gavarresa ho és al sud-est.

Cursos d'aigua de Sallent. Font: POUM, informe de sostenibilitat ambiental.

Pas del Llobregat pel Pont Vell a Sallent (esquerra) i vall del riu de Cornet (dreta). Font: DRC.

Hidrologia subterrània

Des del punt de vista hidrogeològic el municipi de Sallent s'inclou segons l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) i l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) dins de la unitat hidrogeològica del sector segon, àrees centrals, dins de l'Àrea de l'oligocè detrític de Manresa (207) i dins de l'àrea de l'oligocè lacustre d'Artés (209). En aquest sistema es diferencia l'aquífer 2091A11 de l'al·luvial del Llobregat - Artés al sector central, suprajacent a les formacions molàsica i lacustre d'Artés.

La zona de Sallent no s'inclou dins de cap zona d'aquífer protegit ni dins de zones vulnerables per la contaminació en nitrats per fonts agràries (Decret 328/1988).

Així a grans trets es poden diferenciar quatre unitats de sistemes aquífers:

- Sistemes aquífers en gresos i lutites
- Sistemes aquífers en calcàries i margues
- Sistema aquífer en dipòsits al·luvials i fluvials del Llobregat
- Sistema aquífer en dipòsits evaporítics (no es descriurà per la seva profunditat per falta de dades)

Aquests sistemes s'han diferenciat d'acord principalment amb la geologia de la zona, atenent principalment a aspectes litològics i estructurals. Cal destacar que no existeixen estudis de detall ni específics de la hidrogeologia de Sallent pel que no es disposen de dades específiques de nivells piezomètrics, tipus i límits d'aquífers, explotació, etc., pel que no es pot definir en major detall la hidrogeologia.

6.1.4. Medi natural

El Bages és constituït essencialment per una extensa conca d'erosió vorejada d'altiplans i muntanyes enlairades, dins la Depressió Central. El Pla de Bages constitueix el fons de la conca d'erosió, excavada per les aigües del Llobregat i dels afluents en les argiles, margues rogenques i gresos que hi ha en aquest lloc. Aquests materials es dipositaren durant l'època geològica de l'Eocè, al començament del Terciari. Posteriorment els rius s'hi encaixaren i part dels seus fondals es reompliren progressivament de materials al·luvials, donant lloc a diferents nivells de terrassa. Aquests nivells d'al·luvions poder ser observats en punts diferents al llarg de la carretera de Manresa a Berga, fàcilment identificables per l'abundor de còdols. El municipi de Sallent es troba a la zona de confluència del Pla de Bages amb les serralades i altiplans de la Depressió Central i té el seu territori dividit entre aquests dos habitatges geogràfics.

La superfície del Bages, que trobem actualment coberta per vegetació espontània, ha estat fortament alterada per l'home durant segles. La major part d'aquesta superfície era ocupada per conreus (vinyes, oliveres, ametllers...) a finals del segle XIX, com ho demostren les fotografies antigues i la presència de marges i barraques. L'àrea coberta per vegetació espontània probablement va assolir el seu mínim històric durant la darrera dècada del segle XIX, just quan va arribar la plaga de la fil·loxera (1892) que va assolir les vinyes. En aquell moment, el conreu de la vinya havia arribat a la seva màxima expansió a causa de la gran demanda de vi que hi havia en el mercat internacional com a conseqüència de la baixada brusca de la producció a les zones on ja havia arribat la plaga. Amb posterioritat a l'arribada de la fil·loxera al municipi aquest conreu va davallar ràpidament i no es recuperarà de nou fins els darrers decennis.

La vegetació és majoritàriament de caràcter mediterrani, però té molts elements submediterranis, principalment a les obagues i a les fondalades. El bosc d'alzines i/o roures (*Quercus pubescens* i *Quercus x cerrioides*) es creu que predominaria a la vegetació natural de la comarca, si bé actualment només ocupa grans extensions a algunes zones de muntanya de la comarca. Actualment l'arbre més important és el pi blanc, molt resistent a la sequera i adaptat a viure en sòls pobres en nutrients, que sovint es troba associat a prats secs (joncedes, llistonars) i a matollars (brolles) de romaní i altres arbustos de fulla petita.

Al municipi de Sallent els habitatges que ocupen més superfície són els boscosos (gairebé la meitat del territori). Dels habitatges forestals, els més representats són els boscos aciculifolis, seguits dels boscos i bosquines de ribera. La superfície de conreus i pastures també és força important, ja que ocupa la tercera part del territori.

Els espais forestals del municipi de Sallent ocupen un total de 3.805,52 ha, i estan constituïts majoritàriament per boscos densos. En relació a la vegetació, les espècies més freqüents són el pi blanc (*Pinus halepensis*), la pinassa (*Pinus nigra*), pi roig (*Pinus sylvestris*), l'alzina (*Quercus ilex*) i les rouredes de roure martinenc (*Quercus humilis*). Tot i que es tracta d'una zona on hi havia hagut una indústria de la fusta prou desenvolupada, la gestió forestal és cada cop menor, degut a la baixa rendibilitat del bosc, això ha fet que en els últims anys el nombre d'incendis forestals cada cop sigui més elevat. L'espècia predominant és el pi blanc, amb sotabosc de brolles calcícoles, de les contrades mediterrànies.

En el municipi de Sallent a la vegetació de solana hi predomina la pineda de pi blanc i algun pi pinyoner, amb un sotabosc de romaní i alguns arbustos com el llentiscle o el càdec. A moltes zones hi ha una alternança entre els camps de conreu i el bosc, a voltes vorejat de fruiters de secà, que afavoreix la biodiversitat.

A les valls fluvials trobem retalls de bosc de ribera, les alberedes, formats principalment per pollanques, àlbers, freixes de fulla petita i, ocasionalment, algun vern o algun om i arbustos com el saüc, l'arç blanc o salzes arbustius com la sarga o el gatell. També existeixen en els marges del Llobregat prats inundables conformats per terrasses d'inundació cobertes per prats herbacis humits.

Al sud del nucli de Sallent, en un sector on el riu Llobregat fa un ampli gir, les terrasses fluvials estan ocupades per horts a banda i banda del riu, són els anomenats horts de Sant Antoni. Aigües amunt, les terrasses fluvials estan ocupades per conreus extensius amb aportació d'aigua com l'alfals.

6.2. VALORS NATURALS I PAISATGÍSTICS

6.2.1. Habitatges d'interès

Pel que fa als Habitatges d'Interès Comunitari (HIC), la superfície ocupada en el municipi de Sallent és d'un 46,50% i es tracta majoritàriament d'HIC no prioritari. La superfície més gran l'ocupen les pinedes mediterrànies (codi 9540) amb 2.753 ha, seguides de les pinedes submediterrànies (codi 9530) de pinassa, amb 206,70 ha i de caràcter prioritari.

Altres habitatges d'interès comunitari identificats en el municipi són els següents:

- alzinars i carrascars (codi 9340)
- prats mediterranis rics en anuals, basòfils (codi 6220)
- vegetació gipsícola ibèrica (codi 1520)
- rouredes ibèriques de roure valencià i de roure africà (codi 9240)
- jonqueres i herbassars gramínoides humits, mediterranis (codi 6420)
- rius de terra baixa i de la muntanya mitjana amb vegetació submersa o parcialment flotant (codi 3260)
- rius amb vores llotoses colonitzades per herbassars nitròfils (codi 3270)
- rius mediterranis permanents, amb gespes nitròfiles orlades d'àlbers i salzes (codi 3280)
- herbassars higròfils, tant de marges i vorades com de l'alta muntanya (codi 6430)
- vernedes i altres boscos de ribera afins (codi 91E0)
- alberedes, salzedes i altres boscos de ribera (codi 92A0).

Exemples de pinedes mediterrànies al serrat d'Abellar de Baix (esquerra) i bosc de ribera al pas del Llobregat (dreta). Font: DRC.

6.2.2. Espais naturals protegits

Els instruments ambientals (lleis, plans i programes) enfocats a la preservació del territori i que defineixen les diferents àrees que són objecte de protecció són entre d'altres:

- La Xarxa Natura 2000. Inclou les Zones Especials de Conservació (ZEC) i les Zones de Protecció per a les Aus (ZEPA).
- El Pla d'Espais d'Interès Natural de Catalunya (PEIN).
- Espais Naturals de Protecció Especial (ENPE): Parcs Nacionals, Parcs Naturals, Paratges Naturals d'Interès Nacional, Reserves Naturals de Fauna Salvatges, Reserves Naturals Integrals i Reserves Naturals Parcials.
- Zones de protecció dels Espais Naturals de Protecció Especial.
- Geòtops i geozones (especial protecció geològica) d'acord amb l'inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya.
- Inventari de zones humides de Catalunya.

El municipi de Sallent no té cap espai inclòs a la xarxa del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) o dins altres figures. A banda d'aquests espais, existeixen uns altres espais inclosos a "l'Inventari de zones humides de Catalunya", de dimensions més reduïdes i àmbit generalment municipal, les quals són emparades per la Llei 12/85 d'Espais Naturals. En aquest cas al municipi de Sallent hi podem trobar l'espai de la Corbatera.

La zona humida d'interès natural de la Corbatera, amb una superfície de 15 ha, compresa en entre el pont de Cabrianes i la confluència del riu Llobregat amb la riera Gavarresa, presenta una diversitat d'ambients com codolars, prats humits, canyissars, bosc de ribera i conreus. Es tracta d'un lloc d'interès per a l'observació d'ocells com l'ànec coll verd, la polla d'aigua, el blauet, el cabusset o el balquer, que troben refugi en aquest paratge.

La zona està esdevenint un punt important de nidificació i aturada d'ocells migradors. Vora el pont de la Botjosa hi ha una extensa zona de codolars molt emprada per limícoles. Aigües avall, el bosc de ribera restaurat ha permès la nidificació d'espècies com el teixidor. A l'aiguabarreig entre la Gavarresa i el Llobregat apareix un altre retall interessant de bosc de ribera. És l'indret on més freqüentment s'hi ha observat la tortuga de rierol i la massa forestal és emprada com a àrea de descans per alguns ardèides com el martinet de nit. La zona és objecte, però, de diverses amenaces i impactes, com l'expansió de conreus.

6.2.3. Espais naturals d'interès

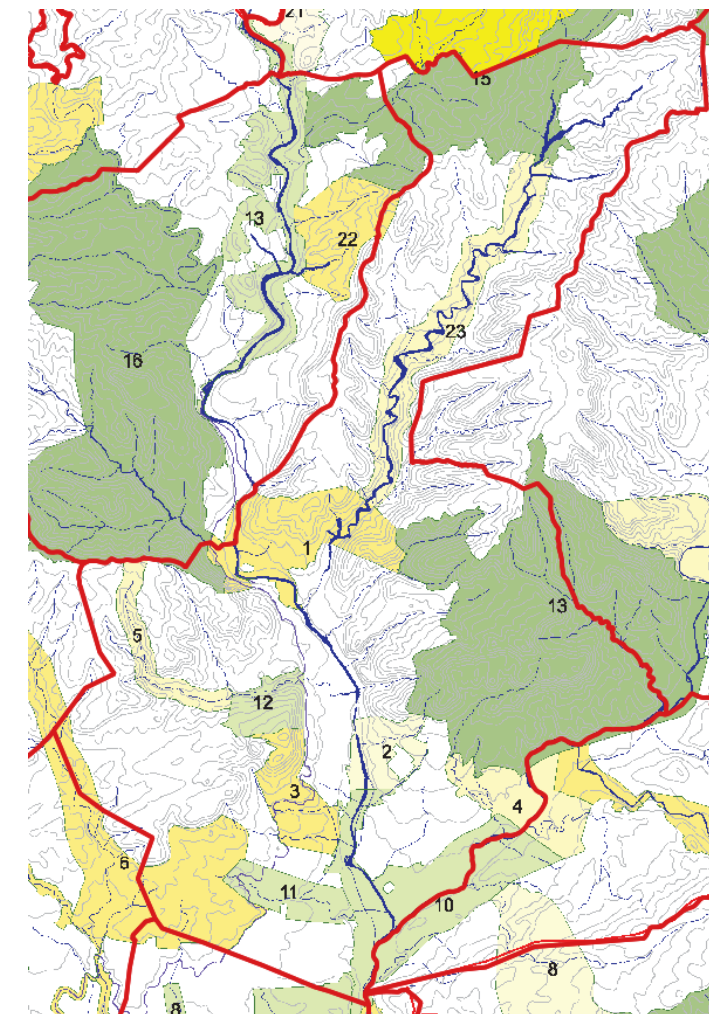
El terme municipal de Sallent inclou totalment o parcialment espais naturals d'interès identificats i delimitats pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages (juliol 2003) i que el Pla Director Urbanístic del Pla del Bages (2006) reconeix i incorpora (Plànol T 17. Estudis previs xarxa d'espais naturals del PDUPB).

Al terme municipal de Navàs aquest Pla identifica diferents espais naturals d'interès tant a nivell local com comarcal. La identificació d'aquests espais és el resultat de l'anàlisi del paisatge del Bages realitzat en el marc

del Pla de protecció del medi natural i del paisatge de la comarca del Bages (juliol 2003). El Pla identifica les tipologies d'espais d'interès natural següents:

- **Espais d'interès natural nuclear (EINN).** Espais amb unes característiques naturals excepcionals conforme les àrees bàsiques de la xarxa ecològica de la comarca, identificades a partir de la cartografia dels hàbitats del Bages i de les àrees de protecció per la normativa catalana. Inclou també aquelles àrees on la presència d'hàbitats naturals d'interès comunitari o rars a nivell comarcal conforma un ampli territori natural respecte al conjunt de la comarca.
- **Espais d'interès natural singular (EINS).** Espais no inclosos a la xarxa ecològica proposats com espais d'interès singular. La seva singularitat ve donada per aspectes com la presència de fauna i/o flora d'especial interès (protegida per alguna de les diverses normatives del país, nacionals i/o internacionals) o etc.
- **Espais connectors (EC).** Espais que formen la xarxa d'espais naturals connectors, espais necessaris per a sostenir i incrementar la biodiversitat dels espais d'interès natural nuclear i singulars.

A continuació, es fa una breu descripció dels principals espais naturals d'interès identificats i delimitats pel PPMNPB i que PDUPB reconeix que coincideixen gairebé amb la seva totalitat en el terme municipal de Sallent i que són d'especial rellevància pel municipi tant pel que fa pel seu interès ambiental com paisatgístic.

Espais Naturals d'Interès: 13-EINN Torrent Salat / 15-EINN Serrat de l'Abellar de Baix / 16-EINN Torrent de Sobirana / 10-EINS La Corbatera / 11-EINS Torrent de les Feixes / 12-EINS La Malesa / 1-EC Baga de Puigbò / 2-EC El Soler / 3-EC El Cogulló / 4-EC Malgrans / 5-EC Torrent de Soldevila / 6-EC Riu d'Or / 23-EC Riu de Cornet

Font: Plànol I.2b Xarxa d'espais naturals. PDU Pla del Bages.

Espais d'interès natural nuclear (EINN)

13-EINN Torrent Salat

L'espai de protecció especial del Torrent Salat (Montcogul-Roques Albes en el nostre cas) està definit pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai d'interès natural nuclear (EINN núm. 13).

La composició d'hàbitats al Montcogul-Roques Albes està dominat per les pinedes de pi blanc (83,2% de superfície), hàbitat de transició entre les regions forestals que delimiten la comarca i el pla agrícola de l'interior. Aquestes pinedes van acompanyades de conreus (12,3%), sobretot d'ordi i blat tou a les zones planeres del sud i central, però també amb la recuperació de vinyes bàsicament al mas de Santmartí. Destaca també alguna pineda mixta amb pinassa bàsicament a l'est de Sant Martí i Fucimanya (8%), i la presència de badlands o terrers calcaris (1% a l'espai, però un 35% dels inclosos en els espais nuclears i del 14% de tota la comarca). Aquests badlands se situen al sud de l'espai per sobre de la riera Gavarresa i a Fucimanya, i és on es pot observar la Formació Artés de gran importància geològica. No hi ha hàbitats d'interès comunitari prioritari en tot l'espai.

La seva situació propera als camps de cultiu del Pla del Bages, afegit a la presència de vegetació forestal i a la disponibilitat d'aigua provoquen que la llista d'espècies que poden estar presents en aquest espai sigui elevada, fins a 169 espècies segons la bibliografia, però no es pot assegurar que totes elles siguin encara presents.

Entre els mamífers, a l'igual que en altres zones, es poden trobar la geneta (*Genetta genetta*), la fagina (*Martes foina*), la mostela (*Mustela nivalis*), el teixó (*Meles meles*) o l'esquirol (*Sciurus vulgaris*). També està present la llebre (*Lepus europaeus*) i la rata cellarda (*Eliomys quercinus*), espècie d'hàbits nocturns excepte a l'època de reproducció i amb preferència pels boscos de coníferes, encara que també se'l pot trobar en boscos caducifolis o alzinars.

Entre els rèptils trobem diversos tipus de serps, com la serp blanca (*Elaphe scalaris*), la serp verda (*Malpolon monspessulanus*), la serp d'aigua (*Natrix maura*) i la colobra de collar (*Natrix natrix*), espècie protegida per la Directiva Hàbitats. Les dues últimes són molt aquàtiques, fonamentalment la serp d'aigua, encara que la colobra de collar és molt bona nedadora i pot estar sota l'aigua fins a 30 minuts. Totes elles són espècies molt beneficioses per a l'agricultura ja que regulen les poblacions de rosegadors.

Altres espècies de rèptils són el dragonet rosat (*Hemidactylus turcicus*) que és una espècie freqüent en murs i zones pedregoses properes a la costa tot i que ocasionalment pot arribar als 1.100 metres d'altura, el llargardaix ocel·lat (*Lacerta lepida*) que encara pot ser freqüent en zones no urbanitzades i un tipus de queloni, la tortuga d'aigua ibèrica (*Mauremys leprosa*) que és un endemisme ibero-nordafricà protegit per la Directiva Hàbitats.

Entre les espècies d'aus destaca especialment un rapinyaire, el falcó de la reina (*Falco eleonorae*), que sols s'ha citat aquí. És una espècie que es distribueix en les costes i illes del Mediterrani i illes Canàries pel que aquestes cites poden correspondre amb els passos migratoris que poden realitzar-se parcialment per l'interior peninsular.

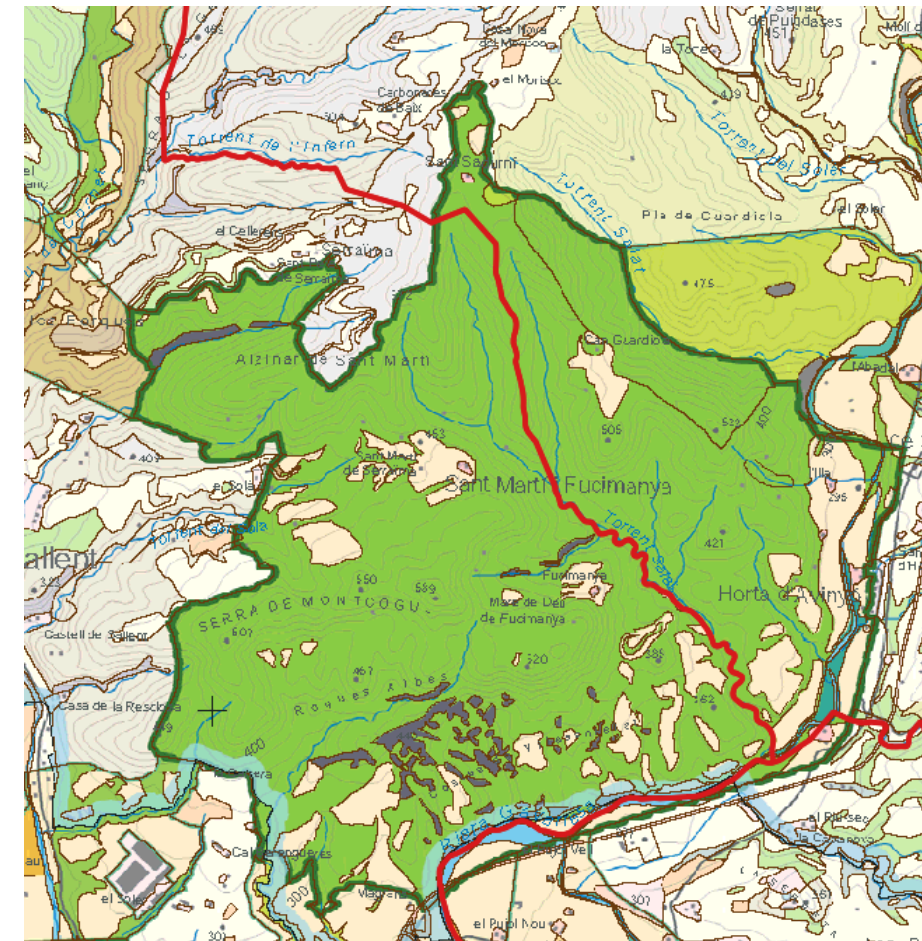
Una altra espècie de rapinyaire és l'aligot vesper (*Pernis apivorus*), que ocupa pinars principalment de *Pinus sylvestris* i boscos mixts de coníferes i caducifolis. A Espanya és un au estival que nidifica en petit nombre al nord peninsular, assenyalant-se cries locals en punts del centre-oest.

A la zona destaquen les cites de voltor comú (*Gyps fulvus*). El voltor és un au carronyera molt lligada a la presència de ramaderia, antigament s'alimentava del ramat mort que els pastors abandonaven al mont però actualment, degut a les mesures sanitàries, s'alimenten en menjadors especialment habilitats per a ells.

La fauna avícola també és variada, arribant a estar presents el pardal de bardissa (*Prunella modularis*), el picot garser gros (*Picoides major*), l'escorxador (*Lanius collurio*), el capsigrany (*Lanius senator*). Aquestes dues últimes espècies són conegudes per empalar a les seves preses (escarabats, ocellets, petits mamífers, granotes, etc...) en arbustos espinosos, creant un rebost d'aliment.

Altres espècies d'aus que poden estar presents són la merla blava (*Monticola solitarius*), el rascló (*Rallus aquaticus*), la xivita (*Tringa ochropus*), la gamba roja vulgar (*Tringa totanus*) i la cogullada fosca (*Galerida theklae*).

D'especial interès és la possible presència a la zona d'un tipus de lepidòpter, *Maculinea arion*, protegit per la Directiva Hàbitats i que sols s'ha citat en quatre UTM de la comarca. La seva presència està condicionada a la de la formiga *Myrmica sabuleti*, que a la vegada necessita unes pastures rases (no superiors a 5 cm), com el que deixa el pasturatge de les ovelles. Aquesta relació tan particular *Maculinea arion* - *Myrmica sabuleti* - ovel·la, és la que posa en perill la continuïtat de l'espècie per l'abandó dels usos tradicionals i l'urbanisme i construcció d'infraestructures.

Espai d'interès nuclear Torrent Salat. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

15-EINN Serrat de l'Abellar de Baix

L'espai de protecció especial del serrat de l'Abellar de Baix està definit pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai d'interès natural nuclear (EINN núm. 15).

La composició d'hàbitats al serrat de l'Abellar de Baix és de pinedes mixtes de pinassa amb pi blanc (31,9% de superfície) i pinedes de pinassa pures (25%), on s'intercalen els conreus herbacis extensius de secà (blat, ordi...) (11,8%) i camps condicionats de pastura (10,2%), que creen un gran espai agroforestal. De tots aquests hàbitats els més rellevants són les pinedes de pinassa, catalogades com a hàbitats d'interès comunitari prioritari (codi 9530, pinedes submediterrànies de pinassa).

Els conreus es distribueixen per tot el territori, encara que al centre i zona nord de l'espai presenten clapes més grans i freqüents. L'espai es completa amb una gran clapa de pinedes a l'est de pi blanc i uns boscos mixtos de roure valencià i pinassa coincidint amb el pas del riu Cornet i la seva àrea d'influència.

De les 680 espècies protegides citades a la bibliografia especialitzada, la major part són de flora, però també hi ha nombroses espècies de fauna (mamífers, rèptils, amfibis i aus). Entre les espècies d'aus que no són especialment selectives amb el tipus d'hàbitat que ocupen es poden observar la cardenera o cadenera (*Carduelis carduelis*), el verdum (*Carduelis chloris*), el cucut (*Cuculus canorus*) i el gafarró (*Serinus serinus*).

El pit-roig (*Erithacus rubecula*) és una espècie bàsicament forestal associada al nivell inferior de l'arbrat, pel que depèn bastant de l'existència d'un sotabosc desenvolupat, és una au dominant en pinars frescals de mitja muntanya i en boscos de quercus. La cotxa fumada (*Phoenicurus ochruros*) és una au típicament rupícola que ocupa sobretot àrees de muntanya, tot i que no és infreqüent trobar-la criant en forats de ruïnes i edificis, estenent-se com hivernant per planes conreades.

A l'espai del serrat de l'Abellar de Baix també pot estar present el bitxac comú (*Saxicola torquata*), espècie típica de formacions de matollar molt variades, però sempre amb arbustos una mica grans.

A la zona s'han citat fins a 6 espècies de tallarols, el tallarol de casquet (*Sylvia atricapilla*); el tallarol gros (*Sylvia borin*), que és un au estival (migrador transaharià); el tallarol de garriga (*Sylvia cantillans*); la tallereta vulgar (*Sylvia communis*), espècie característica de la muntanya mitjana amb preferència de formacions d'arbustos espinosos; el tallarol capnegre (*Sylvia melanocephala*), una de les més termòfiles i la tallereta cuallarga (*Sylvia undata*).

Espai d'interès nuclear Serrat de l'Abellar de Baix. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

Espais d'interès natural singular (EINS)

10-EINS La Corbatera

L'espai de protecció especial de la Corbatera està definit pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai d'interès natural singular (EINS núm. 10 i una petita part del 9).

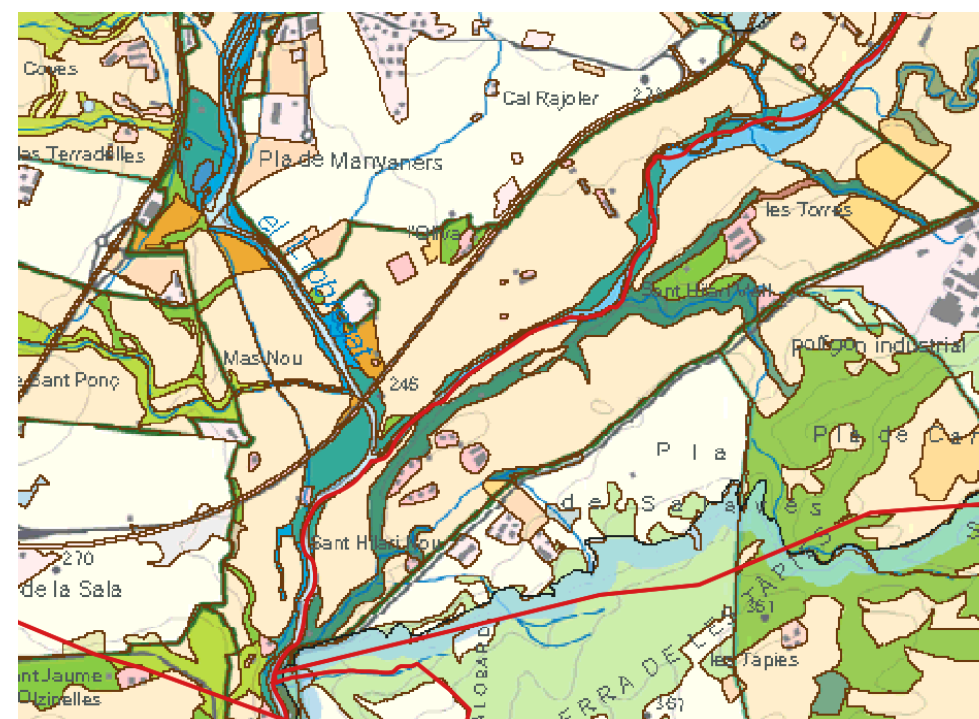
Pel que fa al pes de l'espai en la comarca en termes de la proporció d'hàbitats d'interès recollida, la major part correspon als hàbitats d'ambients humits. Destacant un hàbitat d'interès comunitari en particular com són les alberedes, salzedes i altres boscos de ribera d'aquest espai que suposen un 4% del total comarcal i un 19,3% de l'espai. Del global de superfície, però, els camps agrícoles són majoritaris (67,8% de l'espai).

Pel que fa als hàbitats aquàtics pròpiament dits, que han estat considerats com a hàbitats rars comarcals preferents, la Corbatera recull un 17% del total comarcal d'aigües dolces estagnants, l'13% dels arenys fluvials, el 23% de canyars i formacions anàlogues, així com un 6% del total comarcal de codolars fluvials i un 3% dels cursos d'aigua.

Hi ha citades fins a un total de 68 espècies migratòries, que utilitzen aquest espai com a zona d'aturada abans o després de franquejar la serralada pirinenca. El nombre d'espècies protegides arriba fins a 22. Entre els ocells, hi ha presents tres categories fenològiques: migradors, nidificants i hivernants.

La zona està esdevenint un punt important de nidificació i aturada d'ocells migradors. Vora el pont de la Botjosa hi ha una extensa zona de codolars molt emprada per limícoles, on crien, per exemple, diverses parelles de corriol petit (*Charadrius dubius*). S'hi observen regularment cames llargues (*Himantopus himantopus*), xivites (*Tringa ochropus*), xivitones (*Actitis hypoleucos*), gambes roges (*Tringa totanus*), així com agrons (*Ardea purpurea*), esplugabous (*Bubulcus ibis*), etc. Aigües avall, el bosc de ribera restaurat ha permès la nidificació d'espècies com el teixidor (*Remiz pendulinus*). A l'aiguabarreig entre la Gavarresa i el Llobregat apareix un altre retall interessant de bosc de ribera. És l'indret on més freqüentment s'hi ha observat la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*) i la massa forestal és emprada com a àrea de descans per alguns ardeids com el martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*).

La gran importància que té l'espai per a la fauna ornítica fa imprescindible una gestió integral, que controli la freqüentació i l'estat de la vegetació per tal de mantenir-lo com a lloc idoni per a la fauna.

Espai d'interès singular de La Corbatera. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

11-EINS Torrent de les Feixes

L'espai de protecció especial del Torrent de les Feixes (Torrent de la Sala en el nostre cas) està definit pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai d'interès natural singular (EINS núm. 11).

Els hàbitats que el formen són principalment forestals i aquàtics, amb gairebé un 3,7% de la superfície total de canyars i formacions anàlogues de la comarca.

Per la seva localització entre conreus constitueixen illes de vegetació espontània ben conservada, i són per tant una important reserva i focus emissor de llavors per evitar la progressiva ruderalització del Pla del Bages.

La bibliografia assenyala l'existència d'una roureda en creixement, hàbitat que no apareix com a tal en la cartografia i superfícies corresponents, segurament pel fet d'haver estat classificada com a bosc mixt de caducifolis i coníferes, hàbitat del que s'inclou un 0,2% de la seva superfície comarcal. La cartografia assenyala que l'espai és agroforestal, amb pineda de pi blanc (42,5% de la superfície) i conreus de blat i ordi (56,0%). Per tant, no cal oblidar els rodals de bosc caducifoli i fins i tot de ribera, que s'acosten al mas del torrent per ser un indret sempre més humit.

En cas de confirmar l'existència de la roureda en creixement caldria fomentar la regeneració d'aquest tipus d'hàbitat, escàs en el conjunt del Bages excepte a la zona del Moianès. La resta d'actuacions haurien de ser les mateixes que en l'espai de la Corbatera, ja que per la proximitat i afinitats entre tots tres compleixen funcions conjuntes respecte de la fauna i del paisatge d'aquesta zona del Pla del Bages.

Espai d'interès singular del Torrent de les Feixes. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

12-EINS La Malesa

L'espai de protecció especial de la Malesa està definit pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai d'interès natural singular (EINS núm. 12).

La seva singularitat ve donada per aspectes com la presència de fauna i/o flora d'especial interès (protegida per alguna de les diverses normatives del país, nacionals i/o internacionals), per trobar-se en territoris definits com a àrees naturals de protecció per la normativa catalana, o establertes en d'altres estudis dels espais naturals de la comarca, concretament a la "Guia d'espais naturals del Bages" elaborada per la Institució Catalana d'Història Natural.

La composició d'hàbitats de la Malesa és diversa. En la part central de l'espai s'ubiquen les comunitats de roures més desenvolupades, que creixen entre les esclotxes de la capa calcària més superficial per trobar la capa argilosa inferior. De les espècies de roure que hi creixen, és més abundant el roure martinenc, encara

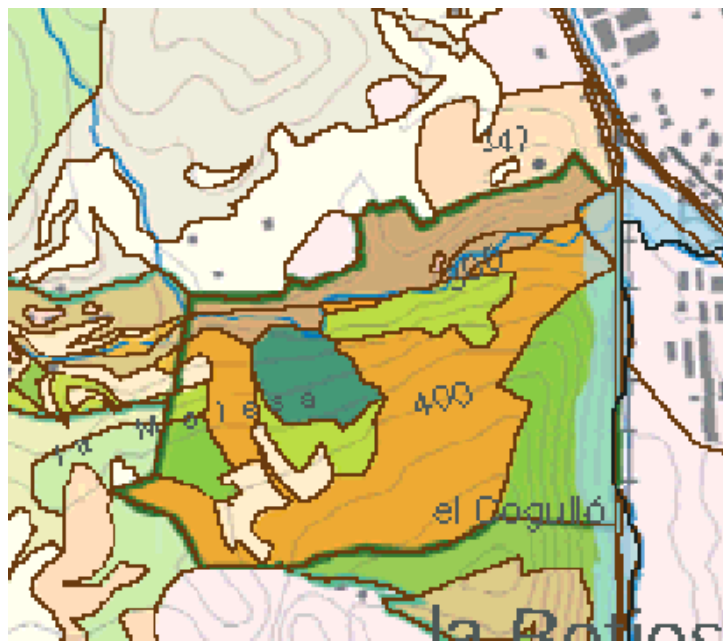
que també és ben present el roure de fulla petita i el roure cerrioides. Té un especial interès per ser una de les rouredes més antigues de la comarca, pel seu conjunt harmoniós (alçada dels arbres entorn dels 8 a 10 metres, classes diametral de 10 a 25 cm i de 1 a 3 peus/soca). Ara bé, també aquests roures també s'uneixen amb les màquines i les bardisses ocupant un percentatge proper al 40% de la superfície. Entre les espècies d'arbres i arbusts destaquen els prats de jonça, arços, aurons, aranyoners, boixos, garrics, vidalbes, etc.

No cal oblidar, però, que el límit oriental està format per una pineda de pi blanc (un 18% de l'espai) i que els camps de conreu encara en actiu (28%) s'intercalen al sud formant un curiós paisatge agroforestal. De tots els hàbitats de l'espai els més rellevants són els prats mediterranis rics en anuals delimitats al voltant del torrent de Soldevila, catalogats com a hàbitats d'interès comunitari prioritari (codi 6220).

Pel que fa al torrent de Soldevila al seu pas per l'espai, el tram de capçalera la llera és rocosa i només porta aigua després de pluges abundants. Alternen vessants on la vegetació fa dècades que evoluciona de forma natural i plans antropitzats, alguns encara cultivats i altres amb erms abandonats. La vegetació correspon a la pròpia d'ambients continentals de muntanya mediterrània. Als marges de la llera la vegetació higròfila és molt escassa, amb alguns rodals de canyissar i alguns peus isolats d'altres espècies poc o molt higròfiles (*Scirpus holoschoenus*, *Dipsacus fullonum*, etc.). També hi ha petits replans amb *Elymus*. Als plans i parts baixes de vessant hi ha bosquets de roure de fulla petita (*Quercus faginea*). A les obagues i fondals obacs predomina la vegetació de caire submediterrani, amb omedes fragmentàries i bardisses higròfiles. Aquestes presenten una riquesa d'espècies molt notable (*Crataegus monogyna*, *Cornus sanguinea*, *Ligustrum vulgare*, *Rosa canina*, *Lonicera etrusca*, *Coronilla emerus*, *Buxus sempervirens*, *Clematis vidalba*, etc.) amb heura, *Ruscus aculeatus* i *Osyris alba* a les clarianes. Fa la impressió que la vegetació caducifòlia no pot anar gaire més enllà d'aquesta situació, pel que no es pot parlar d'un potencial per al bosc de ribera gaire clar. En algunes obagues i plans també hi ha pinedes de pi blanc, amb algun exemplar de pinassa i/o carrasca (*Quercus rotundifolia*). Als solells la vegetació està dominada per brolles de romaní i màquines de garric, aladern i llentiscle i alguns peus d'alzina carraca. Un altre ambient xeròfil són les cingleres i terregars, força abundants. Als plans cultivats actualment o fins a temps recents, abunda la vegetació ruderal amb gram i olivarda. Allà on la successió vegetal ha avançat hi ha fenassars. En aquestes zones hi ha força peus de plantes cultivades, figueres, ametllers, lledoners, parres, més o menys naturalitzades. Des del punt de vista del seu valor patrimonial l'element més destacat són els rodals de roureda i els exemplars de roure més grans, abundants a la capçalera. També tenen un cert interès les omedes / bardisses higròfiles i també alguns rodals de flora pròpia d'hàbitats salins, amb espècies com *Limonium* sp., *Beta vulgaris* o *Tamarix* sp., aquest darrer molt escàs. La flora exòtica té una presència localitzada excepte en els darrers 230 metres, on als marges abunden els canyars.

La zona està afectada pel plec-falla del Guix i hi ha, a més, un aflorament de calcàries d'origen lacustre de finals de l'eocè, que fan que l'espai tingui també interès geològic. S'han citat quatre espècies protegides citades en aquesta zona, una de les quals de flora, el grèvol (*Ilex aquifolium*), que normalment s'associa a climes més humits.

Les mines de potassa provoquen un fort impacte en aquest espai, degradant-lo cada cop més. A part, segons la bibliografia, les aigües dels torrents de la zona tenen una elevada concentració de sals, cinc cops superior a la concentració mitjana de clorurs del mar mediterrani.

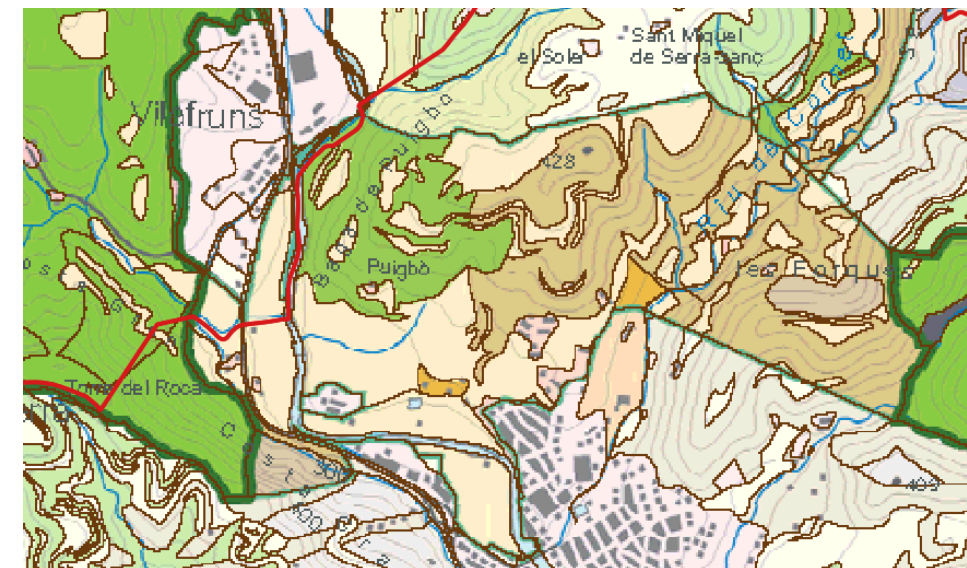
Espai d'interès singular de La Malesa. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

Espais connectors (EC)

1-EC Baga de Puigbò

La baga de Puigbò (que no només inclou aquesta denominació toponímica) està definida pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai connector (núm. 1). El PPMNP del Bages un cop va definir els espais d'interès natural de la comarca, va procedir a establir la xarxa d'espais naturals connectors, espais necessaris per a sostenir i incrementar la biodiversitat dels espais d'interès natural nuclears (EINN) i singulars (EINS). En aquest cas, la baga de Puigbò connecta d'oest a est l'EINN del Torrent de Sobirana de Balsareny (EINN núm. 16) amb l'EINN del Torrent Salat, inclòs gran part dins Sallent; i també amb el connector del nord, el riu de Cornet (núm. 23). De fet, la delimitació del present catàleg inclou dins la baga de Puigbò un petit tros de l'EINN núm. 16 a la costa Gran.

La composició d'hàbitats d'aquest connector és fonamentalment de conreus extensius de secà (ordi, blat...) (40,9% de superfície), amb brolles de romaní (15,6%) i bardisses de roldor amb garriga i terrers calcaris (7,9%) intercalades. Les franges de bosc són també existents però més escasses, bàsicament amb pinedes de pi blanc de diferents tipus (12,8%) i ubicades al nord de l'espai. De tots els hàbitats de l'espai els més rellevants són la vegetació gipsícola ibèrica al nord-est i les pinedes submediterrànies de pinassa a la costa Gran, catalogats com a hàbitats d'interès comunitari prioritari (codi 1520 i 9530).

Espai connector de la Baga de Puigbò. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

2-EC El Soler

El Soler està definit pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai connector (núm. 2). En aquest cas, el Soler connecta d'est a oest l'EINN del Torrent Salat (o de Montcogul-Roques Albes EINS núm. 13) amb l'EINS de la Corbatera (EINS núm. 9).

La composició d'hàbitats d'aquest connector és agroforestal, en el que les pinedes de pi blanc (42,4% de la superfície) rodegen els camps de conreu d'ordi o raigràs principalment (41,5%). El pas del riu Llobregat també és rellevant en termes de superfície, intercalant àrees més lliures de vegetació amb franges arbrades de pollancre i àlbers (7,8%). Precisament aquests últims són els hàbitats que posseeixen una protecció major, ja que són d'interès comunitari prioritari.

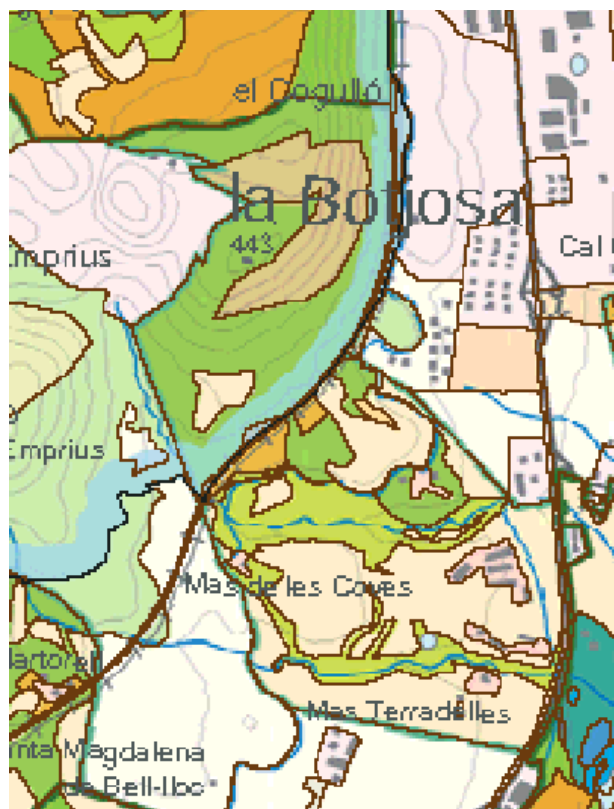

Espai connector del Soler. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

3-EC El Cogulló

El Cogulló està definida pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai connector (núm. 3). En aquest cas, el Cogulló connecta de nord a sud l'EINS de la Malesa (EINS núm. 12) amb l'EINS de la Corbatera (EINS núm. 9).

La composició d'hàbitats d'aquest connector és fonamentalment de conreus extensius de secà (ordi, blat...) (39,4% de superfície, però segurament més extensos depenent de la font d'informació emprada), principalment al sud, mentre que les pinedes de pi blanc amb sotabosc de brolla (29,6%) s'ubiquen al nord i rodejant el runam del Cogulló. Els matollars amb brolla s'estenen més al límit nord a tocar la Malesa (9,2%), mentre que també destaquen usos més agroindustrials al voltant de l'autovia. No apareixen hàbitats d'interès comunitari prioritari.

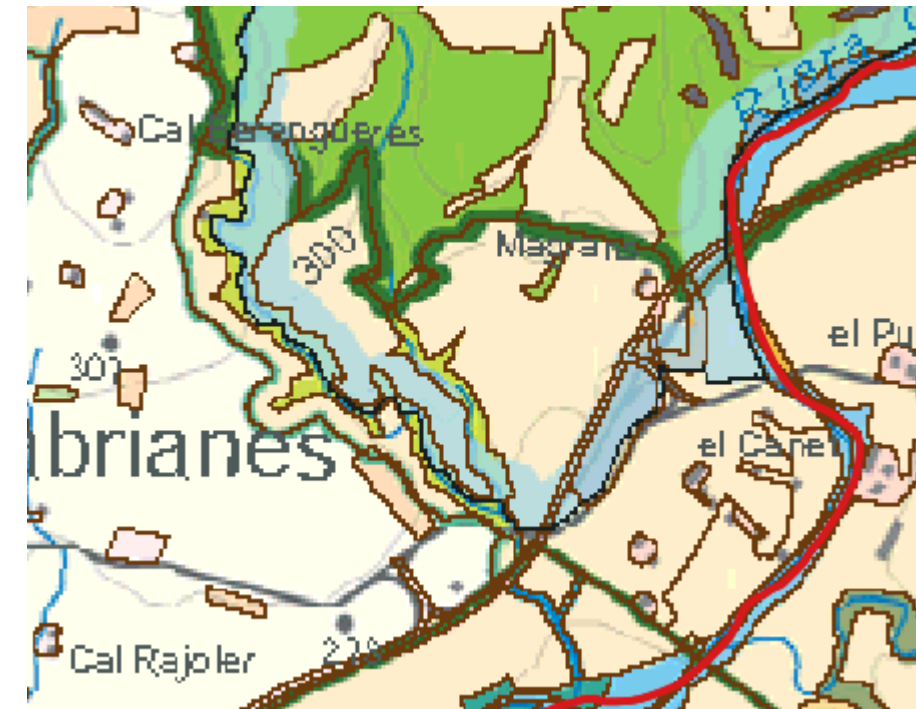

Espai connector del Cogulló. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

4-EC Magrans

Magrans està definit pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai connector (núm. 4). En aquest cas, Magrans connecta de nord a sud l'EINN del Torrent Salat (o de Montcogul-Roques Albes) (EINS núm. 13) amb l'EINS de la Corbatera (EINS núm. 9).

La composició d'hàbitats d'aquest connector és gairebé exclusivament agrícola, en el que els camps d'ordi, colza o blat tou entre d'altres tipus (83,2% de la superfície) són dominants, per sobre d'una pineda de pi blanc a la part alta del torrent de la Targa (7,9%). L'enllaç entre la carretera local B-430 i la C-25, amb la rotonda d'accés també s'inclouen dins l'espai. No s'hi detecten hàbitats d'interès comunitari prioritari.

Espai connector de Magrans. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

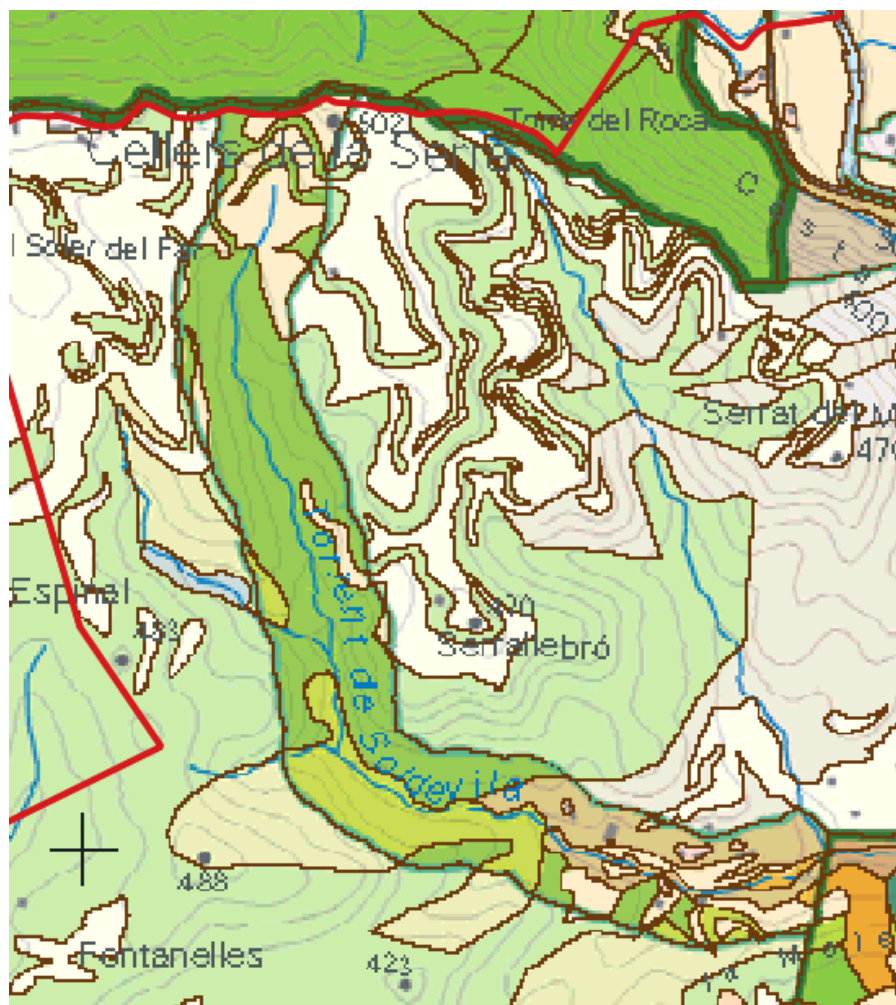
5-EC Torrent de Soldevila

El torrent de Soldevila està definit pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai connector (núm. 5). En aquest cas, el torrent de Soldevila connecta l'EINN del torrent de Sobirana (EINN núm. 16) amb l'EINS de la Malesa (EINS núm. 12).

La composició d'hàbitats d'aquest connector és fonamentalment de pinedes de pi blanc amb sotabosc de màquines o garrigues (39,9% de superfície), intercalat amb conreus extensius de secà (bàsicament ordi, raigràs o faves i favons) (21,1%). Amb una proporció important, hi destaquen les brolles de romaní (14,2%) o els conreus abandonats més propers a la Muntanya de Sal. De tots els hàbitats de l'espai els més rellevants són les pinedes submediterrànies de pinassa que s'intercalen i formen boscos mixtos amb el pi blanc, catalogats com a hàbitats d'interès comunitari prioritari (codi 9530).

No existeixen hàbitats de ribera pròpiament dita, com a molt hi ha algun retall amb una roureda de roure valencià al curs mig del torrent. En canvi, en el curs alt del mateix, caracteritzat per una menor aportació hídrica, apareixen espècies concretes acostumades a la humitat, com els roures, avellaners, freixes, etc.

El límit sud de l'espai connector definit en el present catàleg, corresponent al curs mig del torrent de Soldevila i que manté continuïtat amb l'espai de la Malesa, es troba afectat totalment per la històrica contaminació hídrica superficial i subterrània de l'explotació salina de l'empresa ICL Iberia, del grup multinacional israelià ICL Group (i que comprà la històrica Iberpotash S.A). Les afectacions al torrent Soldevila per diferents surgències salines són fàcilment identificables i es troben a la llera i els marges. Aquestes surgències han tingut efectes sobre els sòls, amb aportacions de clorurs, i en la vegetació que hi havia de forma natural, principalment a la capçalera, que s'ha vist afectada i s'ha perdut el recobriment vegetal en zones molt concretes.

Espai connector del Torrent de Soldevila. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

6-EC Riu d'Or

El Riu d'Or (els boscos i plans de Sant Ponç en el nostre cas) estan definits pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai connector (núm. 6). En aquest cas, els boscos i plans de Sant Ponç (Riu d'Or) connecten de nord a sud-est l'EINN del Torrent de Sobirana de Balsareny (EINN núm. 16) amb l'EINS del Torrent de la Sala (EINS núm. 11).

La composició d'hàbitats d'aquest connector és un paisatge purament agroforestal, amb pinedes de pi blanc (52,2% de la superfície) que s'intercalen amb conreus extensius de secà (ordi, blat...) (46,0%). La variabilitat és molt baixa i no hi ha catalogats hàbitats d'interès comunitari prioritari.

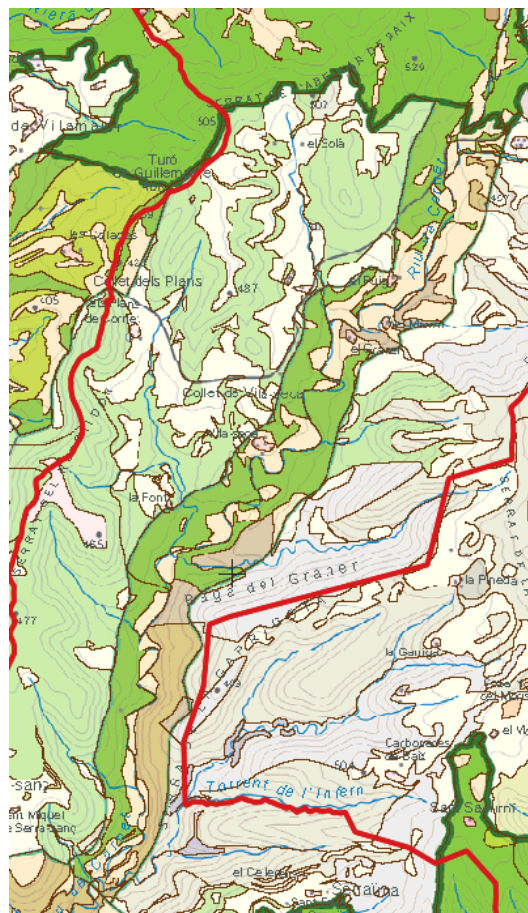
Espai connector de Riu d'Or. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

23-EC Riu de Cornet

El riu Cornet està definit pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages com a espai connector (núm. 23). En aquest cas, el riu Cornet connecta l'EINN del serrat de l'Abellar de Baix (EINN núm. 15) amb un altre connector, la Baga de Puigbò (núm. 1).

La composició d'hàbitats d'aquest connector és fonamentalment de conreus extensius de secà (bàsicament ordi) (30,4% de superfície), amb pinedes mixtes de pi blanc i pinassa (19,8%) i pinedes pures de pi blanc (10,7%) intercalades. També són destacables les brolles de romaní que poden anar acompanyades de garrigues (9,1%) o en forma de bosquines de pi blanc (6,9%) en les àrees cremades. De tots els hàbitats de l'espai els més rellevants són la vegetació gipsícola ibèrica i els prats mediterranis rics en anuals, catalogats com a hàbitats d'interès comunitari prioritari (codi 1520 i 6220).

No existeixen hàbitats de ribera pròpiament dita, com a molt hi ha algun retall amb una roureda de roure valencià al nord. Ara bé, sí que al voltant del curs del riu, que no deixa d'ésser un còrrec d'aigua en el curs alt, apareixen espècies concretes acostumades a la humitat, roures, avellaners, freixes o plàtans.

Espai connector del riu de Cornet. Font: Plànol I.2a Xarxa d'espais naturals PPMNP del Bages.

6.2.4. Espais d'interès agrícola

Dins el Pla director urbanístic del Pla del Bages (2006), el Departament de Política Territorial de l'època va encarregar un estudi per tal de determinar els espais d'alt valor agrícola, el qual es va fixar com objectiu general assolir la xarxa mínima que assegurés la funcionalitat dels espais agrícoles del Bages (evitar àrees agrícoles aïllades, sense connexió i continuïtat productiva a mig-llarg termini), integrats dins la categoria de "sòl agrícola d'alt valor del Bages". Els espais que foren identificats són:

Pla de Cabrianes

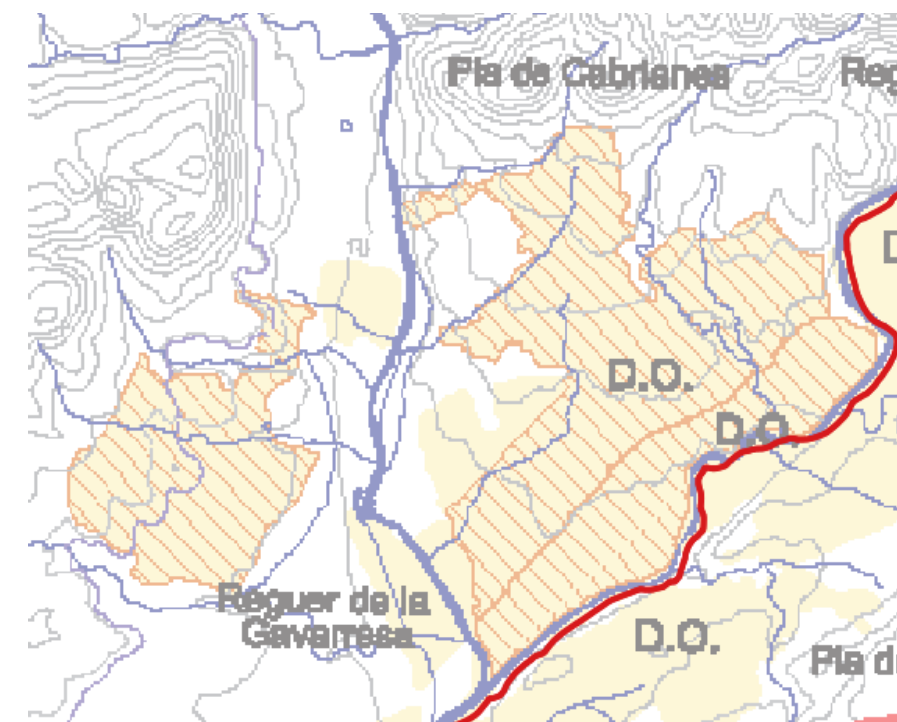
El pla de Cabrianes fou inclòs dins els altres espais agrícoles d'interès natural en l'estructura d'espais lliures territorials del Pla del Bages.

La composició dels conreus al pla és força diversa, però hi destaca especialment el cultiu de l'ordi, el blat tou o la colza, mentre que en algun camp puntual s'hi planta alfals o raigràs.

Plana de Terradelles-Martorell

La plana de Terradelles-Martorell fou inclosa dins els altres espais agrícoles d'interès natural en l'estructura d'espais lliures territorials del Pla del Bages.

La composició dels conreus al pla és força homogènia, amb blat tou o ordi.

Espais d'interès agrícola a Sallent. Font: Plànol T.09 Espais d'interès agrícoles del PDU Pla de Bages.

Altres espais amb interès agrícola local són:

Pla de Serra-sanç

El Pla de Serra-sanç és un espai agrícola interessant des d'un punt de vista local, i que fou recollit a l'inventari de patrimoni cultural de Sallent (DIBA, 2002). La seva importància rau en la combinació harmònica que es crea entre el cel, els camps agrícoles en actiu de blat i ordi i les pinedes circumdants que s'endinsen tot sovint entre els marges agrícoles amb lledoners, alzines, roures...

Aquest equilibri entre ambients crea un marc també idoni per tot un seguit d'espècies de fauna adaptades als al paisatge agroforestal.

6.2.5. Connectivitat ecològica

L'anàlisi de la connectivitat natural de la comarca del Bages indica que la connectivitat en el sector nord de la comarca del Bages és especialment preocupant el tram des de Navàs fins a Sallent, ja que es pot crear una barrera urbana important si arriben a unir-se aquestes poblacions, afectant a la connectivitat en sentit oest-est. La connectivitat en sentit nord-sud es veu assegurada pel riu Llobregat, sempre que es mantinguin o rehabilitin els boscos de ribera que l'acompanyen.

El riu Llobregat compleixen la funció de zones de repòs d'aus migratòries. El riu Llobregat és una ruta migratòria important. El tram del riu Llobregat entre Navàs i Balsareny compleix aquest funció, però al arribar a Sallent aquesta es redueix.

6.2.6. Arbres i arbredes d'interès

Segons la documentació i fonts consultades no consta cap inventari d'arbres o arbredes d'interès, a nivell local ni tampoc a nivell comarcal.

Per la seva dimensió o edat, pel seu interès paisatgístic, o per la seva relació amb altres elements arquitectònics protegits, destaquen alguns exemplars arboris. Entre aquests:

- Alzina d'Argelaguers
- Roure de les Escoles de Cornet
- Alzina Grossa del Mas de Cornet
- Lledoner del Mas de Sant Pere de Serraiïma
- Lledoner de la Carrera

Roure de les Escoles de Cornet (esquerra) i Alzina Grossa del Mas de Cornet (dreta). Font: DRC.

Recordem que els arbres i arbredes monumentals locals estan regulades per Decret 47/1988, 11 de febrer, sobre la declaració d'arbres d'interès comarcal i local, i el Decret 120/1989, 17 d'abril, sobre la declaració d'arbredes monumentals, d'interès comarcal i local. En aquest cas només es podran declarar arbredes d'interès si el propietari hi està d'acord. En aquesta línia alguns municipis catalans han elaborat una ordenança específica per regular la declaració de l'arbrat d'interès local i el règim de protecció, així com per establir un règim sancionador i disciplinari. En aquest sentit, a Sallent hi ha arbres monumentals protegits per l'Ordre del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de 3 de desembre de 1992, per la qual es declaren arbres monumentals i es dona publicitat a l'inventari dels arbres declarats d'interès local (DOGC núm. 1687 del 28/12/1992), els arbres són:

- Alzina del Mas de Cornet
- Om de Cal Caticó (desaparegut)
- Roure de la Font de Cerarols (desaparegut)
- Roure de l'Escola de Cornet
- Roure Gros de la Siquia, Roure de la Sèquia (desaparegut)

6.2.7. Fonts naturals, canals i la Séquia de Manresa

Tot i el caràcter mediterrani de les rieres i torrents del municipi, aquestes són un element configurador del paisatge del municipi i la majoria d'elles van associades a fonts i punts d'aigua que abasteixen i abasteixen la població de Sallent i la totalitat de masos i cases rurals. Antigament, gairebé totes les masies tenien la seva pròpia font o bassa, de la qual n'obtenien aigua per al seu autoabastament. I les fonts eren també espais de relació social. Era molt típic que les famílies anessin a divertir-se i fer-hi una berenada o un gran tiberi; algunes fontades esdevenien aplecs.

La situació de les fonts actualment d'ús públic i probablement potables és la següent:

- Font del Roure: a la zona de Cornet, vora el camí de la Torre i vinculat a la finca de Cererols.
- Font de Santa Maria de Cornet: a la zona de Cornet, al peu del camí ramader de Sallent a Cornet i prop de l'església.
- Font de l'Alzinar: a la zona de Serraiïma, prop del camí entre Sant Pere i Sant Martí de Serraiïma.
- Font de la Mare de Déu de la Llet: a la zona de Fucimanya, a sota del camí de Fucimanya.

Ara bé, a Sallent hi ha tot una sèrie de fonts perdudes, inaccessibles o també salinitzades per l'activitat minera que no han estat catalogades. D'algunes d'aquestes fonts se'n descriuen alguns trets importants però en cap cas s'ha pogut ésser exhaustiu.

Font del Roure (esquerra) i font de la Mare de Déu de la Llet (dreta). Font: DRC.

D'altra banda, la construcció de rescloses en el Llobregat probablement té l'origen ja a l'edat mitjana, però amb les crescudes del riu acostumaven a desaparèixer calia la seva reconstrucció. La major part dels **canals i rescloses** que han arribat fins als nostres dies provenen de la construcció de les fàbriques construïdes al llarg del segle XIX. Ara bé, algunes d'aquestes indústries també aprofitaren les canalitzacions d'aigües fetes ja pels molins de l'edat mitjana, que primerament foren fariners, després drapers i, finalment, ja en l'edat moderna, molins polvorers i per fargues d'aram. Així doncs, es pot fer un recull d'aquells elements patrimonials de control hidràulic que s'han anat construint al llarg dels segles dins el riu Llobregat per tal d'aprofitar-ne la seva aigua, la seva força motriu o per controlar-ne el risc d'avingudes. Els canals i rescloses d'interès patrimonial a Sallent, són, de nord a sud:

- Resclosa i canal del Malpàs
- Resclosa de la fàbrica Vella
- Resclosa de Cal Torres
- Resclosa de Cal Sala
- Resclosa del Guix i canal de la fàbrica Berenguer
- Resclosa de la Corbatera i canal de la Fabriqueta
- Resclosa del Colomer i canal de la fàbrica del Pont de Cabrianess polvorers i per fargues d'aram. Així, el context històric d'alguna d'aquestes fàbriques foren el següent.

Finalment, cal considerar la Séquia de Manresa (o Síquia, com es coneix al municipi de Sallent) com un dels principals béns patrimonials del municipi.

La Séquia és un canal construït al segle XIV per proveir d'aigua la ciutat de Manresa. Aquesta gran obra d'enginyeria condueix l'aigua des del Llobregat, a l'alçada de Balsareny, fins a Manresa al llarg d'un recorregut d'uns 26 km. Als peus del castell medieval de Balsareny, i com si d'un afluent artificial del Llobregat es tractés, neix la Séquia de Manresa. Malgrat la proximitat del riu Cardener a Manresa es van prendre les aigües del Llobregat perquè té un cabal superior i perquè les del Cardener presentaven salinització. La Séquia comença a l'anomenada resclosa dels manresans. La caseta a l'inici de la Séquia serveix per protegir les instal·lacions, concretament la comporta que anivella l'entrada d'aigua. Al principi del seu recorregut, la Séquia discorre sota terra, en un bosc de ribera, fins que surt a l'aire lliure. Al llarg del seu recorregut, compta amb sobreeixidors per si baixa massa plena. La seva aigua serveix per regar els horts, proveir-ne a les indústries de tintoreria i a una població de 17 municipis que se'n serveixen. Circula sobre un mur de pedres reforçat per uns contraforts. A la vegada, els contraforts serveixen d'escala per baixar als horts. El desnivell de la séquia és de tan sols 10,63 m al llarg del seu recorregut, un fet insòlit si es té en compte els mitjans rudimentaris de l'època en què fou construïda. La velocitat mitjana de l'aigua és de 0,4 m/s i el cabal de concessió és de 1,25 m³/s.

El recorregut de la Séquia de Manresa dins Sallent segueix la direcció paral·lela a la vall del Llobregat aproximadament, per la seva vessant dreta en tot el seu traçat. Tot seguit se'n fa una descripció detallada, amb les mesures d'alguns ponts extrems de Subiranas (2002), a partir de la descripció i mesuraments de Magí Canyelles al segle XVII.

Detalls de la Séquia de Manresa. Font: DRC.

6.3. VALORS SOCIALS

6.3.1. Camins històrics

En primer lloc, els camins ramaders neixen a l'edat Mitjana, en la necessitat de traslladar els ramats des del mar cap a muntanya, per garantir bones pastures a l'estiu i retornar-los a l'hivern quan els prats es cobreixen de neu. Al llarg de l'edat Moderna els camins ramaders es van anar consolidant i fou al voltant dels segles XVIII i XIX que la transhumància arriba al punt àlgid. Al Lluçanès, que proveïa importants pastures intermèdies, es vivia en funció a aquests camins, els quals generaven una potent activitat econòmica i consolidaven els principals nuclis de població. Emergia el sector tèxtil llaner i les grans fires de bestiar – que coincidien amb la pujada dels ramats cap a la muntanya (primavera) o en el retorn del bestiar de la muntanya (tardor)-. Les grans fires i mercats tenien lloc al peu del camí ramader i algunes d'elles es conservaven fins no fa massa temps. L'activitat vinculada als camins constituïa una font de beneficis, com ho demostra l'emplaçament d'hostals al llarg del seu recorregut. Les cases pairals ubicades prop dels camins i conegudes com a cases de parada o acolliment també aprofitaven els beneficis dels ramats i n'atenien les seves necessitats. Així els pastors tenien lloc per dormir i menjar i les cases aprofitaven, d'altra banda, els excrements dels ramats, molt profitosos per abonar les terres.

Quatre camins de transhumància al Lluçanès (el de Llevant, el Transversal, el de Ponent i el Central) van forjar bona part de l'origen i desenvolupament dels pobles, l'economia, costums i tradicions, i les principals fires i festes de la comarca. Al llarg dels camins es conserven diferents elements patrimonials que testimonien l'activitat ramadera: basses d'abeuratge dels ramats, pletes, fites ramaderes o cases de parada que servien d'hospedatge a ramats i pastors.

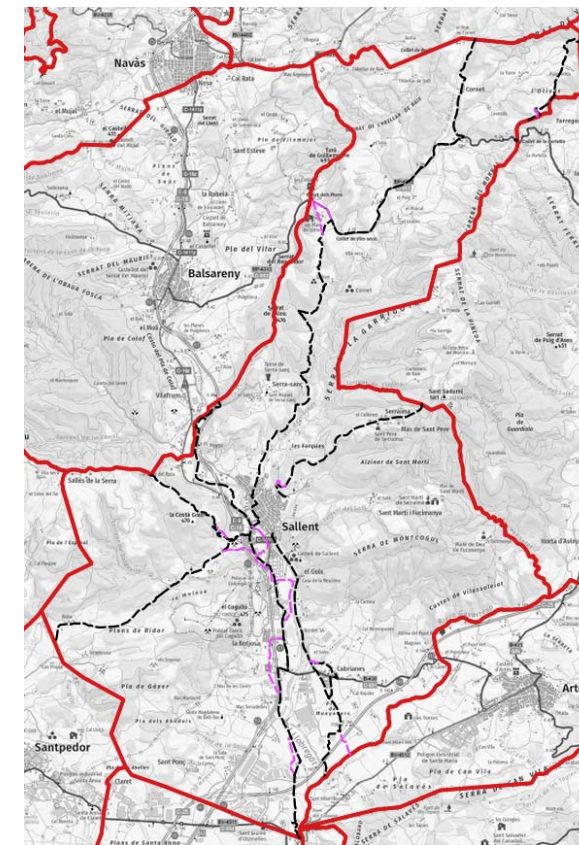
Dins el terme de Sallent (a Cornet) hi passa el camí de transhumància de Ponent, que és paral·lel al camí Central seguint la partició d'aigües entre la riera de Merlès i la Gavarresa. Era el camí que antigament utilitzaven els ramats per anar a Castellar de n'Hug a passar l'estiu. El tret més característic d'aquest camí és que no creuava cap població al seu pas pel Lluçanès i té una extensió de 42 Km. Dins el terme de Sallent, aquest camí està format per dos trams principals, el camí d'Avinyó, de 3,76 km al sud, i el camí des del collet de la Portella, de 2,27 km. Aquest camí no disposa de cap protecció específica com a camí ramader.

En segon lloc, existeixen una sèrie de camins històrics que comunicaven els diferents nuclis de població entre ells, per tant, des de Sallent cap als pobles propers. És en aquest marc que el PEPPiC identifica els següents camins:

- Camí de Sallent a Cornet (protegit per l'Ordre del 29 de juny de 1984 -DOGC núm. 471 del 21/09/84)
- Camí de Sallent a Castellnou
- Camí de Sallent a Santpedor (protegit per l'Ordre del 29 de juny de 1984 -DOGC núm. 471 del 21/09/84)

En tercer lloc, trobem d'altres camins rals d'un ordre més territorial, també amb un caire transhumant, i que connectaven els grans nuclis de població de Catalunya al llarg de molts quilòmetres. Estem parlant de dos camins:

- Camí ral de Barcelona a Berga (protegit per l'Ordre del 29 de juny de 1984 -DOGC núm. 471 del 21/09/84)
- Camí de Sallent al pont de Cabrianes

Camins històrics catalogats, amb les seves variants i traçats històrics a Sallent. Font: DRC.

6.3.2. Camins i rutes naturals

A Sallent existeix una àmplia xarxa de camins rurals, camins forestals i corriols. Majoritàriament es tracta de vies de terra de circulació permanent que serveixen per a la unió entre les finques agràries i d'accés a les cases i veïnats del poble, per a la vigilància i prevenció d'incendis forestals i com a vials de lleure i gaudi de l'entorn i del paisatge. Ara bé, alguns d'aquests camins han tingut una importància cabdal al llarg de la història, per tant, cal identificar-los, conèixer-los i protegir-los per a la seva adequada gestió.

Existeix també al municipi diverses rutes de senderisme que darrerament estant rebent un fort impuls com activitats ecoturístiques i que són un bon actiu per conèixer l'entorn del municipi i els paisatges del territori. Entre aquestes destaquen dins el terme de Sallent:

- GR-4 de França a Montserrat (Variant 3 "Serraïma - Cabrianes", Etapa 7 "Sant Pau de Pinós - Santa Maria de Cornet", Etapa 8 "Santa Maria de Cornet - Cabrianes", Etapa 9 "Cabrianes – El Pont de Vilomara")
- GR-176 Ruta de les Vint Ermites (Variant 2 "Santa Maria de Cornet - Santa Maria d'Oló", Etapa 4 "Sant Pau de Pinós - Navàs")
- PR-C 131 "Voltejant Santpedor"
- PR-C 133 "Camí del romànic de Sallent"
- PR-C 136 "Sender de la Gavarra"
- Rutes de la Séquia (o Síquia) de Manresa o Transséquia: vinculat a la séquia hi trobem dos itineraris; (1) "Itinerari de Balsareny a Manresa", (2) "Aqüeductes, panoràmiques, bandolers i carlins (Sallent)"
- El Camí: etapa de "l'Anoia, Bages, Moianès, Osona i Vallès Oriental"

6.3.3. Miradors i punts d'observació i gaudi

A Sallent, donada la seva topografia diversa, ubicada al pas de la vall del riu Llobregat, alberga diversos miradors interessants:

- **Mirador de la costa Gran:** se situa al turó més elevat al vessant nord de la costa Gran i disposa d'una altitud de 464,9 m.s.n.m. Els seus dos punts d'observació aporten unes vistes de 360°, especialment rellevants cap a la banda nord de la vall del Llobregat, la boga de Puigbò, la vall del riu de Cornet, la banda oriental del nucli de Sallent i la serra de Montcogul. Cap al sud, les visuals són més limitades, només s'aprecia bé el puig Rodó i el paisatge agroforestal de la Valldòria.
- **Mirador del serrat del Xipell:** és un dels dos miradors més importants al sud del nucli urbà de Sallent i disposa d'una altitud màxima de 380,9 m.s.n.m. Els seus dos punts d'observació aporten unes vistes de 180° de l'artèria principal al centre de Sallent, la vall del Llobregat quan entra pel nord fins al Pla del Bages. Cal remarcar que aquesta és la zona del municipi que ha patit més canvis al llarg de la història, amb els processos industrials al llarg del riu, l'explotació minera i la urbanització residencial i industrial.
- **Mirador del Castell de Sallent:** és l'altre mirador important al sud del nucli urbà de Sallent i disposa d'una altitud d'uns 350 m.s.n.m. El punt d'observació aporta unes vistes de 180° de la vall del Llobregat al seu pas pel nucli de Sallent, així com l'inici del Pla del Bages cap a sud. És un bon mirador per visualitzar els profunds canvis que ha patit la vall del Llobregat dins el municipi.
- **Mirador del Cogulló:** se situa al turó més elevat a la vora del nucli de Sallent i disposa d'una altitud de 473,8 m.s.n.m, segons el vèrtex geodèsic proper. El mirador aporta unes vistes teòriques d'uns 270°, que podrien anar des de la torre de Castellnou (a Castellnou del Bages) fins a Manresa. Ara bé, la vegetació propera al mirador, especialment el garric i els pins blancs baixos, redueixen considerablement aquesta amplitud d'observació.

Vista general de la zona des del mirador de la costa Gran (esquerra) i des del serrat del Xipell (dreta). Font: DRC.

6.3.4. Construccions de pedra seca

Parets de pedra seca

Les parets de pedra seca es troben arreu del territori del municipi on abans hi havien vinyes i ara s'hi troben vinyes abandonades convertides en matollars i bosc de regeneració amb més o menys vegetació arbrada. Les parets de pedra seca principalment vinculades al conreu de la vinya delimitaven feixes d'antics conreus de la vinya.

La majoria de murs de pedra no són visibles i/o presenten un estat de conservació dolent perquè amb l'abandonament de la vinya, el bosc va recuperar bona part d'aquests terrenys. Tot i així, els focs de 1986, 1994, 1998 i 2005 van deixar al descobert en les zones cremades l'estructura de terrasses amb paret de pedra seca que dominava el paisatge un segle abans. En les vinyes en actiu l'estat de conservació de les parets de pedra seca és bo. En la resta de vessant o bé han estat envaïdes per la vegetació del bosc en abandonar-se la vinya o bé les que els focs han redescobert estan en mal estat de conservació. La reconversió de feixes en camps pel conreu del cereal i per facilitar el treball de la maquinària agrícola va tenir com a conseqüència, en algunes zones, la desconstrucció de trams de murs de pedra seca.

Barraques de pedra seca

Les barraques de vinya són un altre dels elements construïts de pedra seca que configuren el paisatge del municipi. Actualment algunes presenten un bon estat de conservació, altres enderroc del sostre i d'altres han desaparegut.

A Sallent (i a tot el Bages en general) les barraques s'utilitzaven per aixopluc, guardar-hi eines i també s'usaven com a magatzems de vi.

6.4. VALORS PRODUCTIUS

6.4.1. Economia

L'economia està molt centrada en els polígons industrials del municipi i en les mines de potasses. El municipi compta amb quatre zones industrials, que ocupen una part important de la seva superfície, d'ubicació propera als principals eixos viaris i del riu Llobregat: al nord la zona del Malpàs; al costat de la carretera C-16 i al sud del nucli urbà el polígon de l'Illa i la Planta de Potasses; a Cabrianes els polígons Berenguer i del Pla de Manyanes, i al nus de la carretera C-16 amb la carretera C-25, a l'extrem sud del terme municipal, els polígons dels Plans de la Sala i del Pla del Mas.

Les instal·lacions mineres, amb una antiguitat de més de 60 anys, són les mines de sals potàssiques, silvinita i carnal·lita, i les instal·lacions associades. Han representat importants elements modificadors del paisatge del municipi. Estan ubicades al sud de la vila de Sallent, a banda i banda del Llobregat, als indrets de la Butjosa i dels torrents del Solà, a part del Cogulló i del turó del Castell de Sallent. Actualment, aquesta activitat minera concentrada en l'extracció de sals potàssiques és l'activitat econòmica principal del municipi coincidint amb la recessió de la indústria tèxtil. Aquesta activitat porta associats, però, uns riscos concretats en el risc geològic per les subsidències i el risc de contaminació de les aigües per contaminació. El PDU de l'activitat minera al Bages contempla el tancament de la mina de Vilafruns, amb el cessament dels abocaments al dipòsit del Cogulló el juny del 2017 i la progressiva eliminació i restauració dels dipòsits salins del municipi.

6.4.2. Activitat agropecuària

Les activitats agropecuàries tenen també una gran importància econòmica. La recuperació de la Denominació d'Origen vinícola del Bages ha incidit en un important augment del cultiu de la vinya a les zones dels plans de Cabrianes i a altres zones com a la propietat del mas Santmartí, on s'han recuperat per a la producció de vi de qualitat emparat per aquesta denominació els antics cellers. L'agricultura de secà del cereal i les hortes del riu Llobregat són altres de les activitats agrícoles del municipi. També hi ha establiments que han impulsat la introducció en el mercat de marques reconegudes del sector agropecuari com, per exemple, la producció de derivats làctics (La Torre d'en Roca) o d'ous (El Coll de Sant Ponç).

6.4.3. Aprofitaments forestals

A Sallent els aprofitaments forestals tenen una certa importància en relació a altres municipis de la comarca, donada la seva gran extensió forestal. Segons dades del Centre de la Propietat Forestal (CPF) publicades al 2019, al municipi hi ha 42 propietats amb Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal (PTGMF), amb finques majors a 25 Ha forestals, 1 una propietat amb Pla Simple de Gestió Forestal (PSGF), ja que té menys de 25 Ha.

També cal destacar la forest catalogada d'utilitat pública (CUP) amb el nom de Can Grífol i serrat del Xipell (CUP 71) situat dins el terme de Sallent i de propietat municipal. Com el seu nom indica, el conjunt de la forest catalogada està dividida en dues grans unitats, el bosc de Can Grífol i el bosc del serrat del Xipell.

6.5. RISCOS AMBIENTALS I ANTRÒPICS

6.5.1. Incendis forestals

El mapa de perill bàsic d'incendi és el resultat de l'agrupació dels conceptes de perill d'ignició (facilitat que s'iniciï un incendi forestal) i perill de propagació (facilitat amb què es pot expandir un incendi). Aquest mapa estima el perill d'incendi segons les característiques del territori.

Segons aquest, Sallent té un risc d'incendi forestal majoritàriament alt, amb punt de risc molt alt. La gran extensió forestal genera n'és la principal causa. Ara bé, les importants clapes d'espais oberts dins el paisatge agroforestal afavoreix una discontinuïtat arbòria rellevant. Estem parlant de les zones obertes a Cornet i l'àmplia vall del Llobregat.

Pel que fa als perímetres de protecció prioritària front als incendis, Sallent es troba dividit entre el que forma el Moianès-Lluçanès (codi B10) i el de Castelladral-Montmajor-Viver-Serrateix (codi B9).

Així mateix, Sallent disposa d'un Pla de Prevenció Municipal d'incendis forestals (2021).

Mapa de perill bàsic d'incendi forestal de Sallent. Font: DACA.

6.5.2. Riscos geològics

Tal i com és ben conegut pels bagencs, la problemàtica de la mineria de la sal està afectant de manera important el nucli de Sallent i, en menor mesura, altres municipis del Pla del Bages, sobretot Súria, a banda de Cardona. A més d'aquesta problemàtica, associada a l'activitat humana, hi ha altres situacions de risc de menor envergadura i d'origen natural, associades o no al subsol salí, però no pas negligibles, fets que justifiquen sobrerament l'encàrrec d'un estudi preliminar específic al Departament d'Enginyeria Minera i recursos minerals de la UPC-Manresa. L'informe "Anàlisi preliminar de la perillositat geològica associada a subsidències i inestabilitats de vessant per al Pla Director Urbanístic del Pla del Bages", redactat per Roger Mata Lleonart, Josep Maria Mata-Perelló i Josep Font Soldevila, i coordinat per J.M. Mata-Perelló, fa un

compendi de les situacions de risc geològic conegudes en l'àmbit del PDU, zonifica les situacions de més perillositat i fa un seguit de recomanacions de cara al planejament territorial, i és el document del qual hem extret la totalitat de la informació utilitzada en aquest apartat.

S'entén per risc geològic la condició, procés o succés geològic que pot generar en un moment determinat de temps un dany sobre un element exposat i vulnerable. En aquest sentit, en aquest apartat no es realitza una anàlisi del risc geològic en sentit estricte sinó que es treballa principalment la "perillositat geològica en el sentit que els elements avaluats són aquells directament relacionats amb el medi físic i els processos que en ell s'hi donen.

En concret, s'analitza la perillositat associada a la geodinàmica externa, és a dir, aquells riscos que tenen el seu origen en processos geològics i que es donen a nivell superficial, més concretament es tracta la subsidència i la inestabilitat de vessants.

La peculiar geologia de la zona d'estudi, emmarcada en la Depressió Geològica de l'Ebre, fa que es localitzin uns gruixos decamètrics de sals (halitita, silvinita) a uns 400m per sota dels sediments oligocènics del sector central de la comarca, tot i que aquests materials arriben a aflorar a Cardona i, a Súria, es troben a menys de 25m de la superfície del terreny. Aquesta configuració geològica ha determinat una intensa explotació minera la qual, pel buidat de les capes plàstiques salines i la infiltració d'aigua, ha accentuat els fenòmens de subsidència o bé ha produït directament esfondraments. D'altra banda, en aquest territori existeixen falles inverses de gran continuïtat lateral i direcció E-W que determinen la presència d'anticlinals molt marcats, entre els quals destaquem l'anticlinal de la Falla de Migmón, l'anticlinal de Santa Maria d'Oió i la Falla del Guix, les quals determinen un risc per inestabilitats de tipus gravitatori i, a la vegada, accentuen l'efecte de la subsidència i esfondraments pel fet de facilitar la infiltració de l'aigua de rius i rieres en el subsol i el posterior rentat de les sals, especialment a partir de les galeries de les mines.

Caracterització de la perillositat per subsidència

Pel que fa al risc associat a la presència de materials salins en el subsol cal distingir entre dos tipus de fenòmens, d'una banda la subsidència, o esfondrament local, lent i vertical del terreny, i de l'altre el col·lapse, que correspon a un esfondrament ràpid o sobtat. Tant un fenomen com l'altre donen lloc a la formació de grans esvoranc en el terreny en forma d'embut i venen condicionats o induïts per:

- Processos tectònics, principalment zones de falla,
- deficient capacitat portant del terreny degut a la presència de materials poc consolidats, argiles o reblerts antròpics,
- dissolució de roques solubles com guixos, sals o calcàries,
- extracció de fluids i disminució de nivells piezomètrics,
- subsidència minera,
- drenatge d'aigües superficials,
- hidrocompactació, i
- moviments sísmics.

A la vegada, podem diferenciar entre el que podríem anomenar risc natural, derivat de la pròpia natura geològica del terreny i dels processos geodinàmics, i el derivat de l'activitat minera, no sempre respectuosa amb l'urbanisme. Pel que fa al primer cas, tenim problemes de subsidència associats a la presència de capes salines properes a la superfície a Súria, en les immediacions del barri de Joncayetes (a només uns 50m de les cases). Pel que fa al risc derivat de les explotacions salines, aquest es veu agreujat per la presència de multitud de galeries abandonades, en alguns casos mal segellades, que afavoreixen la circulació de les aigües subterrànies i la dissolució de les sals, provocant la formació de bòfies i els conseqüents col·lapses o esfondraments, com ha succeït al barri de l'Estació de Sallent, o bé subsidències —esfondraments locals, lents i verticals del terreny—, al barri de La Rampinya, també a Sallent. Finalment, la realització de cates o sondatges sobre el terreny sense el posterior segellat en condicions sembla que hauria pogut estat causa d'interconnexió d'aqüífers i possible agent causal d'algunes de les bòfies de més entitat de la zona.

Caracterització de la perillositat per inestabilitats de vessant

Entenem per inestabilitats gravitatòries o de vessant als desplaçaments de grans masses de material de l'escorça terrestre sota l'acció de la força de la gravetat. Normalment les inestabilitats es mostren en forma d'esllavissaments, desprendiments o fluxos de material.

Aquest moviment del terreny pot activar-se tant per causes naturals com antròpiques. Condicions geològiques del terreny com ara la seva composició i estructura, amb l'efecte d'elements desencadenats com l'aigua o els moviments de terra poden donar lloc a la formació d'esllavissaments i desprendiments. Les inestabilitats de vessant es donen principalment o es veuen condicionades i induïdes per:

- **Factors condicionants:** litologia, estructura, morfologia, pendent, vegetació, existència de talussos artificials, activitats mineres, entre els més destacats.
- **Factors desencadenants:** circulació d'aigua, moviments sísmics, moviments de terres, entre els més freqüents.

Per tal de definir les zones amb perillositat per inestabilitats de vessants s'han considerat un conjunt de factors els quals defineixen zones susceptibles d'inestabilitat i, per tant, zones amb perillositat geològica. Aquest factors són:

- Antecedents històrics d'antics moviments de vessant,
- terrenys argilosos o bé amb un angle de fregament intern baix,
- terrenys geomecànicament poc competents,
- alternança d'estrats de competència diferent davant l'erosió,
- alt grau de diaclassació i fracturació,
- pendents acusats,
- manca de cobertura vegetal,
- talussos crítics sotmesos a excavacions o a precipitacions intenses.

Anàlisi i zonificació de la perillositat

Una vegada caracteritzada la perillositat geològica i establerts els criteris a partir dels quals en una zona determinada podem delimitar la presència d'una amenaça geològica, s'han establert les zones del Pla de Bages amb perillositat geològica per subsidència i per inestabilitats de vessant.

Cal remarcar que els diferents graus de perillositat que s'inclouen a la llegenda del plànol "Vincles derivats de riscos" són purament orientatius, a partir de les zones d'explotació minera i coneixements empírics del terreny, sense que s'hagi realitzat un estudi de detall o específic, que excedia dels objectius i possibilitats de l'encàrrec. En aquest sentit, tant en l'estudi —que cal considerar com un informe preliminar d'àmbit general—, com en la representació planimètrica no s'ha treballat el risc geològic en la seva totalitat, ni s'ha pogut abastar la totalitat de riscos ni delimitar amb precisió els diferents graus d'amenaça i de perillositats.

Les àrees definides en funció de la perillositat geològica que presenten ho són bàsicament per temes de subsidència i esfondrament, i no per inestabilitats de vessant. En aquest sentit hem diferenciat orientativament entre les zones de risc molt elevat, que són les zones més intensament explotades, zones properes a bòfies o pous d'accés a les mines, etc. els quals tenen risc d'esfondrament i, per descomptat, de subsidència, mentre que les zones de risc elevat són zones explotades subterràniament per d'obtenció de sals i/o on el risc de subsidència és important. Hem qualificat de zones de risc potencial les altres àrees amb capes salines al subsol però que no han estat explotades ni tampoc s'hi ha detectat fenòmens de subsidència o esfondraments, tot i que podrien haver-n'hi però haver passat desapercebudes. Val a dir que totes les zones assenyalades de risc potencial tenen una concessió minera atorgada que té, per l'antiguitat de la mateixa concessió, prioritat sobre qualsevol intervenció que es vulgui realitzar en el mateix territori; en aquest sentit, qualsevol infraestructura o creixement que pogués fer-se sobre aquests espais podria, eventualment, tenir problemes davant de l'explotació futura dels recursos salins subterranis.

Finalment, afegim que les zones sense una qualificació de risc no vol dir que no en tinguin, sinó que no s'ha detectat o bé no té relació amb la geologia de la sal. En aquest sentit, les zones de falles i plegament

pronunciats que apareixen també a la cartografia de risc cal valorar-los com de risc potencial o elevat, si bé per la seva distribució més discreta sobre el territori i la manca d'estudis aprofundits hem optat per no establir-hi una zonificació de risc específica.

Les zones de risc molt elevat i elevat són zones en les quals no es poden dur a terme obres que puguin suposar un risc per a la població o béns d'interès general. Tampoc poden ubicar-se abocadors, embassaments ni altres instal·lacions similars que puguin causar lixiviació o infiltració de líquids vers el subsol. En aquest sentit, es recomana que en aquestes zones s'eviti la construcció de grans obres viàries o infraestructures urbanístiques incloses infraestructures lineals (incloses canalitzacions i col·lectors, xarxa d'abastament, etc.) i d'altres susceptibles d'ésser afectades per fenòmens de subsidència. En totes les zones de risc és imprescindible que es faci un estudi previ de detall sobre l'estabilitat del terreny i que inclogui informes específics de tipus geotècnic, hidrogeològic i de risc geològic, previ a qualsevol tipus d'actuació urbanística en el territori.

Les principals zones de risc detectades a Sallent són:

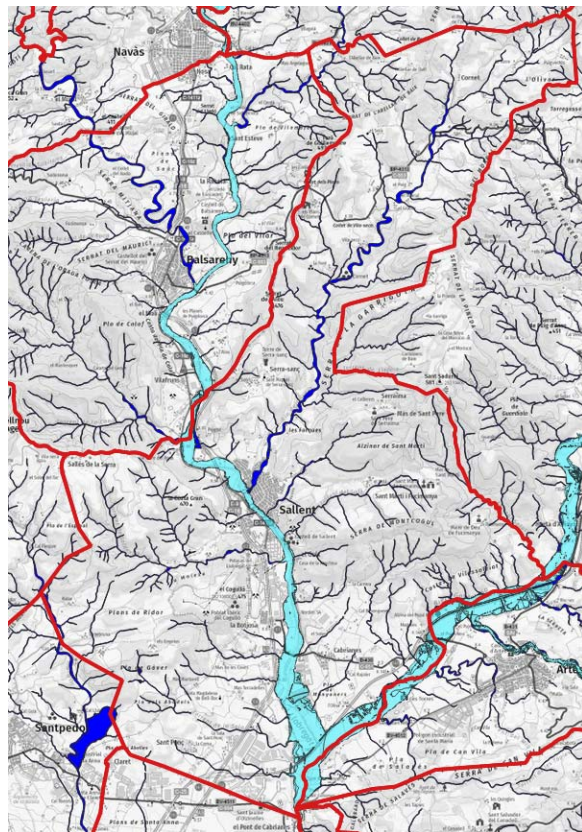
- Barris de l'Estació, la Rampinya, del Guix i la Butjosa. Es veuen afectats per la presència en profunditat de materials salins i per la falla del Guix que dona lloc a processos de subsidència i d'esllavissaments.
- Falla del Guix, nombrosos esllavissaments i esquerdes, especialment al Barri del Guix. Aquesta falla es pot seguir des de Sallent fins a Santpedor.
- La falla del Guix, és la via per on s'està produint la salinitat dels aqüífers, a partir de l'escombrera de les mines, situada sobre la falla.

6.5.3. Inundabilitat

El riu Llobregat creua el terme municipal en sentit nord-sud i existeix un risc d'inundació per desbordament. El PDU del Pla del Bages grafia les àrees amb risc d'inundació, que afecten tota la zona del voltant del riu que creua el nucli urbà i segueix en direcció sud, passant per polígons com el de Cabrianes. El riu de Cornet, a la banda nord-est del municipi, també presenta risc d'inundació en el seu tram final.

En l'àmbit de Sallent, es disposa de la cartografia de la Planificació d'Espais Fluvials (PEF) vinculada a la conca alta del Llobregat i una part dels seus afluents. Com es pot veure a la figura següent, la inundabilitat pels períodes de retorn de 500 anys (Q500, color blau clar) crea unes planes d'inundació importants a tota la plana del Llobregat, sobretot al sud i que afectaria, per exemple al polígon industrial Berenguer II. La zona de la Corbatera restaria tota ella inundada, gràcies també a l'ajuda de la riera Gavarresa que, per l'est, crea extenses zones d'inundació entre els límits de terme de Sallent i Artés.

Pel que fa a la inundabilitat per criteris geomorfològics (color blau fosc) destaca l'extensa xarxa hídrica que conforma el terme i, en especial, el torrent de Soldevila i el riu de Cornet.

Risc d'inundabilitat (Q500 i criteris geomorfològics) . Font: ACA.

6.5.4. Riscos tecnològics

El municipi no està afectat pel PLASEQCAT, de risc químic.

Pel que fa al risc per sòls contaminants, a la vall del Llobregat queden els dos runams abandonats de Vilafruns (Balsareny) i de la Botjosa (Sallent), i el més gran de tots, el del Cogulló de Sallent. L'estimació del conjunt dels runams al Bages era, en començar l'any 2004, d'uns 70 milions de tones de residus salins que s'incrementaven anualment en 3 milions més, acumulats en 100 hectàrees de terreny.

La mineria potàssica del Bages, ella sola, genera una massa de sal de rebuig equivalent a la de tots els residus urbans o a la de tots els residus industrials de Catalunya. Aquestes magnituds, desorbitadament grans, comporten conseqüències ambientals de grandària proporcional sobre el paisatge i les aigües.

El Pla TRANSCAT determina que el municipi està obligat a elaborar el PAM per risc en el transport de mercaderies perilloses.

El tram de la C-25 que travessa el terme municipal està afectat per perill MOLT ALT, així com també un petit tram de la C-16 (entre la intersecció amb la C-25 i el límit del terme municipal). La resta de la C-16 al terme municipal de Sallent està afectada per perill ALT. La B-430, està afectada per perill BAIX.

Malgrat això, ni el Document ambiental estratègic ni l'Estudi de paisatge esmenten ni analitzen aquest risc.

La Instrucció tècnica de la DG de Protecció Civil de 2 d'abril de 2019, relativa a l'elaboració dels informes sobre les condicions mínimes que han de complir els nous desenvolupaments urbanístics a ubicar dins les

zones identificades com de risc químic en el transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril estableix unes zones d'inddefensió (ZIF) a les quals es limita la implantació d'activitats.

Així, el petit tram de la C-16 té una ZIF de 250 metres (escenari accidental d'explosió greu) a banda i banda de la via, i el tram de la C-25 té una ZIF de 75 metres (escenari accidental d'incendi de toll o dard de foc) a banda i banda de la via.

S'observa que l'element 059EA L'OLIVA està al límit d'aquesta ZIF de 75 metres de la C-25.

7. EFECTES AMBIENTALS SIGNIFICATIUS

7.1. EFECTES AMBIENTALS SIGNIFICATIUS QUE ES PODEN DERIVAR DE L'EXECUCIÓ DEL PLA

A partir de l'anàlisi duta a terme als anteriors apartats, es mostra a continuació una matriu resum dels principals impactes que es puguin derivar del pla. Per a la seva elaboració s'ha utilitzat una metodologia d'acord amb els requisits de la llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, adaptada a les condicions particulars del present estudi.

Els probables efectes significatius sobre el medi ambient es caracteritzen:

- **Nul / Mínim / Notable:** valora la magnitud de l'impacte
- **Positiu:** aquell admès com a tal en el context d'una anàlisi completa dels costos i beneficis genèrics i de les externalitats de l'actuació contemplada.
- **Negatiu:** aquell que es tradueix en una pèrdua de valors (naturalístic, estètic, cultural, paisatgístic, de productivitat ecològica,...) o en l'augment dels perjudicis de determinats riscos ambientals.
- **Neutre:** que no té cap incidència ni en positiu ni en negatiu.
- **Directe:** aquell que té una incidència immediata en algun aspecte ambiental.
- **Indirecte/secundari:** aquell que suposa una incidència immediata respecte a la interdependència o, en general, respecte a la relació d'un sector ambiental amb un altre.
- **Simple:** aquell que no té acumulació en el temps ni s'incrementa.
- **Acumulatiu:** aquell que en prolongar-se el temps l'acció de l'agent inductor, incrementa progressivament la seva gravetat.
- **Sinèrgic:** aquell que es produeix quan l'efecte conjunt de la presència simultània de diversos agents significa una incidència ambiental més gran que l'efecte suma de les incidències ambientals contemplades aïlladament.
- **A curt/mitjà/llarg termini:** aquell la incidència del qual pot manifestar-se, respectivament, dins del temps comprès en un cicle anual, abans de cinc anys, o en un període superior.
- **Permanent:** aquell que suposa una alteració indefinida en el temps.
- **Temporal:** aquella que suposa una alteració no permanent en el temps.

I pel que fa a la valoració qualitativa dels possibles impactes identificats, segons la terminologia en l'Avaluació d'Impacte Ambiental de projectes, aquesta és:

- Impacte ambiental **COMPATIBLE:** la recuperació del medi es preveu immediata un cop finalitzades les activitats, per tant no caldrà adoptar mesures correctores.
- Impacte ambiental **MODERAT:** la recuperació del medi ambient no precisa mesures correctores ni protectores intenses i la tornada a l'estat inicial del medi no requereix molt de temps.
- Impacte ambiental **SEVER:** la recuperació de les condicions ambientals del medi exigeix adoptar mesures correctores, amb tot, aquesta recuperació requereix d'un llarg període de temps.
- Impacte ambiental **CRÍTIC:** la magnitud de l'efecte és superior al límit acceptable. Es produeix una pèrdua permanent de la qualitat de les condicions ambientals i sense possibilitat de recuperació, fins i tot amb l'adopció de mesures correctores.

Abans de la caracterització dels impactes, a continuació es fa un breu resum dels efectes ambientals significatius que poden derivar de l'execució del pla.

VECTOR AMBIENTAL	EFFECTE AMBIENTAL	CARACTERITZACIÓ			MESURES CORRECTORES, PREVENTIVES I/O COMPENSATÒRIES	AVALUACIÓ
Geologia, relleu i sòls	No es proposen nous creixements urbanístics, ni en sòl urbà ni en sòl no urbanitzable. No són probables moviments de terres en els projectes d'intervenció, aquestes s'adapten a la topografia existent.	Mínim, Mitja termini, Permanent	Negatiu, Directe, Simple,		No es preveuen mesures específiques. Es remet al que determina el planejament vigent de Sallent.	Compatible
Infraestructures rurals	Afectacions a infraestructures agràries existents (camins, regs, basses, dipòsits...).	Notable, Acumulatiu, Permanent	Positiu, Mitjà	Directe, termini,	No es preveuen mesures específiques, ja que el PEPPiC suposarà una protecció de les infraestructures agràries existents.	Compatible
	Afectacions directes a construccions rurals de valor etnogràfic (sèquies, murs de mamposteria en pedra seca, ...).	Notable, Acumulatiu, Permanent	Positiu, Mitjà	Directe, termini,	No es preveuen mesures específiques, ja que el PEPPiC suposarà una protecció de les construccions rurals de valor etnogràfic.	Compatible
Sòls i conreus	Contaminació de sòls agraris per vessaments varis.	Nul			No hi haurà mesures a aplicar, ja que el PEPPiC, per si sol, no suposa l'execució d'obres i, en el cas que es produeixin, aquestes estaran vinculades a les autoritzacions i llicències necessàries, complint la legislació vigent.	-
	Pèrdua de producció agrària per la instal·lació d'elements que impedeixin el conreu sobre els sòls agrícoles.	Nul			No hi haurà mesures a aplicar, ja que el PEPPiC, per si sol, no suposa l'execució d'obres i, en el cas que es produeixin, aquestes estaran vinculades a les autoritzacions i llicències necessàries, complint la legislació vigent.	-
	Pèrdua de sòl agrari. Caldrà detallar el procediment que es durà a terme per preservar les capes de terra vegetal per al seu posterior ús.	Notable, Acumulatiu, Permanent	Positiu, Mitjà	Directe, termini,	No es preveuen mesures específiques, ja que el PEPPiC suposarà una protecció dels sòls agrícoles existents.	Compatible
	Problemes d'entollament en camps propers.	Nul			No hi haurà mesures a aplicar, ja que el PEPPiC, per si sol, no suposa l'execució d'obres i, en el cas que es produeixin, aquestes estaran vinculades a les autoritzacions i llicències necessàries, complint la legislació vigent.	-
	Impactes directes per l'ocupació dels camps per tal de destinar-los a l'acopi de materials o com a zona d'emmagatzematge de maquinària.	Nul			No hi haurà mesures a aplicar, ja que el PEPPiC, per si sol, no suposa l'execució d'obres i, en el cas que es produeixin, aquestes estaran vinculades a les autoritzacions i llicències necessàries, complint la legislació vigent.	-
	Pèrdua d'arbres productius	Notable, Acumulatiu, Permanent	Positiu, Mitjà	Directe, termini,	No es preveuen mesures específiques, ja que el PEPPiC suposarà una protecció dels conreus i arbres productius existents.	Compatible
	Afectació sobre sistemes de reg o pous en les explotacions.	Notable, Acumulatiu, Permanent	Positiu, Mitjà	Directe, termini,	No es preveuen mesures específiques, ja que el PEPPiC suposarà una protecció dels sistemes de reg o pous en les explotacions.	Compatible
Explotacions ramaderes	Afectació a granges incloses dins l'àmbit d'estudi.	Notable, Acumulatiu, Permanent	Positiu, Mitjà	Directe, termini,	No es preveuen mesures específiques, ja que el PEPPiC suposarà una protecció de les granges de l'àmbit d'estudi (sempre que es compleixi la legislació sectorial).	Compatible
	Contaminacions sonores.	Mínim, Acumulatiu, Permanent	Negatiu, Curt termini, Temporal	Directe, termini,	No són necessàries mesures concretes, tret del compliment de la legislació sectorial vigent.	Compatible
	Pèrdua de base territorial inclosa en Plans de Dejeccions Ramaderes.	Notable, Acumulatiu, Permanent	Positiu, Mitjà	Directe, termini,	No es preveuen mesures específiques, ja que el PEPPiC suposarà una protecció de la base territorial inclosa en Plans de Dejeccions Ramaderes.	Compatible

Activitat socioeconòmica	Pèrdua de connectivitat entre les parcel·les agrícoles i fragmentació i reducció de les explotacions agràries.	Notable, Positiu, Directe, Acumulatiu, Mitjà termini, Permanent	No es preveuen mesures específiques, ja que el PEPPiC suposarà una protecció de la connectivitat entre les parcel·les agrícoles, reduint la fragmentació de les explotacions agràries..	Compatible
	Impacte sobre la qualitat de l'aire per un probable augment de les partícules en suspensió durant la fase d'execució i possible reducció en el rendiment econòmic de les explotacions agràries.	Mínim, Negatiu, Indirecte, Sinèrgic, Llarg termini, Temporal	No són necessàries mesures concretes, tret del compliment de la legislació sectorial vigent.	Compatible
	Impacte del soroll i possible reducció en el rendiment econòmic de les explotacions agropecuàries.	Mínim, Negatiu, Directe, Acumulatiu, Curt termini, Temporal	No són necessàries mesures concretes, tret del compliment de la legislació sectorial vigent.	Compatible
	Impacte sobre les vies de comunicació (camins, pistes forestals...) i possible reducció en el rendiment econòmic de les explotacions agropecuàries.	Notable, Positiu, Directe, Acumulatiu, Mitjà termini, Permanent	No es preveuen mesures específiques, ja que el PEPPiC suposarà una protecció de les vies de comunicació, sobretot les històriques.	Compatible
Vegetació i flora d'interès	Es cataloguen i protegeixen arbres d'interès local i elements configuradors del paisatge del municipi.	Notable, Positiu, Directe, Sinèrgic, Curt termini, Permanent	Es regulen les intervencions (tala, poda, tractaments) dels arbres i arbredes, així com les actuacions en el seu entorn (art. 57). Es regula l'ús d'espècies exòtiques i invasores (Annex I).	Compatible
	Proposta de catalogació de les àrees de territori amb un valor florístic i/o botànic rellevant, com ara la presència de HIC (pinedes mediterrànies; pinedes submediterrànies de pinassa alzinars i carrascars; vernedes i altres boscos de; alberedes salzedes i altres boscos de ribera; entre d'altres).	Notable, Positiu, Directe, Sinèrgic, Curt termini, Permanent	Es tenen en compte les proteccions existents i normatives sectorials d'aplicació, així com els coneixements locals sobre la matèria. Són d'aplicació les normes d'ordenació territorial i directrius del paisatge del Pla Territorial de les Comarques Centrals, en l'àmbit del sòl no urbanitzable (Títol II i VI i Disposicions Transitòries).	Compatible
Espais naturals protegits	No es preveu l'afectació de cap espai natural protegit, ja que no n'existeix. El PEPPiC emfatitza els valors naturals i paisatgístics existents i preserva les àrees del territori de protecció per plans supramunicipal i/o normativa sectorial.	Mínim, Positiu, Directe, Acumulatiu, Mitjà termini, Permanent	Són d'aplicació les normes d'ordenació territorial i directrius del paisatge del Pla Territorial i Catàleg de les Comarques Centrals, en l'àmbit del sòl no urbanitzable (Títol II i VI i Disposicions Transitòries).	Compatible
Fauna	Preservació de les àrees de territori amb valor faunístic rellevant i de protecció per plans supramunicipals i/o normativa sectorial.	Notable, Positiu, Directe, Acumulatiu, Curt termini, Permanent	Compliment de la normativa i plans sectorials vigents referents al valor natural dels espais protegits. Conservar i preservar els espais més sensible i de major diversitat faunística, com els cursos d'aigua i els espais de valor connector i forestals. Es regulen les tanques en el sòl no urbanitzable per garantir permeabilitat fauna i integració en l'entorn segons la disposició transitòria tercera de les normes d'ordenació territorial Pla Territorial de les Comarques Centrals (2008) i/o normativa del planejament municipal vigent.	Compatible
Patrimoni històric, arquitectònic i cultural	S'identifica i es regula el patrimoni històric, arquitectònic i cultural del municipi.	Notable, Positiu, Directe, Simple, Curt termini, Permanent	S'incorporen al Catàleg els elements del patrimoni arquitectònic, arqueològic, naturals i paisatgístics i es regula la seva intervenció per garantir-ne la seva protecció i recuperació, i la del seu entorn immediat.	Compatible
Jaciments arqueològics	Probable existència de restes arqueològiques-paleontològiques en algunes àrees que es poden veure afectades durant moviments de terres relacionats en treballs d'intervenció dels béns o altres treballs.	Notable, Negatiu, Directe, Simple, Mitjà termini, Permanent	Prospecció arqueològica abans del començament de l'obra i durant la fase de moviments de terres.	Compatible-Moderat

Paisatge	Impacte per construcció, ampliació o reforma de les edificacions o elements catalogats. Aquestes no impliquen transformació de l'espai lliure en sòl construït del SNU ni afecta les unitats paisatgístiques del municipi.	Mínim, Negatiu, Directe, Simple, Mitjà termini, Permanent	Les instal·lacions que hagin de tenir una presència visual rellevant en el paisatge, en el tràmit de llicència incorporaran al projecte tècnic, els estudis necessaris per a mostrar-ne la inserció en el mateix i els que permetin avaluar-ne els efectes i les mesures a adoptar. Per una correcta integració de les edificacions i de l'espai urbanitzat el tractament de les façanes de les edificacions en cas de nous revestiments aplicaran materials, colors i textures propis del lloc i es realitzaran amb morter de calç, acolorit o acabat pintat. Les noves construccions o intervencions en SNU han d'incorporar un estudi d'impacte i integració paisatgística (EIIP).	Compatible
	Identificació i reconeixement dels principals valors paisatgístics del municipi i d'identitat local. Identificació i reconeixement de recorreguts en SNU de valor natural, paisatgístic i cultural.	Notable, Positiu, Directe, Acumulatiu, Curt termini, Permanent	Complir amb la normativa i plans sectorials vigents i les disposicions i normativa d'aplicació sobre el paisatge. Complir amb la Llei 8/2005, de Protecció, gestió i ordenació del paisatge	
Risc d'incendi	Molts elements es localitzen en un entorn agroforestal amb risc d'incendi forestal.	Neutre, Negatiu, Indirecte, Simple, Curt termini, Temporal	És d'obligat compliment que les edificacions situades en terrenys forestals adoptin les mesures de prevenció d'incendis forestals que estableix la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció d'incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana i Decret 123/2005 de 14 de juny), que estableix que hauran de mantenir una franja perimetral de 25 metres d'amplada, permanentment lliure de vegetació baixa i arbustiva, amb la massa forestal aclarida i les branques baixes esporgades.	-
Inundabilitat	No es preveuen grans intervencions en sòls amb riscos d'inundabilitat. El Pla no condiona actuacions de canvis d'usos del sòl que comporti un risc pel que fa a les avingudes.	Mínim, Negatiu, Indirecte, Acumulatiu, Llarg termini, Permanent	En el cas de riscos per inundabilitat els documents urbanístics o projectuals que es redactin per a l'ampliació, rehabilitació o consolidació dels elements haurien d'incloure sobre les mesures de protecció passiva en front als riscos d'inundació. L'article 55 de la normativa del PEPPiC estableix que les intervencions en la xarxa fluvial s'atendran a les autoritzacions i criteris establerts per l'ACA.	Compatible
Qualitat de l'aire	Les activitats que es puguin implementar vinculades a les masies i cases del sòl no urbanitzable no es preveu que hagin d'alterar la qualitat de l'aire del municipi.	Mínim, Negatiu, Indirecte, Sinèrgic, Llarg termini, Temporal	No són necessàries mesures concretes, tret del compliment de la legislació sectorial vigent.	Compatible
Soroll	No es preveu superar els valors de soroll fixats per la normativa vigent.	Mínim, Negatiu, Directe, Acumulatiu, Curt termini, Temporal	No són necessàries mesures concretes, tret del compliment de la legislació sectorial vigent.	Compatible
Lumínic	No es preveuen activitats lúdiques, comercials o productives amb il·luminació exterior amb efectes negatius sobre els espais naturals i l'entorn.	Mínim, Negatiu, Indirecte, Acumulatiu, Mitjà termini, Temporal	No es considera necessari l'aplicació de mesures concretes. Serà de compliment la legislació vigent en la matèria, el Codi tècnic de l'edificació i el Decret d'eficiència per noves edificacions referent a l'aïllament acústic i energètic. I també el Decret 190/2015, de 25 d'agost, de desplegament de la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn.	Compatible
Residus	No es preveu un augment de la producció de residus perquè no es proposen nous creixements urbanístics.	Mínim, Negatiu, Indirecte, Acumulatiu, Curt termini, Temporal	No són necessàries mesures concretes, tret del compliment de la legislació sectorial vigent, com ara la legislació vigent de regulació de residus (DL 1/2009) i el Codi tècnic de l'edificació i el Decret d'eficiència per noves edificacions.	Compatible
	Producció de residus durant les obres vinculades a les intervencions proposades segons la categoria dels béns del Catàleg.		Mentre duri l'obra, s'adoptaran els criteris establerts en el DL 1/2009 de gestió de residus provinents d'enderroc, de construcció i excavació, com també la normativa vigent en la matèria i ordenances municipals. Potenciar l'ús de materials reutilitzats o reutilitzables, duradors, i reciclables, d'acord amb el	

Decret ecoeficiència. Normativa sectorial d'obligat compliment.

7.2. EFECTES PREVISIBLES SOBRE ELS PLANS SECTORIALS I TERRITORIALS

En l'àmbit del PEPPiC de Sallent són d'aplicació els objectius, criteris i obligacions de protecció ambiental establerts en la normativa internacional, comunitària, estatal, autonòmica o local, o en els instruments de planejament territorial, els plans directors urbanístics o altres plans o programes aplicables.

I en concret, en relació al model territorial i la qualitat del paisatge en l'àmbit municipal de Sallent és d'aplicació les determinacions i la normativa del planejament territorial i urbanístic següent:

- Pla director urbanístic del Pla del Bages, aprovat definitivament en data 10 d'octubre de 2006.
- Pla territorial parcial de les comarques centrals, aprovat definitivament en data 16 de setembre de 2008.
- Catàleg de paisatge de la Catalunya Central, aprovat definitivament en data 27 de juliol de 2016.
- Pla director urbanístic de l'activitat minera al Bages, aprovat definitivament en data 19 de setembre de 2018.
- Pla director urbanístic de les Vies Blaves Barcelona, aprovat definitivament en data 24 de juliol de 2020.

7.2.1. Pla director urbanístic del Pla del Bages (PDUPB)

El PDUPB incorpora els resultats del Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages (2003), elaborat pel Consell Comarcal del Bages, iniciat a l'any 1997, estudi que valora l'interès natural del sòl no urbanitzable de la comarca. Així doncs, el PDUPB identifica i delimita els espais d'interès natural del Bages, diferenciant-los entre espais d'interès natural nuclears (àrees on la presència d'hàbitats naturals d'interès comunitari o rars a nivell comarcal), espais d'interès natural singular (espais de mida més reduïda, que actuen de connectors entre els primers) i espais connector.

El terme municipal de Sallent inclou totalment o parcialment els espais següents delimitats en el plànol T 17. Estudis previs xarxa d'espais naturals del PDUPB:

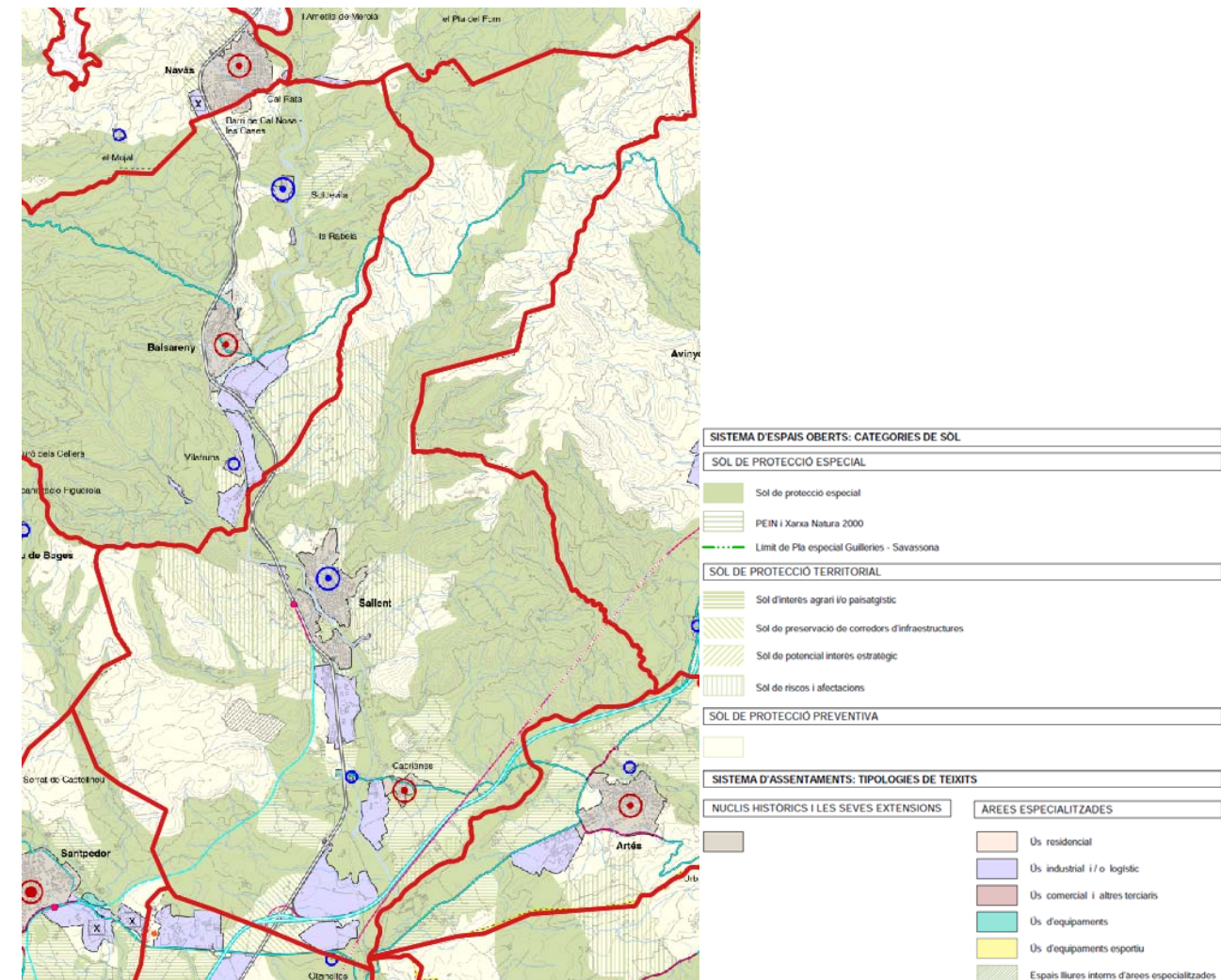
- Espais d'interès natural nuclear: 13-EINN Torrent Salat / 15-EINN Serrat de l'Abellar de Baix / 16-EINN Torrent de Sobirana.
- Espais d'interès natural singular: 10-EINS La Corbatera / 11-EINS Torrent de les Feixes / 12-EINS La Malesa.
- Connectors: 1-EC Baga de Puigbò / 2-EC El Soler / 3-EC El Cogulló / 4-EC Malgrans / 5-EC Torrent de Soldevila / 6-EC Riu d'Or / 23-EC Riu de CornetTorrent de Sobirana (codi 16), Can Mateu (codi 17), Riera de Tauler, Torrent de la Plana (codi 18), Serrat del Porquer i Bosc d'Aixegats (codi 19), i Serra de les Garrigues (codi 21).

A l'apartat 6.2.3 d'aquest document es fa una descripció de les característiques més importants d'aquests espais naturals.

7.2.2. Pla territorial parcial de les Comarques Centrals (PTPCC)

El Pla territorial parcial de les comarques centrals, aprovat definitivament en data 16 de setembre de 2008, com també el PDUPB, incorpora els resultats del Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages (2003), elaborat pel Consell Comarcal del Bages, que valora l'interès natural del sòl no urbanitzable de la comarca.

Respecte a Sallent, el PTPCC classifica i regula com a sòl de protecció especial o de protecció territorial d'interès agrari i paisatgístic bona part del territori del municipi, atès el seu valor natural, connector, agrari i/o paisatgístic.

PTPCC dins el terme de Sallent. Font: Departament de la Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori.

Pel que fa al model territorial i ocupació del sòl cal garantir el manteniment de l'estructura territorial, paisatgística i funcional del sòl no urbanitzable, així com la protecció dels elements singulars, mitjançant la qualificació i la regulació coherent dels usos i les edificacions, d'acord amb el Pla territorial de les comarques centrals, els plans directors urbanístics del Pla del Bages i la legislació sectorial aplicable. En qualsevol cas, s'escau mantenir la classificació de sòl no urbanitzable dels terrenys delimitats com a sòl de protecció especial o de protecció territorial d'interès agrari i paisatgístic pel Pla territorial de les comarques centrals, atès el seu valor natural, connector, agrari i/o paisatgístic, de conformitat amb allò establert en l'article 32 del Text refós de la Llei d'urbanisme.

7.2.3. Catàleg de paisatge de la Catalunya Central

El contingut del Catàleg de Paisatge de les Comarques Centrals ha estat elaborat per l'Observatori del Paisatge, i es va lliurar al Departament de Territori i Sostenibilitat el 31 d'agost del 2015, sent aprovat definitivament el 27 de juliol de 2016.

El Catàleg del Paisatge de les Comarques Centrals inclou el municipi de Sallent en tres unitats del paisatge, la Conca Salina (unitat de paisatge núm. 8), el Pla de Bages (unitat de paisatge núm. 15) i els Replans del Berguedà (unitat de paisatge núm. 19).

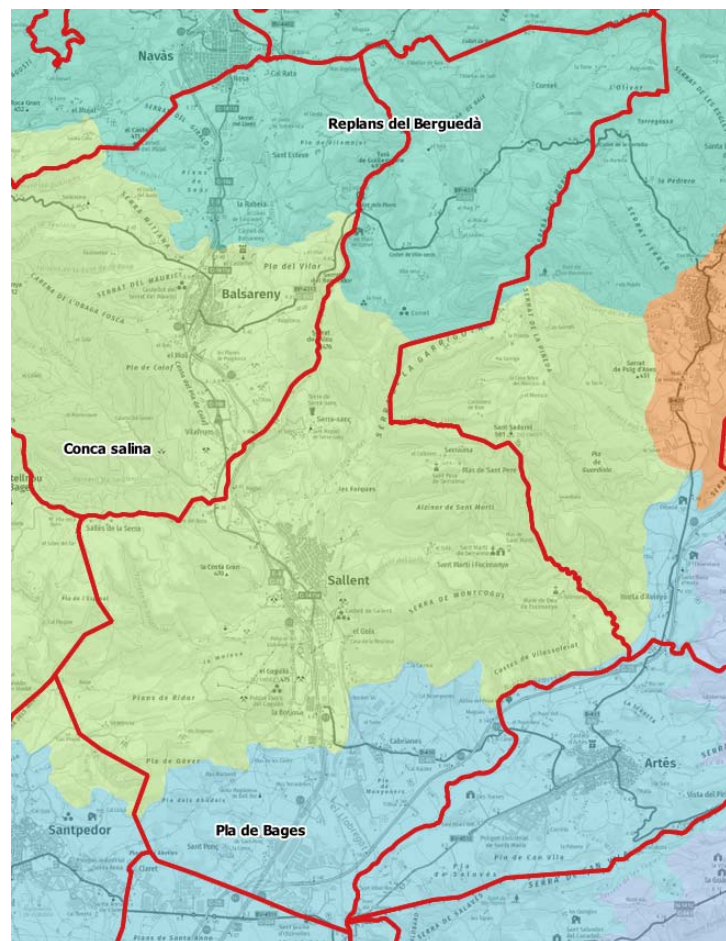
La Conca Salina és una zona de replans i turons on destaquen, en certs punts pel color blanc, els runams salins (de les mines de sal sòdica i potàssica). El paisatge es percep aspre pel domini visual de runams salins,

de cims desarborats on s'enlairen castells i de boscos en procés de recuperació després d'incendis. Ocupa l'àrea d'explotació dels dipòsits salins de l'anomenada conca potàssica catalana, centrats principalment a Súria, Cardona, Balsareny i Sallent. Tot i aquesta delimitació, cal contextualitzar la conca en un àmbit més ampli ja que forma part del conjunt de materials evaporítics dipositats a la Conca de l'Ebre durant l'Eocè superior, que en sentit geològic ocupava un solc que s'estenia de Navarra al Nord de Manresa, on presentava com a màxim uns 40 km d'amplada. Es tractava d'una conca interior triangular envoltada per relleus en fase de formació: Pirineus al Nord, Catalànids a l'Est i serralada Ibèrica al Sud, amb connexions temporals a mar obert i que recollia els materials d'erosió dels relleus circumdants. A l'Eocè, els sediments rebliran la conca a l'hora que es desconnectarà del mar obert (conca endorreica), evaporant-se gradualment el mar interior amb la conseqüent concentració i precipitació de sals.

Aquesta unitat de paisatge inclou la major part del municipi, amb exclusió de la part nord-est que correspon a la zona de Cornet i la part sud que es correspon majoritàriament amb el Pla de Cabrianes.

El Pla de Bages, al sud del municipi i al voltant del nucli de Cabrianes, és una plana sedimentària, altament antropitzada, situada a cotes baixes i amb replans limítrofs.

Els Replans del Berguedà solament afecta la part situada al nord-est del municipi i coincident amb la zona de l'antic municipi de Cornet. El paisatge dels Replans del Berguedà destaca per la presència del riu Llobregat que travessa la unitat de nord a sud i la cohesiona al voltant dels nuclis de població establerts a les seves ribes.

Unitats del paisatge segons la delimitació dels catàlegs. Font: Observatori del Paisatge.

7.2.4. Pla director urbanístic de l'activitat minera al Bages (PDUAMB)

El 19 de setembre de 2018 el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya va aprovar definitivament el Pla director urbanístic de l'activitat minera al Bages (PDUAMB) per tal d'ordenar els espais vinculats al desenvolupament de l'activitat extractiva minera en relació a la producció de potassa i sal als municipis bagencs de Súria, Sallent, Balsareny i Cardona, tot garantint que l'explotació sigui viable mediambientalment, socialment i econòmicament. Es recullen en aquest document les principals determinacions que són d'aplicació en el present estudi.

L'àmbit del PDUAMB inclou 11 municipis: Cardona, Súria, Sallent i Balsareny, on es preveuen actuacions urbanístiques concretes, i Callús, Manresa, el Pont de Vilomara, Sant Fruitós del Bages, Talamanca, Sant Joan de Vilatorrada i Santpedor, que podrien acollir infraestructures de pas i actuacions de restauració ambiental.

El PDUAMB es proposa quatre objectius bàsics:

1. *Garantir un encaix urbanístic, ambiental i infraestructural adequat de la segona planta de sal vacuum i altres instal·lacions encaminades a l'assoliment d'una producció de potassa mediambientalment sostenible, a Súria i la conca del Cardener.*
2. *Establir les cauteles necessàries a Sallent i la conca del Llobregat per una retirada ordenada de l'activitat minera actual i la creació de nous espais d'oportunitat econòmica, si s'escau.*
3. *Possibilitar i establir els mitjans per a l'assoliment dels objectius ambientals i, en especial, la progressiva eliminació dels dipòsits salins i la restauració dels espais que ara ocupen.*
4. *Establir les determinacions i previsions necessàries per garantir el desenvolupament sostenible de l'activitat minera i la indústria associada en el futur.*

L'obtenció de potassa (emprada en l'obtenció de fertilitzant, suplementos alimentaris per bestiar i en processos industrials), requereix separar la sal i altres minerals que hi són presents. En el procés de separació, per cada tona de potassa obtinguda es generen tres tones de sal que es poden valoritzar i comercialitzar (convertides en sal vacuum, sal de desgel i altres) o bé abocar en un dipòsit.

El PDUAMB manté la prioritat de la restauració dels dipòsits salins de Cardona, Sallent i de Súria. La retirada prevista de l'activitat a Sallent i a Balsareny a partir de 2020 fa necessari estudiar els nous usos per als sòls que fins ara acollien activitats mineres. El Pla proposa ampliar els usos industrials amb els turístics, però no determina l'ordenació concreta que tindran aquests espais, només formula directrius que el planejament municipal haurà de tenir en compte.

Pel que fa a la normativa del PDU, destacar l'article 50. Determinacions relacionades amb la restauració de les surgències. Aquest article especifica:

"1.- En qualsevol de les zones o sistemes en sòl no urbanitzable regulades en els planejaments urbanístics dels municipis afectats a banda dels usos admesos de forma específica en cada zona o sistema, s'hi poden realitzar les obres necessàries per a la intercepció de les surgències naturals i la seva derivació, mitjançant canonades o els mitjans que es considerin necessaris en cada cas, fins al col·lector de salmorres. Aquestes actuacions tindran caràcter temporal, fins que, un cop hagi esdevingut el cessament i restauració completa de l'activitat, es pugui determinar que les surgències han retornat al seu estat natural.

2.- Aquestes actuacions, sense perjudici que es puguin dur a terme altres actuacions, contemplen de forma especial les infraestructures següents:

[...]d) Sallent: pou del Traval, pou de Gerard, font del Borinot, font del Pitoi, surgència on la falla del Guix queda exposada per la trinxera de la via del ferrocarril, filtració en la riba dreta del riu Llobregat a Can Carrera, torrent de mas les Coves i riera de Soldevila des de la capçalera fins al punt on es desvia cap el col·lector de

salmorres, font salinitzada pel dipòsit de la Botjosa; i surgència en el marge dret del riu Llobregat i filtració subterrània en el mateix tram de riu Llobregat en la Botjosa.[...].”

A l'art. 45, es fixen les condicions específiques de regulació del dipòsit salí del Cogulló:

“Article 45. Regulació del dipòsit salí del Cogulló

1. La zona DS-Sa s'ajusta, estrictament, a l'àrea actualment ocupada pel dipòsit del Cogulló, i incorpora les cubetes, els camins perimetrals i les instal·lacions adjacents que garanteixen la gestió i el control ambiental del dipòsit. La seva superfície és de 47,28 ha, definint-se aquesta àrea com a perímetre màxim. El perímetre en planta d'aquest àmbit es recull gràficament en els plànols d'ordenació, sens perjudici de petits ajustos que es puguin esdevenir de forma justificada per incorporar rases i/o instal·lacions per a tractaments de les afectacions ambientals, que en cap cas han de suposar l'increment de la capacitat del dipòsit.

2. Pel que fa a l'alçada màxima, el dipòsit salí no podrà depassar, en cap cas, la cota de 538 metres sobre el nivell del mar. Caldrà, així mateix, garantir en tot moment l'estabilitat general d'aquest dipòsit.

3. Per a la regulació dels usos i activitats permesos en aquesta zona urbanística, s'estableixen dues fases.

3.1 Fase 1, d'estabilització i control ambiental

a) Usos i activitats admesos:

- Abocament de material salí provinent de l'activitat extractiva, dins els límits màxims fixats en planta en els plànols d'ordenació i la cota màxima de 538 metres sobre el nivell del mar.*
- Retirada de material salí per a la seva valorització i eliminació.*
- Actuacions i operacions de control ambiental del dipòsit salí (entre altres, instal·lacions de control de lixiviats i de seguiment i reparació dels impactes ambientals).*
- Construcció de les infraestructures i instal·lacions necessàries per a la retirada de material salí.*

b) Previsió temporal: es fixa com a data màxima per finalitzar aquesta primera fase el 30 de juny de 2019, de conformitat amb l'acord de la Comissió Territorial d'Urbanisme de la Catalunya Central de data 12 de juny de 2018.

3.2 Fase 2, de reducció i restauració

L'ordenació urbanística d'aquesta segona fase es subjecta al pla de restauració que s'estableixi i que és exigible als dipòsits salins.

a) Usos i activitats admesos:

- Retirada del material salí per a la seva valorització i eliminació.*
- Dipòsit de materials derivats de les operacions de valorització del recurs salí.*
- Actuacions i operacions de control ambiental del dipòsit salí (entre altres, instal·lacions de control de lixiviats i de seguiment i reparació dels impactes ambientals).*
- Construcció de les infraestructures i instal·lacions necessàries per a la retirada del material salí.*
- Es prohibeix en aquesta fase qualsevol activitat d'abocament de material salí pròpia de l'activitat extractiva.*

b) Previsió temporal: inici en qualsevol moment de la fase anterior i, com a màxim, el 30 de juny de 2019 de conformitat amb l'acord de la Comissió Territorial d'Urbanisme de la Catalunya Central de data 12 de juny de 2018.”

7.2.5. Pla director urbanístic de les Vies Blaves Barcelona (PDUVB)

El Pla director urbanístic de les Vies Blaves Barcelona es va aprovar definitivament el dia 24 de juliol de 2020 per la Comissió de Territori Catalunya (CTU). Els objectius del PDU es poden resumir en:

- Eina prioritària per a la dinamització turística,
- Integració i coherència amb els valors ambientals i paisatgístics dels entorns fluvials a través d'un itinerari recorregut especialitzat i georeferenciat.
- Dotar les poblacions riberenques d'infraestructures de lleure de qualitat.
- Posar en valor camins històrics, elements patrimonials i paisatgístics i fer accessibles espais naturals desconeguts o descuidats

Les Vies Blaves es componen de tres elements principals:

- Via: Recorregut del camí.
- Portes: Punts d'accés a la Via on es concentraran els serveis de mobilitat, seguretat i tècnics.
- Nodes: Encreuaments de la Via amb altres camins històrics, rutes turístiques o senders de Gran Recorregut.

Les Vies Blaves s'estructuren en tres branques: la del Llobregat, la del Cardener i la de l'Anoia. La Via Blava Llobregat recorrerà 174 quilòmetres des de les fonts del riu, a Castellar de n'Hug, fins a Martorell, unint indrets com Sant Benet de Bages, Montserrat i 15 colònies tèxtils. El recorregut principal es podrà completar amb fins a gairebé 90 quilòmetres més de possibles variants i enllaços.

8. LA MOTIVACIÓ DE L'APLICACIÓ DEL PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA SIMPLIFICADA

8.1. MOTIVACIÓ DE L'APLICACIÓ DEL PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA SIMPLIFICADA

L'avaluació ambiental estratègica simplificada es redacta en aplicació de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, legislació bàsica estatal en aquesta matèria, les determinacions de la Llei 6/2009, del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes i segons la Llei 16/2015, del 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls de l'activitat econòmica.

D'acord amb la Llei 16/2015, mentre no es duu a terme l'adaptació de la Llei 6/2009 a la normativa bàsica continguda a la Llei 21/2013, del 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'han d'aplicar les prescripcions de la Llei 6/2009 que no contradiguin la dita normativa bàsica, d'acord amb les regles contingudes en la disposició addicional vuitena de la Llei 16/2015.

En aquest sentit, segons els supòsits d'avaluació ambiental estratègica establerts a l'apartat 6 de la disposició addicional vuitena de la Llei 16/2015, a la tramitació del PEPPiC de Sallent no li correspondria aplicar el supòsit 6.b) segon (*) d'avaluació ambiental estratègica simplificada (AAE simplificada), perquè no es tracta d'un pla especial urbanístic en sòl no urbanitzable (i també en sòl urbà) que desenvolupi planejament general no avaluat ambientalment. En el nostre cas, el POUM de Sallent fou aprovat definitivament el 19 de maig de 2010 i en ell ja s'incorporava una avaluació ambiental estratègica ordinària.

Ara bé, com a prevenció i seguint la metodologia aplicada per la Diputació de Barcelona en la redacció dels Plans Especials Urbanístics de Protecció i Catàleg de béns, es decideix aplicar l'avaluació ambiental estratègica simplificada.

() 6.b) segon. Plans parcials urbanístics (PPU) i Plans especials urbanístics (PEU) en SNU no inclosos en 6.a) tercer en el cas que desenvolupin planejament urbanístic general no avaluat ambientalment o planejament urbanístic general avaluat ambientalment si aquest ho determina.*

8.2. CONCLUSIONS AMB RELACIÓ A LA NECESSITAT DE DUR A TERME O NO L'AVALUACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA ORDINÀRIA DEL PLA

Segons l'abast i l'anàlisi del present document es considera que el Pla no ha de sotmetre's a una avaluació ambiental estratègica ordinària, perquè es preveu que el Pla no tindrà efectes significatius sobre el medi ambient.

El PEPPiC respecte les determinacions del planejament general no es modifiquen els usos del sòl, ni els aprofitaments i les càrregues urbanístiques, ni l'estructura fonamental, pel que es considera que no és necessari la modificació del planejament general ni l'aplicació del procediment d'avaluació ambiental estratègica ordinària del pla.

El Pla tampoc estableix el marc per futurs projectes amb incidència ambiental, ni sotmesos a avaluació d'impacte ambiental.

En referència a l'afectació a espais del Sistema d'espais naturals protegits de Catalunya, tal i com s'ha indicat anteriorment, en el municipi de Sallent no es localitza cap espai natural que formi part del Pla d'Espais Interès Natural (PEIN), ni cap espai inclòs a la Xarxa Natura 2000.

El terme municipal de Sallent si que inclou totalment o parcialment espais naturals d'interès identificats i delimitats pel Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages i que el Pla Director Urbanístic del Pla del Bages reconeix i incorpora. El Pla però, en aquests àmbits no estableix cap canvi d'ús ni un marc per

projectes que puguin tenir una afectació; en aquest cas el Pla cataloga aquestes àrees i destaca el seu valor natural, ambiental i/o paisatgístic.

En conclusió, la tramitació del PEPPiC de Sallent se li assimila l'aplicació de l'avaluació ambiental estratègica simplificada i el document ambiental estratègic es redacta d'acord amb el contingut que determina l'article 29.1 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

9. RESUM DELS MOTIUS DE LA SELECCIÓ DE LES ALTERNATIVES CONTEMPLADES

La proposta de PEPPiC de Sallent es presenta com a alternativa (alternativa 1) que desenvolupa les determinacions del POUM de Sallent.

El Text refós del Pla d'ordenació urbanística municipal (POUM) de Sallent, aprovat el maig de 2010, en les seves Normes Urbanístiques, Article 16. Catàleg de béns a protegir, hi podem llegir: *El POUM inclou un inventari d'elements d'interès històric-artístic que el Catàleg de Béns a Protegir valorarà, per establir les condicions de la seva protecció.* Inclou un llistat amb 141 edificis, conjunts i elements arquitectònics, 5 elements urbans i 15 jaciments. A l'apartat 3 del mateix article determina que: *Les mesures de protecció dels elements integrants del Catàleg es definiran mitjançant la redacció d'un Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i elements d'interès artístic, històric i paisatgístic de Sallent. El termini per a la realització del Pla especial del Catàleg de Béns Protegits es fixa en el període dels propers 4 anys a partir de l'aprovació definitiva del POUM.*

D'altra banda la Normativa de la "Zona de nucli antic", Clau 1, d'acord amb el seu apartat 1: *El POUM pretén assegurar de forma generalitzada el respecte a les característiques del conjunt i la conservació o adequació a aquestes, tant en les obres de reforma de l'edificació existent, com dels edificis de nova construcció.* Estableix tres subzones (1a) centre urbà; (1b) carretera de Berga; (1c) edificis aïllats, amb els corresponents paràmetres de regulació per cadascuna d'elles. Aquests paràmetres resulten insuficients i alguns d'ells inapropiats. En l'apartat 2.7. Incorporació dels requeriments del PEPPiC al planejament general, es fa una anàlisi i proposta de modificació.

Pel que fa als plànols d'ordenació del POUM, es localitzen únicament els jaciments, els béns inventariats en l'article 16 situats en sòl no urbanitzable no es troben localitzats en cap dels plànols del POUM.

La redacció del PEPPiC de Sallent ve motivada per la necessitat de l'Ajuntament de determinar els elements que configuren el patrimoni del municipi i alhora disposar d'unes eines urbanístiques que li permetin assolir una bona gestió de les intervencions en aquest patrimoni.

L'alternativa 1, respecte l'alternativa 0:

1. Reconeix tots els BCIN (Bé Cultural d'Interès Nacional), BCIL (Bé Cultural d'Interès Local) i EPA (Espais de protecció arqueològica) del municipi, que ja gaudien de protecció sectorial declarats d'acord amb l'LPCC aprovats a partir de l'entrada en vigor de la LPCC que no han estat comunicats al Departament de Cultura.
2. Reconeix els elements cal preservar de nou, així com els del POUM que ja preveu.
3. Inclou els béns de l'Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya (IPCI PA/IPCI PAP). Alguns dels béns indexats en l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic i històric de Sallent (IPAHN) estan incorporats també a l'Inventari del Patrimoni Cultural Immoble de Catalunya, tant al llistat que recull el Patrimoni com al que indexa l'Arqueològic i Paleontològic.
4. Reconeix i actualitza les fitxes de l'Inventari de patrimoni cultural que l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona va desenvolupar al municipi l'any 2002.
5. Inclou bona part de les edificacions existents en el sòl no urbanitzable inventariades al Pla Especial de Catàleg de masies, cases rurals i altres edificacions en el sòl no urbanitzable (2020), segons els criteris de selecció i valoració establerts al PEPPiC.
6. Identifica en el sòl no urbanitzable altres masies i els seus annexes, com els coberts, etc. amb la intenció de catalogar i, per tant, preservar les edificacions i els espais que tenen interès històric, arquitectònic, paisatgístic i social, i establir, per a les altres edificacions, les opcions d'ampliació (o no) i els paràmetres necessaris per acotar la seva expansió i provocar la seva integració al medi.
7. Identifica i preserva elements configuradors del paisatge i elements d'interès natural.

8. Estableix una regulació general que complementa la normativa vigent i estableix les determinacions urbanístiques necessàries per mantenir els seus valors, tenint especial cura amb els seus entorns.

9. Estableix un conjunt de disposicions de protecció del medi natural.

En resum, el motiu de la selecció de l'alternativa 1 de redacció del PEPPiC de Sallent és que com a instrument urbanístic, i d'acord amb el marc legal urbanístic, permet preservar els valors ambientals i paisatgístics, el patrimoni cultural i la identitat del municipi. També incorpora les prescripcions adequades perquè les construccions i les instal·lacions s'adaptin a l'ambient on estiguin situades, o bé on s'hagin de construir, i no comportin un demèrit per als edificis o les restes de caràcter històric, artístic, tradicional o arqueològic existents a l'entorn. (art 9.3 TRLUC).

Tal i com s'exposa a l'apartat 4, l'alternativa seleccionada s'adequa als objectius adoptats i complementa al POUM vigent. No es planteja com un instrument d'ordenació independent.

10. MESURES PREVISTES PER PREVENIR, REDUIR I CORREGIR QUALSEVOL EFECTE NEGATIU RELLEVANT EN EL MEDI AMBIENT

Pel que fa a les determinacions de mesures adoptades per prevenir, reduir i corregir qualsevol efecte negatiu rellevant en el medi ambient de l'aplicació del pla, prenent en consideració el canvi climàtic i la millora del medi ambient en general, el present pla especial incorpora en el capítol 9 de la normativa disposicions de protecció del medi natural, com ara:

- a) Prevenció d'incendis forestals (Art. 63)
 - Obligatorietat de les edificacions situades en terrenys forestals hauran d'adoptar les mesures de prevenció d'incendis forestals que estableix la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció d'incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana i Decret 123/2005 de 14 de juny, que estableix que hauran de mantenir una franja perimetral de 25 metres d'amplada, permanentment lliure de vegetació baixa i arbustiva, amb la massa forestal aclarida i les branques baixes esporgades.
- b) Protecció del paisatge (Art. 64)
 - Aplicació directa de les determinacions en l'àmbit del sòl no urbanitzable que es detallen en el Títol II i VI de les Normes d'ordenació territorial i Directrius del Paisatge del Pla Territorial Parcial de les Comarques Centrals, aprovat definitivament el desembre de 2008, i del Catàleg de paisatge de les comarques centrals, així com l'adopció de les directrius que se'n derivin dels objectius de qualitat del corresponent Catàleg de Paisatge de Catalunya.
 - Mesures per minimitzar l'impacte negatiu sobre el paisatge de serveis de línies aèries o soterrades de transport d'energia i/o matèria, instal·lacions de comunicacions (d'antenes, torres de telecomunicacions i similars), elements de delimitació de conreus i propietats, elements de senyalització i publicitat.
 - Obligatorietat de les actuacions en el sòl no urbanitzable, amb una presència visual rellevant en el paisatge, incorporar en la seva tramitació de llicència un estudi d'impacte i integració paisatgística d'acord amb l'article 19 del Reglament de la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge i amb el contingut que estableix la normativa sectorial vigent.
- c) Protecció del medi nocturn (Art. 65)
 - Compliment de les intervencions d'enllumenat exterior de les determinacions que estableix d'acord amb la Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, i el decret que la desplega, i segons el Mapa de protecció de la contaminació lluminosa de Sallent elaborat per la Generalitat de Catalunya.
- d) Biodiversitat (Art. 66)
 - Pel que fa a la gestió dels espais verds, tant en jardins públics com privats, en treballs de jardineria, reforestacions i treballs de restauració (revegetacions, plantacions d'apantallament i integració paisatgística, etc.) es prohibeix utilitzar espècies exòtiques amb reconegut comportament invasor. S'adjunta com annex I de la normativa un llistat d'espècies que s'haurien d'evitar en restauració i en jardineria.

I, finalment, pel que fa a la conservació i millora paisatgística, l'Estudi del paisatge del PEPPiC (Document III. Estudi del Paisatge, apartat 7) fa una sèrie de recomanacions de conservació i millora paisatgística a tenir en compte en la gestió dels espais naturals i els espais lliures del municipi, com ara:

- a) Ordenació forestal i conservació del paisatge
 - Incentivar la propietat forestal a acollir-se a l'elaboració de plans d'ordenació forestal per a la gestió i la conservació del paisatge: PTGMF i PSGF.

- Continuar oferint assessorament als propietaris forestals per donar a conèixer l'Associació de Propietaris Forestals Tres Castells del Bages i la seva tasca en la planificació i l'explotació forestal més eficient i sostenible.
- Compatibilitzar la reducció de la biomassa dels boscos, vulnerables al risc d'incendi forestal, amb el manteniment de la seva funcionalitat ecològica.
 - b) Actuacions de millora ecopaisatgística en rieres i torrents
- Potenciar la recuperació de la vegetació de ribera (alberedes, salzedes, omedes...).
 - c) Potenciar el patrimoni històric, natural i paisatgístic
- Potenciar mesures d'adequació de l'entorn per tal que els diferents elements naturals i històrics siguin visitables i interpretables. Amb mesures com la senyalització i manteniment en bon estat dels accessos als elements.
 - d) Conservar la funcionalitat biològica dels conreus arboris
- Potenciar el conreu de la vinya i l'olivera i en general els conreus arboris, tant pel seu valor agronòmic com per la seva funcionalitat biològica i el seu valor paisatgístic.
 - e) Inventariar el patrimoni de pedra seca
- Inventariar les diferents construccions de pedra seca que hi ha ubicades al municipi i vetllar per la seva restauració i manteniment.
 - f) Promoció de la comercialització de productes locals
- Promocionar la comercialització dels productes locals.
- Crear productes amb valor afegit, promovent l'agricultura ecològica així com els productes tradicionals de qualitat, com ara la vinya, l'olivera i els cereals.
- Potenciar varietats de cultius autòctons (com ara l'olivera pròpia de la comarca del Bages; varietats de vinya locals, etc.).
 - g) Establir acords de custòdia del territori
- Establir acords de custòdia entre l'Ajuntament i els propietaris de les finques per obtenir suport per conservar els valors de l'element catalogat i compatibilitzar-ho amb l'accés públic a l'entorn amb finalitat educativa i paisatgística.
 - h) Compatibilització d'activitats econòmiques amb la gestió del patrimoni natural
- En l'autorització d'activitats econòmiques en el medi natural aplicar criteris que garanteixin la preservació dels valors naturals i paisatgístics que acullen.
- En les actuacions que comportin la modificació del bosc de ribera, espais fluvials o d'un hàbitat forestal contemplar mesures compensatòries de restauració d'aquest hàbitat amb espècies autòctones.

11. PROGRAMA DE VIGILÀNCIA AMBIENTAL PER FER EL SEGUIMENT DEL PLA

11.1. PROGRAMA DE VIGILÀNCIA AMBIENTAL

Com a eina per al seguiment ambiental del Pla, es proposa un Programa de Vigilància Ambiental (PVA). El PVA s'haurà d'aplicar en els següents casos:

- Quan es desenvolupin les obres o treballs relacionades amb les intervencions proposades per a cada un dels elements del Catàleg.
- I per a alguns elements, durant les diferents etapes o fases d'execució d'altres obres o actuacions properes als béns o a l'àmbit de protecció del béns catalogats.

En aquests supòsits els projectes que desenvolupin aquestes obres o treballs inclouran un PVA amb les mesures preventives o correctores que cal adoptar per garantir la preservació dels béns protegits.

L'aplicació del programa de vigilància ambiental, durant les diferents etapes o fases d'execució d'una obra, caldrà realitzar-la a través de la contractació d'una Direcció Ambiental de l'Obra especialitzada (DAO).

Els objectius del Programa de Vigilància Ambiental (PVA) es concreten en els següents punts:

- a) La verificació dels impactes inicials previstos que es realitzarà a partir de l'inici de les obres i comportarà el seguiment dels indicadors significatius dels canvis que puguin patir els diferents vectors ambientals.
- b) La verificació de les mesures preventives i correctores necessàries per evitar afectacions en el patrimoni.
- c) El control d'aplicació de les mesures correctores, el qual es realitzarà tant en la fase prèvia, com durant les obres.

El Pla de vigilància ambiental s'ha de considerar com l'eina de referència i base per a dur a terme el seguiment dels paràmetres ambientals, verificar l'aparició dels impactes previstos, i l'aplicació de les mesures correctores proposades. En fase de projecte constructiu o d'obra, el PVA s'adaptarà i revisarà per adaptar-se a les intervencions.

A continuació, es descriuen les actuacions encaminades a la protecció del patrimoni cultural, natural i paisatgístic. Les diferents accions es poden agrupar segons la seva incidència sobre diferents aspectes ambientals (l'aigua, vegetació, fauna, paisatge, etc.) i patrimonials (restes arqueològiques, bens immobles, etc.), o segons la seva incidència sobre les diferents fases de les intervencions (moviments de terres, rehabilitació, execució de camins, etc.) en els àmbits de control següents:

- Control i vigilància de les superfícies i elements afectats per les obres.
- Control i vigilància de la restauració vegetal i paisatgística dels terrenys.
- Control i vigilància de les esbrossades.
- Control de les mesures per a la protecció de la fauna.
- Control i vigilància de les mesures per a la protecció de les aigües superficials i subterrànies, i dels recursos hídrics.
- Control i vigilància de la qualitat atmosfèrica i acústica.
- Control de la gestió correcta dels residus de l'obra.
- Gestió i protecció del patrimoni històric i cultural.

Al mateix temps, les accions de control també es poden agrupar d'acord amb el moment de la seva aplicació, en:

- Accions a dur a terme prèviament a l'inici de les intervencions o obres.

- Accions a dur a terme durant l'execució de les intervencions o obres.

A continuació, es presenta una taula resum dels àmbits i les accions de control ambiental a considerar en un PVA d'obres o intervencions en el patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Sallent, així com en intervencions que indirectament puguin tenir un incidència.

Aquest llistat s'ha elaborat a partir de la Guia per a la redacció i execució dels programes de vigilància ambiental d'infraestructures viàries a Catalunya del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya (2012).

ÀMBIT DE CONTROL	ACCIONS DE CONTROL	ABAST	PERIODICITAT
Control de la integració de les prescripcions ambientals	<ul style="list-style-type: none"> • Verificar el grau d'integració de les prescripcions i condicions ambientals definides al Pla especial i per l'òrgan ambiental en el projecte de les intervencions. 	Tot l'àmbit de les intervencions i entorn de protecció.	Abans de l'inici de les intervencions.
Control i vigilància de les superfícies i elements afectats per les obres	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboració i aprovació d'un Pla de senyalització: <ul style="list-style-type: none"> - Delimitació de l'ocupació temporal i les zones de treball. - Abalisament de zones i elements d'interès ambiental o patrimonial. 	Tot l'àmbit de les intervencions i entorn de protecció, en especial masses forestals, exemplars vegetals o paisatgístics d'interès.	Abans de l'inici de les intervencions i durant les intervencions.
Control i vigilància de la restauració vegetal i paisatgística dels terrenys	<ul style="list-style-type: none"> • Revisió a nivell ambiental i paisatgística dels projectes d'intervenció o actuacions (verificació de l'adopció de mesures d'integració paisatgística, etc.). • Control de les espècies vegetals i la seva procedència i qualitat. Control de la procedència de terres vegetals. • Control dels treballs de poda i tractaments fitosanitaris. Garantia de l'execució correcta de les operacions de trasplantament, etc. 	Tot l'àmbit de les intervencions i entorn de protecció.	Abans de l'inici de les intervencions i durant les intervencions.
Control i vigilància de les esbrossades	<ul style="list-style-type: none"> • Control dels treballs de desbrossada: <ul style="list-style-type: none"> - Marcatge dels exemplars d'interès. - Control dels treballs de desbrossada. - Correcta gestió de restes vegetals. 	Tot l'àmbit de les intervencions i entorn de protecció.	Diària mentre durin els treballs de desforestació.
Mesures per a la protecció de la fauna	<ul style="list-style-type: none"> • Vigilar el moviment de la maquinària i el personal de les obres. • Allunyar el moviment de la maquinària i el personal de les zones de major interès. • Evitar que es produeixi l'ocupació innecessària de zones d'interès faunístic. 	En tot l'àmbit de l'obra i especialment en les zones on es travessin espais protegits o d'especial interès per a la fauna.	Durant tot el temps que durin les intervencions i especialment en època de nidificació de les aus.
Control i vigilància de les mesures per a la protecció de les aigües superficials i subterrànies i dels recursos hídrics	<ul style="list-style-type: none"> • Control del risc de contaminació de les aigües superficials o subterrànies. 	Creuament amb cursos fluvials i zones properes a masses d'aigua subterrània.	Durant tot el temps que durin les intervencions, i període de garantia si s'escau.
Control i vigilància de la qualitat atmosfèrica i acústica	<ul style="list-style-type: none"> • Control de l'aplicació de mesures per a la prevenció de l'emissió de pols i gasos. • Control de la generació de soroll. 	Tot l'àmbit de les intervencions i entorn de protecció.	Durant tot el temps que durin les intervencions.
Control de la gestió correcta dels residus de les intervencions	<ul style="list-style-type: none"> • Verificació i aprovació del Pla de gestió de residus de l'obra. • Aprovació i seguiment dels gestors i transportistes autoritzats per l'ARC (Agència de Residus de Catalunya). 	Tot l'àmbit de les intervencions i entorn de protecció.	Durant tot el temps que durin les intervencions.
Gestió i prevenció dels béns arquitectònics, històrics, cultural i ambientals	<ul style="list-style-type: none"> • Control de la incorporació de les mesures de protecció del patrimoni històric i cultural incloses en el PEPPiC en els projectes: <ul style="list-style-type: none"> - Verificar la incorporació de mesures de control i correctores de patrimoni arqueològic, arquitectònic i ambiental en el projecte. • Senyalització dels elements patrimonials. 	Tot l'àmbit del projecte, i, concretament, les zones on s'hagin identificat prèviament béns d'interès.	Durant tot el temps que durin les intervencions. A l'inici de les intervencions.
	<ul style="list-style-type: none"> • Verificació dels treballs de protecció, restauració i/o rehabilitació del patrimoni històric i cultural: <ul style="list-style-type: none"> - Comprovació dels requisits establerts per a les intervencions sobre el bé, segons la regulació establerta al Pla especial i Catàleg). 	Tot l'àmbit de les intervencions i entorn de protecció.	Durant tot el temps que durin les intervencions.
Gestió i prevenció dels béns arquitectònics i arqueològics	<ul style="list-style-type: none"> • Verificació de les prospeccions arqueològiques i/o arquitectòniques: <ul style="list-style-type: none"> - Senyalització dels elements patrimonials propers a les obres: delimitar les zones d'interès arqueològic i arquitectònic, de manera que no resultin afectades pel moviment de la maquinària durant les obres. - Seguiment arqueològic de les zones d'expectativa arqueològica: inspeccions visuals dels moviments de terra per part d'un arqueòleg i/o historiadors i/o arquitectes especialitzats. 	Tot l'àmbit del projecte, i, concretament, les zones on s'hagin identificat prèviament elements d'interès cultural i entorn de protecció.	Diari, des del moment de les excavacions, moviments de terres properes als béns catalogats i entorn de protecció

Tanmateix, tot seguit es presenten tot una sèrie d'indicadors de referència per tal de fer el seguiment de l'avaluació del Pla Especial durant el seu temps de vigència:

INDICADOR 1. Superfície de sòl protegida per raons patrimonials (m² d'ocupació) respecte al sòl total del terme

(*) Es pot distingir la superfície pels diferents tipus de béns protegits.

RESPONSABLE: Ajuntament de Sallent

INDICADOR 2. Número de béns naturals (BN) i paisatgístics (BAMP) amb un estat de conservació bo o molt bo

RESPONSABLE: Ajuntament de Sallent

INDICADOR 3. Superfície d'hàbitats d'interès comunitari (HIC) prioritaris dins el terme municipal

RESPONSABLE: Ajuntament de Sallent / Generalitat de Catalunya

INDICADOR 4. Superfície municipal ocupada per alguna figura de protecció sectorial respecte al total

(*) Pot incloure: Xarxa Natura 2000, PEIN, ENPE, geòtops i geozones, zones humides...

RESPONSABLE: Ajuntament de Sallent / Generalitat de Catalunya

11.2. SEGUIMENT I SUPERVISIÓ

Segons els articles 29 i 30 de la Llei 6/2009 i l'article 51 de la Llei 21/2013:

- El promotor, l'Ajuntament de Sallent, és el responsable de dur a terme el seguiment dels efectes sobre el medi ambient, amb la participació de l'òrgan ambiental.
- Recau la responsabilitat de la supervisió d'aquest seguiment en l'òrgan ambiental, el qual haurà de rebre informes periòdics. L'òrgan ambiental té la possibilitat de convocar comissions paritàries amb el promotor en cas que es detectin incompliments en les determinacions ambientals incorporades en el pla.
- Els informes de seguiment han d'incloure un llistat de comprovació de les mesures previstes al programa de vigilància ambiental. Ambdós s'han de publicar a la seu electrònica de l'Ajuntament.

12. BIBLIOGRAFIA

AADD (1992). "Informe. Arbres monumentals de Sallent", A: *L'Esparver*. Revista del Cercle Literari Sallentí, 1975. Novembre/Desembre 1991, núm. 92, p. 20-21.

AJUNTAMENT DE SALLENT (2010). *Estudio previo de intervención arquitectónica para la valorización de la Séquia, sus elementos y el entorno, en el termino municipal de Sallent*. Redactat per Lluís Piqué i Sancho i Joan Escalé i Estrada, arquitectes de A9 Serveis d'Arquitectura i Immobiliaris, S.L. Encarregat per l'Ajuntament i el Parc de la Séquia.

ANTONIO (1984). "Els Forns de guix de can Garrell i can Coscoll", A: *FAES*. Butlletí del Foment Arqueològic Excursionista Sallentí, 1984. Número 9, Juny/Setembre 1984, p. 13-15.

ANTONIO (1991). "El camí Ral de Barcelona a Berga", A: *FAES*. Butlletí del Foment Arqueològic Excursionista Sallentí. Número 5, 1991, p. 10.

ARREAZA, F. (1999). "Bon treball a Sallent" A: *L'Esparver*. Revista del Foment Arqueològic Excursionista Sallentí (FAES). Sallent, 1 de novembre de 1999, p. 14.

ASSOCIACIÓ D'ENTITATS LOCALS PROPIETÀRIES FORESTALS A CATALUNYA (2012). *Els boscos propietat d'entitats local. Informació per a entitats locals*. Equip redactor, Centre Tecnològic Forestal de Catalunya. Coordinació, Narcís Ribes d'ELFOCAT. Editat amb el suport del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya.

BELLMUNT CHIVA, J. & ANDREU BARRERA, X. (2008). *Estudi històric i manual pràctic de passeigs arbrats a les ciutats, viles i pobles de Catalunya*. Direcció General d'Arquitectura i Paisatge (DGAP), Departament de Política Territorial i Obres Públiques (Generalitat de Catalunya).

BENET I CLARÀ, A. (1980). "La construcció de la Séquia", A: *L'Esparver*. Revista del Cercle Literari Sallentí, 1975. Juliol/Agost 1980, núm. 32, p. 7-10.

BENET CLARÀ, A. (1980). "La indústria tèxtil a Sallent. Notes per la seva història". A: *L'Esparver*. Revista del Foment Arqueològic Excursionista Sallentí (FAES). Sallent, 1 de novembre de 1980, p. 18-21.

BENET I CLARÀ, A. (1983). "Els Horts del Rial", A: *L'Esparver*. Revista del Foment Arqueològic Excursionista Sallentí (FAES). Gener/Febrer 1983, núm. 44, p. 16-17.

BENET CLARÀ, A. (1988). "Sallent" A: *Història de les comarques de Catalunya. Bages*. Volum II. Manresa, p.221-283.

BENET CLARÀ, A. (1998). "La industrialització d'un poble de la Catalunya Central: Sallent (1750-1808). A: *Pedralbes: revista d'Història Moderna*, Núm. 8, p.339-347.

CAMPRUBÍ I AGULLÓ, R. (1978). *Fons que es troben al municipi de Sallent*. Arxiu Municipal de Sallent.

CAMPRUBÍ I AGULLÓ, R. (1985). "Història d'una font", A: *FAES*. Butlletí del Foment Arqueològic Excursionista Sallentí, 1985. Número 10, Gener/Juny 1985, p. 8-9.

CAPDEVILA FORNELL, L.; SÁNCHEZ AGUSTÍ, F. (1992). *Flora i història de Sallent*. Ed. Escola Taller de l'Ajuntament de Sallent. Sallent.

CONSELL COMARCAL DEL BAGES (2003). *Pla de protecció del medi natural i del paisatge del Bages*. Equip redactor, Laboratori d'Informació Geogràfica i de Teledetecció (LIGIT), Universitat Autònoma de Barcelona. Coordinació, Dr. Rufí Cerdan Heredia, Consell Comarcal del Bages.

CONSELL COMARCAL DEL BAGES (2015). *Pla director per a la restauració dels espais fluvials del Bages*. Redacció, Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona. 2015.

CONSELL COMARCAL DEL BAGES i DIBA (2019). *Inventari d'Espais d'Interès Geològic i Miner del Geoparc de la Catalunya Central. Fitxes dels 74 Espais d'Interès Geològic*. Oriol Oms (coordinador), Gemma Gual, Víctor Fondevilla, Joan Santamaria, Francesc Xavier Ferraro i Joan Poch, de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Novembre de 2019

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA, ALIMENTACIÓ I MEDI NATURAL (2011). *Inventari de zones humides de Catalunya. Fitxa 08000705-La Corbatera*. Elaborat per la Direcció General de Medi Natural i Biodiversitat. Març de 2011.

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT (2018). *Pla director urbanístic de l'activitat minera al Bages*. Elaborat per la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme. Publicat al DOGC núm. 7714 de 27 de setembre de 2018.

DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT & DIBA (2020). *Pla director urbanístic Vies Blaves de Barcelona*. Coordinació i Direcció, Jornet-Llop-Pastor, S.L.P. Publicat al DOGC núm. 8225 de 15 de setembre de 2020 i en el DOGC núm. 8248 de 16 d'octubre de 2020.

DIBA (2002). *Inventari Patrimoni Cultural de Sallent*. Lluís Len i Currius i Jaume Perarnau i Llorens, Transversal Produccions Culturals. Oficina del Patrimoni Cultural, Diputació de Barcelona.

DIBA (2014). *Catàleg de camins municipals de Sallent*. Artur Llansà Martí i Romà del Rio Hidalgo, INGLOBA Group. Oficina Tècnica de Planificació i Actuació en Infraestructures, Àrea de Territori i Sostenibilitat, Diputació de Barcelona.

DIBA (2017). *Recs, horts i regants d'Artés. Diagnosi dels horts fluvials*. Redactat per Anna Roca Torrent, de la Fundació Agrotèrritori. Col·laboració i suport, Ajuntament d'Artés. Àrea de Territori i Sostenibilitat, Espais Naturals i Medi Ambient, Gerència de Serveis d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona.

DIBA (2019). *Pla especial de Catàleg de masies, cases rurals i altres construccions en sòl no urbanitzable de Sallent*. Joaquim Maria Gurri Sala i Victor Gurri Sala, arquitectes redactors. Servei d'Urbanisme de la Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats, Diputació de Barcelona (DOGC núm. 8156 del 10/06/2020).

FOMENT ARQUEOLÒGIC EXCURSIONISTA SALLENTÍ (1982). *Sallent a l'abast*. Llibre editat amb motiu del 10è aniversari de l'entitat. Sallent.

FONT GAROLERA, J. (2014). "La xarxa de camins i les comunicacions a Osona al segle XVIII i la vertebració territorial de la comarca", A: *AUSA*. Revista del Patronat d'Estudis Osonencs, 1952. Número XXVI - 174, p. 945-970.

GENÉ CAMATS, F. (2018). *El Passeig del riu: la recuperació dels marges del Llobregat a Sallent*. Projecte Final de Màster Universitari en Arquitectura (MARqETSAV) (Pla 2015) de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Tutor/Director: Isabel Castiñeira Palou. Setembre de 2018. <http://hdl.handle.net/2117/124591>

GURRI SALA, V.; GURRI SALA, J.M. (2019). *Pla especial de catàleg de masies, cases rurals i altres construccions en sòl no urbanitzable (text refós)*. Ajuntament de Sallent.

IBERPOTASH (2020). *Avanç de Pla especial urbanístic de restauració de la riera Soldevila*. Ricard Torres Montagut i Jordi Grané i Font, TGa_Torres-Grané arquitectes. Agost de 2020.

IBERPOTASH (2020). *Document Ambiental Estratègic de l'Avanç de Pla especial urbanístic de restauració de la riera Soldevila*. Joan Casas Casanovas i Francesc Cañas Soler, ACC Assessors Ambientals de Catalunya, S.L. Agost de 2020.

IBERPOTASH (2020). *Projecte de restauració del torrent Soldevila*. Coordinació, Albert Sorolla Edo, Naturalea. Juny de 2020.

IBERPOTASH (2020). *Projecte per a la captació de les surgències salines al TM de Sallent. Surgències Soldevila*. Olga Castillo i Àngel Villanueva, Suez-Acuattec. Juliol de 2020.

LACUESTA, R. (1999). *Biblioteca Sant Antoni Maria Claret: antiga fàbrica Torres Amat*. Diputació de Barcelona.

MATA - PERELLÓ, J.M & PUIG ORIOL, J.S (2018). *Recorregut a peu pel terme municipal de Sallent (sectors orientals). Des del Guix al Forn de Can Gatell i al castell. Recorreguts geològics i ambientals pel Geoparc de la Catalunya Central*. 18 de novembre de 2018. Web de Sallent Turisme.

PIÑERO SUBIRANA, J. (1996). *Cabrianes: història d'un poble*. Centre d'Estudis del Bages. Manresa.

ROVIRA MERINO, J., SALVANS MACIÀ, J., SOLER GIRONÈS, J. (2019). "El Pla del Bages, una cruïlla de camins. Aproximació a l'estudi de la xarxa de vies pecuàries i la relació amb els ponts medievals", A: *Dovella*. Revista del Centre d'Estudis del Bages, 1981. Primavera/Estiu 2019, núm. 125, p. 5-14.

SÁNCHEZ AGUSTÍ, F.; RIU RATERA, J. (2009). *L'abans. Sallent: recull gràfic 1883-1975*. Ed. Efadós. El Papiol.

SÁNCHEZ AGUSTÍ, F. (2015). "La fàbrica de Cabrianes" A: *L'Esparver*. Revista del Foment Arqueològic Excursionista Sallentí (FAES). Sallent, 1 d'octubre de 2015, p.39-41.

SERRA, R. (2002). *Les colònies tèxtils de Catalunya*. Angle Editorial – Fundació Caixa de Manresa. Col·lecció Patrimoni Artístic de la Catalunya Central, núm. 8. Manresa

SUBIRANAS FÀBREGAS, C. (2002). *Séquia de Manresa – Element 6 (Sallent)*. Memòria d'Intervenció Arqueològica extreta del Calaix (Dipòsit digital del Departament de Cultura).

VILLUENDAS I CALVÉS, LL. (1991). "Les Palanques", A: *L'Esparver*. Revista del Cercle Literari Sallentí, 1975. Gener/Febrer 1991, núm. 88, p. 8.

Informacions facilitades per Eva Farré, secretària del Consell Regulador de la Denominació d'Origen Pla de Bages <https://dopladebages.com/>

Revisió preliminar a 2021 de les fitxes del Catàleg de Manresa, elaborades per l'historiador Jordi Piñero Subirana per encàrrec de la Fundació Aigües de Manresa – Junta de la Séquia (dins la marca del Parc de la Séquia).

WEBGRAFIA

Arxiu Trencadís, fons locals digitalitzats de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona. *Vila de Sallent. Fotografies de la història de la biblioteca, de la vila i programes de les festes de les Enramades*. <https://trencadis.diba.cat/Trencadis/category?ct=trencadis&cat=17>

Blog de "Sallent, patrimoni rural", elaborat per Josep Soler Moreno. <http://sallent-patrimoni.blogspot.com.es>

Blog personal d'en Jordi Piñero Subirana, historiador, documentalista, guionista i consultor en patrimoni cultural. <https://sites.google.com/site/jordipinerosubirana/>

Cartografia del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. <http://agricultura.gencat.cat/ca/inici/>

Cartografia històrica i Cartoteca de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC). <https://www.icgc.cat/>

Cartografia topogràfica a escala 1:25 000 de l'Institut Cartogràfic de Catalunya. <https://www.icgc.cat/>

Central de descàrregues del Centre Nacional d'Informació Geogràfica (CNIG).
<http://centrodedescargas.cnig.es/CentroDescargas/index.jsp>

Dipòsit Digital de Documents de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). <https://ddd.uab.cat/>

Facebook de la Biblioteca Sant Antoni M. Claret de Sallent. Amb motiu del seu centenari es publicaren a la "foto de la setmana" fotografies antigues de l'arxiu de la Biblioteca, l'Arxiu Municipal de Sallent i altres fons particulars.
https://www.facebook.com/pg/BibliotecadeSallent/photos/?tab=album&album_id=527021050642948

Informació actualitzada extreta del Registre Vitivinícola de Catalunya del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. https://aplicacions.agricultura.gencat.cat/darp_rvc/Login.aspx?ReturnUrl=/darp_rvc/Default.aspx

Memòria gràfica de Cabrianes (MGC). <https://www.cabrianes.org/imatges/>

Projecte del Camí. <https://www.elcami.cat/>

Transèquia i senders pel parc de la Séquia. <http://parcdelasequia.cat/>

Turisme del Lluçanès, camins de transhumància. <https://turisme.llucanes.cat/escapat/llucanes-actiu/senderisme/camins-transhumancia/>

Web Catalunya Medieval, elaborada per Ricard Ballo i Montserrat Tañá. <https://www.catalunyamedieval.es/>

Web de MontSalat, plataforma cívica per a la dessalinització del Bages.
<http://www.lasequia.cat/montsalat/inici.htm>

Web del projecte de la Fundació Aigües de Manresa – Junta de la Séquia. <https://www.parcdelasequia.cat/>

Xarxa de senders homologats de Catalunya. <https://senders.feec.cat/>